คู่มือการค้าและการลงทุน

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM

DEP
กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

คู่มือ การค้าและการลงทุน
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

DEP
กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

จัดทำโดย
กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

หนังสือชื่อ : คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
ชื่อผู้แต่ง : กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์
ปีที่แต่ง : ตุลาคม 2554
จำนวนที่พิมพ์ : 2,000 เล่ม
จำนวนหน้า : 120 หน้า
ISBN : 978-974-9915-89-9
พิมพ์ที่ : สำนักข่าวพาณิชย์ กรมส่งเสริมการส่งออก
22/77 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจันทรเกษม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. (662) 511 5066 - 77 ต่อ 382, 384
โทรสาร (662) 513 6413

คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์
44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. (662) 507 7999 โทรสาร (662) 507 7722, (662) 547 5657 - 8
เว็บไซต์ : http://www.depthai.go.th

คำนำ

ข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัยเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญของการดำเนินธุรกิจ กรมส่งเสริมการส่งออกจึงได้มอบหมายให้สำนักพัฒนาการตลาดระหว่างประเทศจัดทำหนังสือคู่มือการค้าและการลงทุนรายประเทศขึ้น เพื่อให้นักธุรกิจ ผู้ส่งออกและนักลงทุนไทยรวมถึงผู้สนใจทั่วไปได้มีโอกาสใช้ประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้อย่างเต็มที่

“คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม” ประกอบด้วยสาระน่ารู้เกี่ยวกับทิศทางการค้าและการลงทุนในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ตลอดจนเกร็ดน่ารู้เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติในการติดต่อธุรกิจซึ่งรวบรวมจาก สำนักส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ เพิ่มเติมด้วยข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ และกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจได้อย่างรู้เท่าทัน ส่งเสริมให้นักธุรกิจไทยสามารถใช้ประโยชน์จากกฎระเบียบและข้อตกลงทางการค้าต่างๆ ได้อย่างคุ้มค่า ทั้งยังเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะการก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) ในปี 2558

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสนับสนุนให้การจัดทำหนังสือ “คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม” สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สำนักพัฒนาการตลาดระหว่างประเทศ
กรมส่งเสริมการส่งออก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. ข้อมูลพื้นฐาน	**1**
1.1 สภาพภูมิประเทศ	1
1.2 สภาพภูมิอากาศ	2
1.3 เมืองหลวง/เมืองสำคัญ/เมืองท่า	2
1.4 การแบ่งเขตการปกครอง	5
1.5 ระบบการปกครอง	6
1.6 ประชากร/สังคม/วัฒนธรรม	9
1.7 ภาษาราชการ	12
1.8 สกุลเงิน	12
1.9 เวลา	12
1.10 วันหยุดนักขัตฤกษ์	12
1.11 เส้นทางคมนาคม	13
1.12 อื่นๆ	17
- การเป็นสมาชิขององค์กรระหว่างประเทศ	17
2. เศรษฐกิจการค้า	**18**
2.1 ภาวะเศรษฐกิจ	18
2.2 เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจสำคัญ	18
2.3 นโยบายด้านเศรษฐกิจการค้า	19
2.4 การค้าระหว่างประเทศ	20
2.5 การค้ากับประเทศไทย	23
2.6 กฎระเบียบการนำเข้าสินค้า	26
2.7 ระบบโลจิสติกส์และการขนส่ง	33
2.8 โอกาสทางการค้าและปัญหาอุปสรรค	36

เรื่อง	หน้า

3. รายงานภาวะอุตสาหกรรม 41

4. การลงทุน 57

4.1 การลงทุนจากต่างประเทศ 58

4.2 สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน 59

4.3 กฎระเบียบการลงทุน/นโยบายส่งเสริมการลงทุน 61

- เขตเศรษฐกิจพิเศษ 78

4.4 โอกาสและลู่ทางในการลงทุน 89

4.5 ต้นทุนการจัดตั้งธุรกิจ 90

4.6 ภาษี 95

4.7 อื่นๆ 97

- กฎหมายแรงงานและอัตราค่าแรง 97

- กฎหมายที่ดิน 99

5. ข้อมูลอื่นๆที่จำเป็นในการลงทุน 99

5.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า 99

5.2 การจดทะเบียนการค้า 101

5.3 ระบบการชำระเงิน 101

5.4 ข้อแนะนำอื่นๆโดยทั่วไป 102

6. คำถามที่ถามบ่อยเกี่ยวกับการค้าการลงทุน 102

7. หน่วยงานติดต่อสำคัญ 104

บรรณานุกรม 110

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
(Socialist Republic of Vietnam)

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

1.1 สภาพภูมิประเทศ

ประเทศเวียดนามตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของคาบสมุทรอินโดจีน มีพื้นที่ประมาณ 331,150 ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นของประชากรเป็น 260 ตารางกิโลเมตรต่อคน เรียงเป็นรูปตัว S ตามแนวชายฝั่งตะวันตกของทะเลจีนใต้ระหว่างละติจูดที่ 23 องศา 22 ลิบดาเหนือถึง 8 องศา 30 ลิบดาเหนือ และระหว่างลองติจูดที่ 102 องศา 10 ลิบดาตะวันออก ถึง 109 องศา 29 ลิบดาตะวันออก

ทิศเหนือ ติดกับประเทศจีน ความยาว 1,281 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดประเทศลาว ความยาว 2,130 กิโลเมตร

ทิศตะวันตกเฉียงใต้ ติดกับประเทศกัมพูชา ความยาว 1,228 กิโลเมตร และอ่าวไทย

ทิศตะวันออก มีชายฝั่งทะเลยาวติดกับทะเลจีนใต้ ยาว 3,444 กิโลเมตร

ประมาณ 3 ใน 4 ของเวียดนาม ประกอบด้วยภูเขาและป่าไม้ บริเวณแผ่นดินทั้งหมดของเวียดนาม มีพื้นที่ราว 328,000 ตารางกิโลเมตร นอกนั้นเป็นไหล่เขาและหมู่เกาะต่าง ๆ นับพันเกาะเรียงรายตั้งแต่อ่าวตังเกี๋ยไปจนถึงอ่าวไทย นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญสองแห่งคือ ที่ราบลุ่มปากแม่น้ำแดง (Red River Delta) ทางภาคเหนือ และที่ราบลุ่มปากแม่น้ำโขง (Mekong River Delta) ทางทิศใต้ เวียดนามเป็นประเทศที่มีพื้นที่แคบแต่มีความยาวมาก ทำให้ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศแตกต่างกันค่อนข้างมาก โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

ภาคเหนือ

ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงมากมาย โดยเฉพาะเทือกเขาฟานซีปาน (Fan Si Pan) ซึ่งสูงถึง 3,143 เมตร สูงที่สุดในคาบสมุทรอินโดจีน

มีแม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำกุง (Cung) ซึ่งไหลไปบรรจบกับแม่น้ำแดงเป็น ดินดอนสามเหลี่ยม (Red River Delta) ที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูก และเป็นที่ตั้งของกรุงฮานอย (Ha Noi) ซึ่งเป็นเมืองหลวง

ภาคกลาง

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงเต็มไปด้วยหินภูเขาไฟ หาดทราย เนินทราย และทะเลสาบ

ภาคใต้

แม้พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง แต่ก็มีที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong River Delta) หรือที่รู้จักกันในชื่อ กู๋ลองยาง (Cuu Long Giang) อันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งเพาะปลูกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ และเป็นที่ตั้งของนครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City) หรืออดีตเรียกว่าไซ่ง่อน (Saigon)

1.2 สภาพภูมิอากาศ

เป็นเขตมรสุมฤดูร้อน แต่มีความแตกต่างด้านภูมิอากาศอย่างมาก ระหว่าง เวียดนามภาคเหนือและภาคใต้

เวียดนามทางตอนใต้ มีภูมิอากาศคล้ายแถบเส้นศูนย์สูตร มีอุณหภูมิเฉลี่ย คล้ายประเทศไทยคือประมาณ 27 – 30˚ c และมี 2 ฤดู คือ

ฤดูฝน (พค. – ตค.) และฤดูร้อน (พย. – เมย.)

เวียดนามทางตอนเหนือ มีภูมิอากาศคล้ายเขตเมืองร้อน มีอุณหภูมิแตกต่างกันอย่างมากระหว่างช่วงร้อนที่สุดและหนาวที่สุด โดยมี 4 ฤดู คือ

ฤดูใบไม้ผลิ (มีค. – เมย.) อุณหภูมิระหว่าง 17- 23˚c

ฤดูร้อน (พค. – สค.) อุณหภูมิระหว่าง 30 - 39˚c

ฤดูใบไม้ร่วง (กย. – พย.) อุณหภูมิระหว่าง 23 - 28˚c

ฤดูหนาว (ธค. – กพ.) อุณหภูมิระหว่าง 7 - 16˚c

1.3 เมืองหลวง/เมืองเศรษฐกิจสำคัญ/เมืองท่า

เมืองหลวง

กรุงฮานอย (Ha Noi) เป็นเมืองหลวง มีพื้นที่ประมาณ 3,348 ตารางกิโลเมตร (หลังรวมจังหวัดใกล้เคียงเข้าเป็นกรุงฮานอยใหม่ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2551) ประชากร 6.5 ล้านคน ตั้งอยู่บริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแดง โดยมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน ฮานอยยังเป็นศูนย์กลางการบริหารประเทศ และเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าทางภาคเหนือ โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติ Noi Bai และท่าเรือ 2 แห่งที่สามารถเดินเรือไปยังท่าเรือไฮฟองได้

เมืองสำคัญและเมืองท่า

เมืองสำคัญทางภาคใต้ ได้แก่

นครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh) เป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดของเวียดนาม มีพื้นที่ 2,096 ตารางกิโลเมตร ประชากร 6.6 ล้านคน เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าและบริการ การนำเข้าส่งออก การลงทุนและเป็นศูนย์กลางของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคมของนานาชาติ โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติ Tan Son Nhat และมีท่าเรือ Saigon Port ซึ่งเป็นท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

โบสถ์ยาเทอดิ๊กบา เป็นโบสถ์ที่ใหญ่ที่สุดในเมืองนี้
ติดกับห้างสรรพสินค้าไดมอน (ห้างใหญ่ที่สุดของโฮจิมินห์)

ความสวยงามของศาลากลาง โฮจิมินห์ในยามค่ำคืน

นครเกิ่นเธอ (Can Tho) มีพื้นที่ 1,402 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 1.2 ล้านคน เป็นเมืองอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่สำคัญ และเป็นแหล่งปลูกข้าวใหญ่ที่สุดของเวียดนาม

เตี่ยงยาง (Tien Giang) มีพื้นที่ 2,484 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.7 ล้านคน เนื่องจากเตี่ยนยางตั้งอยู่ในบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ซึ่งมีดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชเขตร้อน จึงเป็นแหล่งผลิตข้าวและผลไม้ต่างๆ อาทิ ทุเรียน มะม่วง รวมถึงผลไม้เมืองร้อนชนิดอื่นๆ

บาเรีย - หวุงเต่า (Ba Ria - Vung Tau) มีพื้นที่ 1,987 ตารางกิโลเมตร ประชากร 9.26 แสนคน เป็นเมืองที่มีการผลิตน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ โดยเวียดนามสามารถผลิตน้ำมันได้มากที่สุด ในคาบสมุทรอินโดจีน แหล่งผลิตสำคัญอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของเมือง เรียกว่า “Bac Ho” หรือ “White Tiger”

ดาลัต (Da Lat) จะคล้ายกับกรุงปารีสของฝรั่งเศส จนได้รับการขนานนามว่า “Le Petit Paris” เป็นเมืองเล็กๆที่เงียบสงบปกคลุมไปด้วยทิวสนและมวลดอกไม้นานาพันธุ์ จนได้รับการขนานนามว่า “มหานครแห่งดอกไม้ของเวียดนาม” สามารถผลิตดอกไม้ได้กว่า 70 ล้านช่อในแต่ละปี ดาลัตยังมีชื่อเสียงในด้านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและฟื้นฟูสุขภาพและได้ชื่อว่าเป็น “เมืองแห่งการศึกษา

เมืองสำคัญทางภาคเหนือ ได้แก่

นครไฮฟอง (Hai Phong) มีพื้นที่ 1,522 ตารางกิโลเมตร ประชากรราว 1.8 ล้านคน เป็นเมืองท่าสำคัญในภาคเหนือและเป็นเขตอุตสาหกรรมหนัก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเคมี ต่อเรือ และวัสดุก่อสร้าง มีท่าเรือสำคัญคือ Hai Phong Port และสนามบิน Cat Bi Airport

บรรยากาศอ่าวฮาลอง ซึ่งได้รับการจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และยังได้รับให้จัดเป็นมรดกโลกอีกด้วย

กว๋างนินห์ (Quang Ninh) มีพื้นที่ 6,099 ตารางกิโลเมตร ประชากรประมาณ 1.1 ล้านคน กว๋างนินห์เป็นเมืองท่าทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเวียดนาม มีท่าเรือสำคัญได้แก่ Hon Gai Port เป็นจังหวัดที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติและเป็นแหล่งถ่านหินใหญ่ที่สุดในประเทศ รวมทั้งมีสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามที่มีชื่อเสียงระดับโลก คือ อ่าวฮาลอง (Ha Long Bay)

เซินลา (Son La) มีพื้นที่ 14,174 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.0 ล้านคน โดยพื้นที่กว่า 80 % เป็นไหล่เขา เหมาะแก่การทำฟาร์มโคนม มีสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ชาดำ

ลายเจิว (Lai Chau) มีพื้นที่ 9,112 ตารางกิโลเมตร ประชากร 3.3 แสนคน มีสนามบินคือ Dien Bien Phu Airport

เตวียนกวาง (Tuyen Quang) มีพื้นที่ 9,112 ตารางกิโลเมตร ประชากร 7.5 แสนคน เป็นจังหวัดที่อุดมไปด้วยป่าไม้ และไม้มีค่าต่างๆ รวมถึงพืชสมุนไพรกว่า 1,000 ชนิด

หลาวกาย (Lao Cai) มีพื้นที่ 6,384 ตารางกิโลเมตร ประชากร 6.0 แสนคน มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์และไม้หายากหลายชนิด รวมถึงพืชสมุนไพรและสัตว์หายากอื่นๆ เช่น กวาง หมูป่า เสือ เป็นต้น

เมืองสำคัญทางภาคกลาง ได้แก่

นครดานัง (Da Nang) มีพื้นที่ 1,283 ตารางกิโลเมตร ประชากร 8.1 แสนคน เป็นศูนย์กลางธุรกิจ การท่องเที่ยว และเป็นเมืองท่าสำคัญ โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติ Da Nang และมีท่าเรือ Tien Sa Seaport

ถัว เทียน เว้ (Thua Thien Hue) มีพื้นที่ 5,065 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.1 ล้านคน มีเมืองสำคัญคือ **เว้ (Hue)** เป็นเมืองสำคัญทางประวัติศาสตร์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเวียดนาม มีท่าอากาศยานนานาชาติ Phu Bai

กวางนัม (Quang Nam) มีพื้นที่ 10,438 ตารางกิโลเมตร ประชากร 1.5 ล้านคน มีเมืองสำคัญคือ **ฮอยอัน (Hoi An)** เป็นเมืองเก่าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

1.4 แบ่งเขตการปกครอง

การปกครองแบ่งเป็น 59 จังหวัด และ 5 นคร (กรุงฮานอย นครไฮฟอง นครดานัง นครโฮจิมินห์ และนครเกิ่นเทอ) แบ่งเป็น 8 ภาค คือ

- ภาคเหนือฝั่งตะวันออก มี 4 จังหวัด มีชายแดนติดลาวและจีน
- ภาคเหนือฝั่งตะวันตก มี 11 จังหวัด
- เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำแดง มี 9 จังหวัด และ 2 นคร คือกรุงฮานอยที่เป็นเมืองหลวงและนครไฮฟองที่เป็นเมืองท่า
- เขตชายฝั่งทะเลภาคกลางทางตอนเหนือ มี 6 จังหวัด ซึ่งทุกจังหวัดติดสปป.ลาว
- เขตชายฝั่งทะเลภาคกลางทางตอนใต้ มี 5 จังหวัดและ 1 นคร คือนครดานัง
- เขตที่ราบสูงภาคกลาง มี 5 จังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ชนกลุ่มน้อยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตนี้

- ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มี 7 จังหวัด และ 1 นครคือนครโฮจิมินห์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าของประเทศ

- ที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง มี 12 จังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก และ 1 นครคือ นครเกิ่นเทอ มีชายแดนติดกัมพูชาแต่ละจังหวัดจะปกครองโดยสภาประชาชน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากประชาชน สภาประชาชนจะแต่งตั้งคณะกรรมการประชาชนเพื่อทำหน้าที่บริหารจังหวัด จังหวัดยังคงอยู่ภายใต้การดูแลของรัฐบาลกลาง ส่วนนครจะมีอิสระในการปกครองตนเองมากกว่า

1.5 ระบบการปกครอง

เวียดนามปกครองโดยระบบสังคมนิยม มีพรรคการเมืองเดียวคือ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม (Communist Party of Vietnam หรือ CPV) ที่มีอำนาจสูงสุดตามรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้เมื่อปี 2535 มีสภาแห่งชาติ (National Assembly) ที่มาจากการเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี แต่สภาชุดปัจจุบันกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งเหลือ 4 ปี เพื่อให้หมดวาระลงตรงกับการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามครั้งหน้า ซึ่งจะจัดขึ้นในปี 2554 สำหรับรัฐบาลได้รับการแต่งตั้งจากสภาแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี คณะรัฐมนตรีชุดล่าสุดเพิ่งได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2550 และจะสิ้นสุดในปี 2555

ประธานพรรค คือนาย เหวียน ฟู จ่อม (Nguyen Phu Trong) ซึ่งทำหน้าที่ เป็นประธานสภาแห่งชาติ (National Assembly)

ประธานาธิบดี (ผู้นำประเทศ) คือ นายเหวียน มินห์ เจ๊ียต (Nguyen Minh Triet)

นายกรัฐมนตรี (ผู้นำรัฐบาล) คือ นายเหวียน ต๊ัน หยุม (Nguyen Tan Dung)

โครงสร้างการปกครองของเวียดนาม แบ่งเป็น 3 ฝ่ายได้แก่

● **ฝ่ายนิติบัญญัติ** ได้แก่ **สภาแห่งชาติ** (Quoc Hoi หรือ National Assembly) ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกรวม 493 คน มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดนโยบายทั้งภายในและต่างประเทศ มีหน้าที่บัญญัติและแก้ไขกฎหมาย แต่งตั้งประธานาธิบดีตามที่พรรคคอมมิวนิสต์เสนอ ให้การรับรองหรือถอดถอนนายกรัฐมนตรีตามที่ประธานาธิบดีเสนอ รวมทั้งแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ อันเป็นระบบการบริหารแบบผู้นำร่วม

● **ฝ่ายบริหาร (หรือรัฐบาลส่วนกลาง)** ประกอบด้วย ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี รวมไปถึงตำแหน่งสำคัญในพรรคคอมมิวนิสต์ เช่น สมัชชาของพรรคคอมมิวนิสต์ มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี มีหน้าที่พิจารณา

ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรบริหารระดับสูง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดของพรรค คณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กรมการเมือง (Politburo) เป็นองค์กรบริหารสูงสุด เป็นศูนย์กลางอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

รายชื่อผู้นำสำคัญทางการเมือง

เลขาธิการพรรค	นายนง ดึ๊ก หมั่น (Nong Duc Manh)
ประธานสภาแห่งชาติ	นายเหวียน ฟู จ่อม (Nguyen Phu Trong)
ประธานาธิบดี	นายเหวียน มิน เจี๊ยต (Nguyen Minh Triet)
รองประธานาธิบดี	นายเหวียน ตัน หยุง (Nguyen Tan Dung)
นายกรัฐมนตรี	นายเหวียน ตัน หยุง (Nguyen Tan Dung)
รองนายกรัฐมนตรี	นายเหวียน ซิง หุ่ง (Nguyen Sinh Hung)
	นายเตรือง หวิง จ่อม (Truong Vinh Trong)
	นายฝ่าม ยา เคียม (Pham Gia Khien)
	นายหว่าง ตรุง หาย (Hoang Trung Hai)
	นายเหวียน เทียน เยิน (Nguyen Thien Nhan)

โครงสร้างการปกครองของเวียดนาม

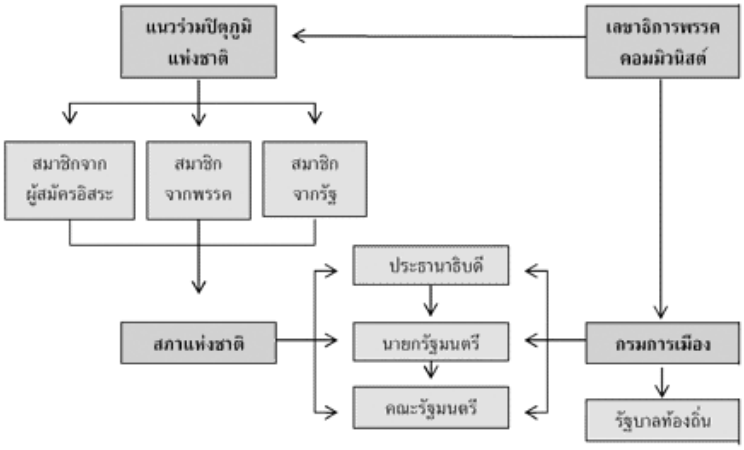

ที่มา : ฝ่ายวิจัย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

รายชื่อกระทรวงหรือองค์กรที่เทียบเท่า ปัจจุบัน

กระทรวงหรือองค์กรที่เทียบเท่า	รัฐมนตรีว่าการ
1. กระทรวงวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment)	นายหวอ ห่ง ฟุก (Vo Hong Phuc)
2. กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade)	นายหวู วี หว่าง (Vu Huy Hoang)
3. กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท (Ministry of Agriculture and Rural Development	นายกาว ดึ๊ก ฟ๊าด (Cao Duc Phat)
4. กระทรวงก่อสร้าง (Ministry of Construction)	นายเหวียน ห่ง กวิน (Nguyen Hong Quan)
5. กระทรวงขนส่ง (Ministry of Transport)	นายโห่ เหงีย หยุง (Ho Nghia Dung)
6. กระทรวงการต่างประเทศ (Ministry of Foreign Affairs)	นายฝ่าม ยา เคียม (Pham Gia Khiem)
7. กระทรวงการคลัง (Ministry of Finance)	นายหวู วัน นิง (Vu Van Ninh)
8. กระทรวงยุติธรรม (Ministry of Justice)	นายห่า หุ่ง เกื่อง (Ha Hung Cuong)
9. กระทรวงแรงงาน ทหารผ่านศึก และสวัสดิการสังคม (Ministry of Labour, War Invalids and Social Affairs)	นางเหวียน ถิ กิม งัน (Nguyen Thi Kim Ngan)
10. กระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และท่องเที่ยว (Ministry of Culture, Sports and Tourism)	นายหว่าง ต๊วน อัน (Hoang Tuan Anh)
11. กระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรม (Ministry of Education and Training)	นายเหวียน เถียน เยิน (Nguyen Thien Nhan)
12. กระทรวงสาธารณสุข (Ministry of Health)	นายเหวียน ก๊วก เตรี่ยว (Nguyen Quoc Trieu)
13. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Science and Technology)	นายหว่าง วิน ฟอง (Hoang Van Phong)
14. กระทรวงกลาโหม (Ministry of National Defence)	นายฝุ่ง กวาง ทัน (Phung Quang Thanh)
15. กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ (Ministry of Public Security)	นายเล ห่ง อัน (Le Hong Anh)
16. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Ministry of Natural Resources and Environment)	นายฝ่าม โคย เงียน (Pham Khoi Nguyen)

รายชื่อกระทรวงหรือองค์กรที่เทียบเท่า ปัจจุบัน

17. กระทรวงข้อมูลและการสื่อสาร (Ministry of Information and Communications)	นายเล ยว่าน เหิบ (Le Doan Hop)
18. กระทรวงกิจการภายใน (Ministry of Home Affairs)	นายตรั่น วัน ตอน (Tran Van Tuan)
19. สำนักงานรัฐบาล (The Government Office)	นายเหวียน ซวน ฟุก (Nguyen Xuan Phuc)
20. คณะกรรมการระหว่างชนชาติ (Committee for Ethnic Affairs)	นายหว่าง แซว ฝู (Giang Seo Phu)
21. ผู้ตรวจการรัฐ (Government Inspectorate)	นายตรั่น วัน เตรี่ยน (Tran Van Truyen)
22. ธนาคารชาติเวียดนาม (The State Bank of Vietnam)	นายเหวียน วัน เหย่า (Nguyen Van Giau)

● **การปกครองท้องถิ่น** ในแต่ละจังหวัดจะมีคณะกรรมการประชาชน (Provincial People's Committee) ทำหน้าที่บริหารงานภายในท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ นโยบายและกฎระเบียบต่างๆ ที่บัญญัติโดยองค์กรของรัฐที่อยู่ในระดับสูงกว่า ระบบการบริหารราชการท้องถิ่นของเวียดนามแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับจังหวัดและเทียบเท่า มี 59 จังหวัดกับอีก 5 นคร คือ ฮานอย โฮจิมินห์ ไฮฟอง ดานัง และเกิ่นเธอ ซึ่งจะได้รับงบประมาณจากส่วนกลางโดยตรง รวมทั้งข้าราชการจะได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากส่วนกลาง จึงมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน สำหรับระดับเมืองและเทศบาลมีประมาณ 600 หน่วย และระดับตำบลมีประมาณ 1 หมื่นตำบล

อนึ่งเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2548 รัฐบาลเวียดนามมีมติยกระดับเมืองวินห์ (Vinh) ขึ้นเป็นนครอันดับหนึ่งเช่นเดียวกับ เกิ่นเธอ ดานัง และไฮฟอง ในปี 2555

1.6 ประชากร/สังคม/วัฒนธรรม

ประชากร

ประมาณ 87.3 ล้านคน เวียดนามมีประชากรเป็นอันดับสามในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (รองจาก อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์) และเป็นอันดับ 13 ของโลก

- โดยมีสัดส่วนชาย : หญิง เป็น 50 : 60

- อัตราการเติบโตของประชากรโดยเฉลี่ยจากปี 2542 – 2553 ประมาณปีละ 1.03 ล้านคน หรือ 1.2 % ต่อปี

- จากสถิติปี 2552 , 65 % ของประชากร (ประมาณ 55.6 ล้านคน) มีอายุ มากกว่า 20 ปี 69 % ของประชากรมีอายุระหว่าง 15 – 64 ปี 24.5 % มีอายุต่ำกว่า 15 ปี และ 6.4 % มีอายุมากกว่า 64 ปี

- ประชากรเวียดนามมีอัตราการรู้หนังสือสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค โดยคาดว่ามีประมาณ 94 %

- กำลังแรงงาน 47.41 ล้านคน

ตามข้อมูลของ GSO ในช่วง 10 ปีระหว่างปี 2542 – 2552 จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น 9.47 ล้านคน คิดเป็นอัตราเพิ่ม 1.2 % เทียบกับที่เคยสูง 1.7 % ต่อปี นอกจากนี้ ยังพบว่าอัตราส่วนระหว่างประชากรชายกับประชากรหญิง เป็น 100 ต่อ 98.1 อย่างไรก็ตามสื่อต่าง ๆ รายงานว่าทารกเกิดใหม่ในช่วง 2 – 3 ปีมานี้ยังพบว่ามีทารกเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งกำลังจะทำให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรมติดตามมาในช่วงอีกหลายสิบปีข้างหน้า ท่ามกลางความกังวลของหลายฝ่าย

การสำรวจล่าสุดพบว่าชาวเวียดนาม 25,347,262 คน (29.6 %) อาศัยอยู่ในเขตเมือง ที่เหลืออีก 60,415,311 คน (70.4 %) อยู่ในชนบท ช่วงสิบปีมานี้ประชากรอพยพเข้าเขตเมืองเพิ่มขึ้น 3.4 % เพื่อหางานทำและเป็นผลจากการพัฒนาเมืองที่ขยายตัวออกไปอีกด้วย

ชาวเวียดนามส่วนใหญ่เป็นเชื้อชาติขิ่น (Khin) หรือเวียต (Viet) โดยมีมากกว่า 86% นอกนั้นเป็นชนกลุ่มอื่นๆ อีก 53 เชื้อชาติกระจายอยู่ตามเทือกเขาและที่ราบสูง ประชากรเวียดนามส่วนใหญ่ไม่นับถือศาสนาแต่นับถือลัทธิต่าง ๆ (80.8 %) มีบ้างที่นับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน (9.3%) ศาสนาคริสต์ (7.2%) อิสลาม (0.1%) และอื่น ๆ (2.6%) ภาษาราชการคือภาษาเวียดนาม แต่ปัจจุบัน ภาษาอังกฤษ มีความสำคัญมากขึ้นเป็นภาษาที่สอง และมีการใช้ภาษาอื่น ๆ อีก เช่น จีนและรัสเซีย เป็นต้น

โครงสร้างอายุ :

0 – 14 ปี : 24.9 % (ชาย 11,230,402 คน หญิง 10,423,901 คน)

15 – 64 ปี : 69.4 % (ชาย 29,971,088 คน หญิง 30,356,393 คน)

65 ปีขึ้นไป : 5.7 % (ชาย 1,920,043 คน หญิง 3,065,697 คน)

ด้านการศึกษา เวียดนามมีระบบการศึกษาภาคบังคับที่มีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐานสากล อีกทั้งในปัจจุบัน ภาครัฐให้ความสนใจกับระบบการศึกษามากขึ้น และพยายามวางโครงการปรับปรุงการศึกษาระดับ ต่าง ๆ ให้

เทียบเท่ามาตรฐานสากลด้วย ปัจจุบันเวียดนามมีสัดส่วนผู้อ่านออกเขียนได้ (10 ขวบขึ้นไป) 90 %

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม

เวียดนามนับเป็นประเทศหนึ่งในแถบคาบสมุทรอินโดจีนที่มีขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลานาน และยังคงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน และโดยที่เวียดนามมีความสัมพันธ์กับจีนมาก่อนการปฏิวัติระบบการปกครอง จึงทำให้ความเชื่อ ศิลปะ วิถีการดำรงชีวิต ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของจีนมีอิทธิพลต่อเวียดนามด้วย รวมทั้งลัทธิขงจื๊อที่ให้ความสำคัญต่อการนับถือเซ่นไหว้บรรพบุรุษ ลัทธิเต๋า ที่สอนเรื่องความสมดุลของธรรมชาติ รวมไปถึงศาสนาพุทธนิกายมหายานที่สอนเรื่องกรรมดีและกรรมชั่ว ซึ่งแม้ว่ารัฐบาลคอมมิวนิสต์ของเวียดนามจะทำลายความเชื่อและศาสนาส่วนหนึ่งไปในช่วงปฏิวัติระบบการปกครอง แต่ปัจจุบันมีการผ่อนปรนมากขึ้น

ชาวเวียดนามเชื่อว่าทุกหนทุกแห่งมีเทพเจ้าสถิตย์อยู่ ไม่ว่าจะเป็นเทพเจ้าดิน เทพเจ้าน้ำ หรือเทพเจ้าอื่นๆ ดังนั้น นอกจากวัดในศาสนาพุทธ (จั่ว - Chua) ศาลาประชาคม (ดินห์ - Dinh) หรือแท่นบูชาจักรพรรดิในอดีต (เดน - Den) แล้ว ยังมีการตั้งแท่นบูชาเทพเจ้า (เหมียว - Mieu) กระจายอยู่โดยทั่วไป ประชาชนนิยมนำดอกไม้ธูป เทียน และผลไม้ มาสักการะบูชาในวันที่ 1 และ 15 ค่ำ

กิจกรรมสำคัญทางศาสนา

- เต็ดเหวียนดาน (Tet Nguyen Dan)" แปลว่า "เทศกาลแห่งรุ่งอรุณแรกของปี" ที่ชาวบ้านนิยมเรียกกันสั้นๆ ว่า "เทศกาลเต็ด (Tet)" เป็นเทศกาลที่สำคัญที่สุด โดยจะเริ่มต้นขึ้น 1 สัปดาห์ก่อนจะถึงวันขึ้นปีใหม่ตามจันทรคติคือ อยู่ระหว่างปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ในวันขึ้น 15 ค่ำ ของวันที่ดวงอาทิตย์อยู่ไกลเส้นศูนย์สูตรมากที่สุดในฤดูหนาวกับวันที่กลางวันยาวเท่ากับกลางคืน (วิษุวัต) ในฤดูใบไม้ผลิ เทศกาลนี้ เป็นการเฉลิมฉลองในภาพรวมทั้งหมดของความเชื่อในเทพเจ้า ลัทธิเต๋า และขงจื๊อ ศาสนาพุทธ รวมถึงการเคารพบรรพบุรุษ
- "เทศกาลกลางฤดูใบไม้ร่วง" โดยนับตามจันทรคติตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 8 ของทุกปี

ชาวบ้านจัดประกวด "ขนมบันตรังทู" หรือขนมเปี๊ยะโก๋ญวน ที่มีรูปร่างกลม มีไส้ถั่วและไส้ผลไม้ พร้อมทั้งจัดขบวนแห่เชิดมังกรขึ้น เพื่อแสดงความเคารพต่อพระจันทร์ ในบางหมู่บ้านอาจประดับโคมไฟ พร้อมทั้งจัดงานขับร้องเพลงพื้นบ้าน

1.7 ภาษาราชการ

ภาษาราชการของเวียดนามคือ ภาษาเวียดนาม ส่วนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ควบคู่กับภาษาเวียดนามในเอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าต่างชาติและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รวมทั้งในเว็บไซต์ของหน่วยงานธุรกิจและภาครัฐ

1.8 สกุลเงิน

สกุลเงิน คือ ด่ง (Dong) , 20,905 ด่ง = US$ 1 (ณ วันที่ 4 เมษายน 2554)

ธนบัตรของเวียดนามมักมีรูปของโฮจิมินห์ปรากฏอยู่เสมอ

1.9 เวลา

เวลาเท่ากับเวลาในประเทศไทย

1.10 วันหยุดนักขัตฤกษ์

สำหรับเวลาทำการของหน่วยงานราชการ สำนักงาน และองค์กรให้บริการสาธารณสุข คือ 8.00 - 12.00 น. และ 13.30 -16.30 น. ซึ่งจะเปิดให้บริการตั้งแต่วันจันทร์-ศุกร์ แต่หากเป็นพิพิธภัณฑ์จะเปิดให้บริการในวันเสาร์อีกครึ่งวันด้วย ร้านค้าเอกชนทั่วไปเปิดให้บริการระหว่าง 6.00 – 21.00 น. โรงงานอุตสาหกรรมทำงานวันจันทร์-ศุกร์และวันเสาร์อีกครึ่งวัน โดยเวลาทำงานรวมไม่เกิน 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หากเกินจากนี้ต้องจ่ายเงินค่าล่วงเวลาสำหรับวันหยุดประจำสัปดาห์ต้องจ่ายค่าจ้างเพิ่ม 2 เท่า และวันหยุดนักขัตฤกษ์จ่ายเพิ่ม 3 เท่า

วันหยุดนักขัตฤกษ์

	วันที่	จำนวนวันหยุด
- วันขึ้นปีใหม่	1 มกราคม	**1 วัน**
- เทศกาลเต๊ด (Tet) หรือวันตรุษเวียดนาม	วันขึ้นปีใหม่ทางจันทรคติ (Lunar New Year) ซึ่งแต่ละปีจะไม่ตรงกัน	**4 วัน**
- วันปฐมกษัตริย์ (Hung King's Anniversary)	วันที่ 10 ของเดือนที่ 3 ทางจันทรคติ แต่ละปีจะไม่ตรงกัน	**1 วัน**
- วันฉลองเอกราช (Victory Day)	30 เมษายน	**1 วัน**
- วันแรงงานแห่งชาติ	1 พฤษภาคม	**1 วัน**
- วันชาติ	2 กันยายน	**1 วัน**

1.11 เส้นทางคมนาคม

ทางบก

เวียดนามมีระบบเครือข่ายทางถนนยาว 2.1 แสนกิโลเมตร ประกอบด้วยทางหลวงแผ่นดิน ยาวประมาณ 14,935 กิโลเมตรปัจจุบันเวียดนามกำลังก่อสร้างทางด่วนพิเศษหลายแห่ง และมีโครงการปรับปรุงถนนหลวงให้มีมาตรฐาน ถนนทุกสายในจังหวัดต้องลาดยางหรือเป็นคอนกรีตโดยรัฐบาลจะเปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนพัฒนา ปัจจุบันประกอบไปด้วยทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญๆ กล่าวคือ

เส้นทางหมายเลข 1: Ha Noi--->Da Nang-- > Ho Chi Minh City ถึงจังหวัด Minh Hai ทางใต้สุดของเวียดนาม ระยะทาง 2,289 กิโลเมตร ปัจจุบันรัฐบาลเวียดนามอนุมัติสร้างทางหลวงหมายเลข 1B เป็นทางคู่ขนาน

เส้นทางหมายเลข 2: Ha Noi-- > Ha Giang ถึงชายแดนมณฑลยูนนานของจีน ระยะทาง 319 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 3: Ha Noi-- > Cao Bang ถึงชายแดนมณฑลยูนนานของจีน ระยะทาง 218 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 5: Ha Noi-- > Hai Phong ระยะทาง 105 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 8: Ha Tinh-- > Vinh ถึงชายแดนแขวงบอลิคำไซของ สปป. ลาว ระยะทาง 90 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 9: Da Nang-- > Hue-- > Quang Tri ถึงชายแดนแขวงสะหวันนะเขต ของ สปป. ลาว ระยะทาง 25 กิโลเมตร

เส้นทางหมายเลข 51: Ho Chi Minh City-- > Vung Tau ระยะทาง 75 กิโลเมตร

ทางรถไฟ

เครือข่ายระบบขนส่งทางรถไฟของเวียดนามมีความยาวประมาณ 2,600 กิโลเมตร โดยเป็นเส้นทางรางเดี่ยวทั้งหมด และมีจำนวนชานชลา 260 แห่ง เส้นทางที่ยาวที่สุดและมีความสำคัญมากคือ Hanai – Ho Chi Minh City มีความยาวประมาณ 1,730 กิโลเมตร ซึ่งเส้นทางนี้ให้การบริการ

การขนส่งทางรถไฟ ยังเป็นที่นิยมของชาวเวียดนาม

ด้วยรถไฟความเร็วพิเศษ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 30 ชั่วโมง และยังเชื่อมต่อระหว่างเวียดนามถึงจีน สำหรับเส้นทางรถไฟทั่วประเทศมี 6 สายประกอบไปด้วย

สายที่ 1: Ha Noi-- > Ho Chi Minh City ระยะทาง 1,726 กิโลเมตร

สายที่ 2: Ha Noi-- > Hai Phong ระยะทาง 102 กิโลเมตร

สายที่ 3: Ha Noi-- > Lao Cai ระยะทาง 296 กิโลเมตร

สายที่ 4: Ha Noi-- > Lang Son ระยะทาง 148 กิโลเมตร

สายที่ 5: Ha Noi-- > Thai Nquyen ระยะทาง 75 กิโลเมตร

สายที่ 6: Thai Nguyen-- >Bai Chay ระยะทาง 166 กิโลเมตร

ทางเรือ

เวียดนามมีท่าเรือพาณิชย์ทั้งหมด 17 ท่ารองรับสินค้าได้ประมาณ 15 ล้านตันต่อวัน และสามารถรองรับเรือระวางบรรทุกสูงสุด 1 หมื่นตันได้ ท่าเรือสำคัญได้แก่ ท่าเรือไซ่ง่อน ดานัง ไฮฟอง คามรานห์ ฮาลอง นาจราง วินห์ หวุงเต่า เป็นต้น นอกจากนี้ ยังทดลองสร้างท่าเรือนอกชายฝั่งของจ่าวินห์เพื่อรองรับเรือสินค้าขนาด 2 หมื่นตัน รวมทั้งสร้างท่าเรืออีก 4 แห่ง ในจ่าวินห์สกจางเบนแจ๋ และเกียนยาง เพื่อกระจายปริมาณการขนส่งสินค้าจากท่าเรือไซ่ง่อน ท่าเรือที่สำคัญ ได้แก่

ท่าเรือไซ่ง่อน

เป็นท่าเรือใหญ่ที่สุดของประเทศอยู่ในโฮจิมินห์ซิตี้ มีท่าเทียบเรือโดยสารเดินทะเล 1 ท่า ท่าเทียบเรือขนส่งสินค้า 31 ท่า พื้นที่โกดัง 5 แสนตารางเมตร เครนขนาด 25-100 ตัน 16 ตัว มีการขนส่งสินค้ากว่า 10 ล้านตันต่อปี

ท่าเรือดานัง

ดานังมีท่าเรือน้ำลึก Tien Sa Seaport นับเป็นท่าเรือสำคัญของเวียดนามในภาคกลาง รัฐบาลกำลังพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้สามารถขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ได้เพิ่มขึ้นเป็น 20 ตู้ต่อชั่วโมง ขนถ่ายสินค้าได้ 7,000 ตันต่อวัน มีการก่อสร้าง Break Water จาก 250 เมตร ในปัจจุบัน เป็น 450 เมตรในอนาคต เป็นต้น นอกจากนั้นยังเตรียมความพร้อมในการอำนวยความสะดวกให้แก่ภาคอุตสาหกรรมการผลิต รวมทั้งมีนโยบายการรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการพัฒนาท่าเรืออีกด้วย รัฐบาลมีนโยบายผลักดันให้ท่าเรือแห่งนี้เป็นท่าเรือใหญ่เป็นอันดับ 5 ของโลกและคาดว่าปี 2553 สามารถรองรับปริมาณสินค้าได้ 8 ล้านตันต่อปี นอกจากนี้ดานังยังมีท่าเรือแม่น้ำอีกแห่งคือ Han River Port สามารถรองรับเรือขนาดไม่เกิน 5 พันตัน ปริมาณขนส่งสินค้า 1 ล้านตันต่อปี

ท่าเรือไฮฟอง

ตั้งอยู่ในเมืองไฮฟองเป็นท่าเรือที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศแต่ใหญ่ที่สุดในเขตภาคเหนือ มีปริมาณสินค้าผ่านท่าเรือนี้ประมาณ 7-10 ล้านตันต่อปีสามารถรองรับเรือระวางบรรทุก 7,000-10,000 ตัน ระยะทางจากท่าเรือไฮฟองถึงโฮจิมินห์เมื่อวัดทางทะเลประมาณ 1,480 กิโลเมตรทางบก 1,800 กิโลเมตร และทางรถไฟ 1,926 กิโลเมตร ไฮฟองเป็นศูนย์กลางการส่งออกสินค้าของจังหวัดต่างๆ ในเขตภาคเหนือของเวียดนาม ระยะทางจากท่าเรือไฮฟองออกสู่ทะเลประมาณ 40 กิโลเมตร ท่าเรือไฮฟองเป็นกลุ่มท่าเรือ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 เขตดังนี้

เขตที่ 1 Main Port เป็นท่าเรือแม่น้ำ ร่องน้ำลึกเพียง 9 เมตร สามารถรองรับเรือที่มีระวางขับน้ำไม่เกิน 1.5 หมื่นตัน เรือใหญ่ต้องขนถ่ายที่ท่าเรือด้านนอกก่อน

เขตที่ 2 Chua Ve Port เป็นท่าเรือขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ (Container Terminal) ได้รับเงินสนับสนุนจาก ODA (Official Development Assistance) ของญี่ปุ่นทั้งในด้านการก่อสร้างเครน และระบบซอฟท์แวร์ในการควบคุมท่าเรือ มีระดับน้ำลึก 7.5 เมตร ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการขุดร่องน้ำเพิ่มเติมผ่านหมู่เกาะก๊ทไห่ (Cat Hails lands) เพื่อให้รับเรือขนาดใหญ่ได้มากขึ้นจากปัจจุบันที่รับได้เฉพาะเรือที่มีระวางขับน้ำไม่เกิน 1.5 หมื่นตัน

เขตที่ 3 Dinh Vu Port อยู่ในแหลมดิงห์วู เริ่มก่อสร้างเมื่อปี 2547 กำหนดแล้วเสร็จในปี 2553 มี 7 เครน สร้างเสร็จแล้ว 4 เครน และจะเสร็จอีก 2 เครน ในปี 2551 สามารถรองรับเรือขนาดใหญ่ขึ้นแต่ไม่เกิน 2 หมื่นตัน นอกจากนี้ ยังมีการสร้างเขตขนถ่ายสินค้าจากเรือใหญ่ไปสู่เรือ ขนาดเล็กเพื่อเข้าสู่พื้นที่ด้านในด้วย สำหรับในอนาคตคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้บริษัทท่าเรือไฮฟองก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกแห่งใหม่ ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในปี 2551 เมื่อแล้วเสร็จจะสามารถรองรับเรือที่มีขนาด 5-6 หมื่นตัน รวมถึงการสร้างสะพานเชื่อมแหลมดิงห์วูกับเกาะก๊ทไห่ และรถไฟฟ้าเพื่อรองรับสินค้าที่ขนส่งมาจากท่าเรือที่ก๊ทไห่ นอกจากนี้ ยังมีการขุดร่องน้ำให้ลึกกว่าเดิมเป็น 14-16 เมตร เพื่อให้สามารถรองรับเรือที่มีขนาดใหญ่ขึ้นได้

นอกจากนี้ยังมีท่าเรืออีก 4 แห่งในเมืองจ่าวินห์ซกจางเบิ่น-แจ่และเกี๋ยนยาง เพื่อรองรับความคับคั่งของสินค้าจากท่าเรือใช่ง่อน

ทางอากาศ

เวียดนามมีสนามบิน นานาชาติ 3 แห่ง คือ

Noi Bai International Airport ตั้งอยู่ทางตอนเหนือห่างจากกรุงฮานอยประมาณ 30 กิโลเมตร ให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า มีเที่ยวบินไปฮ่องกง กัวลาลัมเปอร์ ไทเป ดูไบ ปารีส เบอร์ลิน มอสโก มะนิลา และกรุงเทพฯ

Da nang International Airport ตั้งอยู่ทางภาคกลาง ห่างจากใจกลางนครดานังไปทางตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 2.5 กิโลเมตรเนื้อที่รวม 150 เฮกตาร์เคยเป็นฐานทัพของสหรัฐฯในสมัยสงครามกลางเมือง ปัจจุบันให้บริการการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ รองรับผู้โดยสารประมาณ 0.8-1.0 ล้านคนต่อปี และกำลังอยู่ระหว่างปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้สามารถรองรับผู้โดยสารและขนส่งสินค้าได้ มากขึ้น

Tan Son Nhat International Airport เป็นสนามบินที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ตั้งอยู่ห่างจากนคร โฮจิมินห์ ประมาณ 7 กิโลเมตร มีเที่ยวบินไปเบอร์ลิน แฟรงก์เฟิร์ต อัมสเตอร์ดัม ปารีส โซล โอซากา กวางเจา ไทเป ฮ่องกง กรุงเทพฯ สิงคโปร์ กัวลาลัมเปอร์ จาการ์ตา ซิดนีย์ มอสโค มะนิลา สนามบินแห่งนี้มีโครงการจะย้ายห่างออกไปอีก 40 กิโลเมตร เพื่อก่อสร้างสนามบินให้มีขนาดที่ใหญ่ขึ้น และสามารถรองรับผู้โดยสารได้เพิ่มขึ้นเป็น 100 ล้านคนต่อปี

นอกจากสนามบินนานาชาติแล้วเวียดนามยังมีสนามบินขนาดใหญ่อีก 2 แห่ง ประกอบไปด้วย สนามบินลองถ่าน สนามบินจูลาย และสนามบินเล็ก ๆ ตามจังหวัดต่าง ๆ อีก 18 แห่ง เพื่อรองรับการขนส่งภายในประเทศ ทั้งนี้สนามบินในจังหวัดต่างๆมีหลายแห่งที่กำลังอยู่ระหว่างการยกฐานะให้เป็นสนามบินนานาชาติ นอกจากนี้แล้วยังมีสนามบินที่กำลังก่อสร้างบนสองเกาะใหญ่ๆเพื่อรองรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้วยคือ สนามบินบนเกาะกอน ด่าว และ เกาะฟู

ปัจจุบัน เวียดนามมีสายการบินแห่งชาติ 2 แห่ง คือ Vietnam Airline ให้บริการทั้งภายในและต่างประเทศ และ Pacific Airline ที่เน้นการให้บริการเฉพาะภายในประเทศ

1.12 อื่นๆ

- การเป็นสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศ

1) **อาเซียน** เวียดนามเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อเดือนกรกฎาคม 2538 และได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าอาเซียน (Agreement on the Common Effective Preferential Tariff : CEPT) เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2539 ซึ่งเป็นการประกาศเริ่มต้นการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) โดยครอบคลุมทั้งสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม ขณะนี้อัตราภาษีนำเข้าของเวียดนามภายใต้ CEPT อยู่ที่ 0- 5 % และได้ลงนามยอมรับความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services : AFAS) เมื่อเดือนธันวาคม 2538 โดยมีเป้าหมายเปิดเสรีธุรกิจบริการให้สมาชิกภายในปี 2558

2) **WTO** เวียดนามเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) เมื่อเดือนมกราคม 2550 เป็นสมาชิกลำดับที่ 150 โดยมีข้อผูกพันเปิดเสรีสินค้ามากกว่า 10,689 รายการ ซึ่งจะต้องลดภาษีภาษีนำเข้าลงโดยเฉลี่ย 4% ภายในปี 2556 ภาษีผลิตภัณฑ์เกษตรจะลดลงจาก 25.2 % เหลือ 21 % โดยเฉลี่ย และสินค้าอื่น ๆ ลดลงจาก 16.1 % เป็น 12.6 % โดยเฉลี่ย

3) **APEC** เวียดนามได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) และความร่วมมือภายใต้กรอบการประชุมเอเชีย-ยุโรป (ASEM)

‘มีข้อผูกพันเปิดเสรีสินค้ามากกว่า 10,689 รายการ ซึ่งจะต้องลดภาษีภาษีนำเข้าลงโดยเฉลี่ย 4% ภายในปี 2556 ภาษีผลิตภัณฑ์เกษตรจะลดลงจาก 25.2 % เหลือ 21 % โดยเฉลี่ยและสินค้าอื่นๆลดลงจาก 16.1 % เป็น 12.6 % โดยเฉลี่ย’

2. ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

2.1 ภาวะเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ(GDP) ในปี 2553 ของเวียดนามมีมูลค่า 104.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา 6.78 % ภาคบริการเป็นภาคการผลิตที่มีอัตราขยายตัวสูงสุด รองลงไปคือภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง ส่วนภาคการเกษตรขยายตัวน้อยที่สุดและมีสัดส่วน 21% ของ GDP ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง และภาคบริการมีสัดส่วน 41% และ 38% ของ GDP ตามลำดับ

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

ภาคการผลิต	2551	2552	2553
ภาคเกษตรกรรม	19,401	18,412	20,904
ภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง	35,207	35,858	41,746
ภาคบริการ	33,619	34,842	38,933

ที่มา : General Statistic Office , Vietnam

2.2 เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจ ปี 2553 และเป้าหมายปี 2554

รายการ	2553	2554 (est.)
GDP (US$ พันล้าน)	104.6	112.0
GDP growth (%)	6.78 %	7.0 – 7.5 %
- เกษตร ป่าไม้ ประมง	(4.7 %)	
- อุตสาหกรรม ก่อสร้าง	(14.0 %)	
- บริการ	(24.5 %)	
Per capita income (us$)	1,268	1,300
inflation (%)	11.75%	7%
การส่งออก (US$ พันล้าน)	72.1 (+26.4%)	78.8 (+14.9%)
- บริษัทต่างชาติ (US$ พันล้าน)	38.8 (+27.8%)	
การนำเข้า (US$ พันล้าน)	84.8 (+21.2%)	92.0 (+18.2%)
- บริษัทต่างชาติ (US$ พันล้าน)	36.5 (+39.9%)	41.5 (+13.70%)
FDI (US$ พันล้าน)	18.6	20.0
FDI disbursement (US$ พันล้าน)	11.0 (+10.0%)	11.5 (+4.54%)
overseas remittance (US$ พันล้าน)	8.4	9.0

ที่มา : General Statistic Office , Vietnam

2.3 นโยบายด้านเศรษฐกิจการค้า

นโยบายการค้าที่สำคัญ

นโยบายเศรษฐกิจการค้าของเวียดนามยังคงเป็นไปในทิศทางเดิมนับจากการปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมตามนโยบาย “โด่ย เหมย” เมื่อกว่า 20 ปีที่แล้ว ดังจะเห็นได้จากเป็นหมายและทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปี 2549-2553 ข้อหนึ่งที่ระบุให้สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยมเพื่อก้าวสู่ความเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและทันสมัยภายในปี 2563 เวียดนามมีการปรับตัวให้เข้ากับระบบเศรษฐกิจแบบเสรีของโลก ทำให้เศรษฐกิจของเวียดนามมีการเจริญเติบโตและมีรูปแบบที่เป็นสากลอย่างมาก การเข้าเป็นสมาชิกของ WTO ทำให้เวียดนามต้องมีการปรับปรุงกฎระเบียบ กฎหมาย ตลอดจนกลไกภาครัฐ เพื่อเปิดตลาดสินค้าภาคบริการและการลงทุนในประเทศให้กับประเทศสมาชิก WTO

นโยบายการค้าระหว่างประเทศของเวียดนาม คือ มีการส่งเสริมการค้าเสรีโดยรัฐบาลได้มีการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบให้เอื้ออำนวยต่อการค้าระหว่างประเทศ มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐเพื่อประสานงานกับบริษัทการค้าต่างประเทศของรัฐและบริษัทเอกชนในการติดต่อการค้ากับต่างประเทศซึ่งมีหน่วยงานที่สำคัญ ได้แก่ กระทรวงเศรษฐกิจสัมพันธ์กับต่างประเทศ ศูนย์พัฒนาการส่งออกหอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งเวียดนาม บริษัทจัดแสดงสินค้าและนิทรรศการ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเวียดนามยังคงมีนโยบายปกป้องการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินและทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศ รวมทั้งคุ้มครองกิจการภายในประเทศโดยมีมาตรการควบคุมทั้งด้านส่งออกและนำเข้า เช่น การควบคุมการส่งออกและนำเข้าสินค้าบางประเภท และการกำหนดโควตาการส่งออกและนำเข้าสินค้าบางประเภท เป็นต้น

ในตลอดช่วงเวลา 2550 - 2553 ประเทศเวียดนามประสบกับปัญหาการขาดดุลการค้าอย่างต่อเนื่องซึ่งสาเหตุหนึ่งมาจากภาวะเงินเฟ้อในประเทศที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคาสินค้าส่งออกมีราคาสูงขึ้นด้วย ทำให้สูญเสียโอกาสในการแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดโลกได้ และ ในปี 2554 รัฐบาลเวียดนามได้ส่งเสริมให้ประชาชนซื้อสินค้าที่ผลิตขึ้นภายในประเทศเพื่อลดการนำเข้า และลดการขาดดุลการค้า อีกทั้งยังลดความสำคัญของการจัดกิจกรรมแสดงสินค้าของต่างชาติในประเทศลง

2.4 การค้าระหว่างประเทศของเวียดนามปี 2553

2.4.1 การค้าเวียดนามกับทั่วโลก

‘อัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้าสูงถึงร้อยละ 23.5 เป็นการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสูงถึงร้อยละ 26.4 ในขณะที่การขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าอยู่ในระดับร้อยละ 21.2 ’

หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ

รายการ	2550	2551	2552	2553		2554
				มูลค่า	△%	(target)
มูลค่าการค้า	109,200	143,353	127,045	156,993	23.5	170,800
การส่งออก	48,400	62,662	57,096	72,192	26.4	78,800
การนำเข้า	62,678	80,691	69,949	84,801	21.2	92,000
ดุลการค้า	-14,278	-18,029	-12,853	-12,375		-14,000

ที่มา : General Statistic Office , Vietnam

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของเวียดนามในปี 2550-2553 พบว่ามีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากมูลค่าการส่งออกและนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ในขณะที่ในปี 2553 มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้าสูงถึงร้อยละ 23.5 เป็นการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสูงถึงร้อยละ 26.4 ในขณะที่การขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าอยู่ในระดับร้อยละ 21.2 ส่วนในปี 2554 เวียดนามได้ตั้งเป้าหมายในการส่งออกและนำเข้า คิดเป็นมูลค่าสูงถึง 170,800 ล้านเหรียญสหรัฐ

2.4.2 สินค้านำเข้าสำคัญ 10 อันดับแรกของเวียดนาม

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

สินค้า	2552	2553		ประเทศที่เป็นแหล่งนำเข้าที่สำคัญ
		มูลค่า	△%	
1. เครื่องจักร และชิ้นส่วน	12,673	13,444	6.1	จีน (33.3%) ญี่ปุ่น (19.0%) EU (15.6%) เกาหลีใต้ (8.2%)
2. เหล็ก และเหล็กกล้า	5,361	6,061	13.0	จีน (25.1%) เกาหลีใต้ (20.5%) ญี่ปุ่น (20.5%) ไต้หวัน (11.0%)
3. น้ำมันสำเร็จรูป	6,255	6,046	-3.3	สิงคโปร์ (34.0%) จีน (17.5%) เกาหลีใต้ (12.2%) ไต้หวัน (11.9%)
4. ผ้าผืน	4,226	5,287	25.1	จีน (41.9%) เกาหลีใต้ (21.1%) ไต้หวัน (16.9%) ญี่ปุ่น (6.8%)
5. อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	3,954	5,123	29.6	จีน (32.8%) ญี่ปุ่น (20.0%) เกาหลีใต้ (18.1%) มาเลเซีย (7.2%)
6. เม็ดพลาสติก	2,813	3,683	30.9	เกาหลีใต้ (19.0%) ไต้หวัน (16.7%) ซาอุดิอาระเบีย (14.8%)
7. รถยนต์ อุปกรณ์และชิ้นส่วน	3,071	2,824	-8.0	เกาหลีใต้ (23.4%) ญี่ปุ่น (20.1%) ไทย (16.8%) จีน (10.1%)
8. วัสดุสิ่งทอและวัสดุเครื่องหนัง	1,932	2,529	30.9	จีน (26.5%) เกาหลีใต้ (18.4%) ไต้หวัน (16.0%) ฮ่องกง (7.5%)
9. โลหะอื่นๆ	1,625	2,341	44.1	ออสเตรเลีย(15.8%) เกาหลีใต้ (15.4%) ไต้หวัน (10.1%) จีน (9.7%)
10. อาหารสัตว์และวัตถุดิบ	1,765	1,797	1.8	อาร์เจนตินา (28.4%) อินเดีย (22.9%) สหรัฐ (19.9%) จีน (5.4%)
รวม 10 รายการ	43,675	49,135	12.5	
สินค้าอื่นๆ	26,274	35,666	35.5	
มูลค่านำเข้ารวม	69,949	84,801	21.2	

ที่มา : General Statistic Office , Vietnam

2.4.3 สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรกของเวียดนาม

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

สินค้า	2552	2553		ประเทศผู้สั่งซื้อที่สำคัญ
		มูลค่า	Δ%	
1. เสื้อผ้าสำเร็จรูป	9,066	10,850	19.7	สหรัฐ (56.4%) EU (17.3%) ญี่ปุ่น (10.6) เกาหลีใต้ (3.4%)
2. รองเท้า	4,067	4,944	21.6	EU (45.0%) สหรัฐ (28.4%) เม็กซิโก (3.9%) ญี่ปุ่น (3.5%)
3. น้ำมันดิบ	6,194	4,905	-20.8	ออสเตรเลีย (37.4%) มาเลเซีย (16.7%) สิงคโปร์ (11.9%)
4. อาหารทะเล	4,251	4,644	9.2	EU (24.5%) สหรัฐ (20.6%) ญี่ปุ่น (19.2%) เกาหลีใต้ (8.4%)
5. คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	2,763	3,421	23.8	จีน (19.3%) สหรัฐ (17.4%) EU (16.7%) ญี่ปุ่น (12.0%)
6. ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	2,598	3,372	29.8	สหรัฐ (41.3%) EU (18.6%) ญี่ปุ่น (13.5%) จีน (12.0%)
7. เครื่องจักร ชิ้นส่วนอุปกรณ์	2,059	2,918	41.7	ญี่ปุ่น (30.9%) สหรัฐ (10.4%) จีน (8.6%) EU (7.9%)
8. อัญมณีและเครื่องประดับ	2,731	2,816	3.1	สวิตเซอร์แลนด์ (86.3%) แอฟริกาใต้ (6.3%) EU (2.5 %)
9. ยางพารา	1,227	2,304	87.8	จีน (61.6%) EU (13.0%) มาเลเซีย (7.9%) ไต้หวัน (4.5%)
10. ข้าว	2,664	2,300	13.7	ฟิลิปปินส์ (41.2%) อินโดนีเซีย (15.0%) สิงคโปร์ (9.9%)
รวม 10 รายการ	37,620	42,474	12.9	
สินค้าอื่นๆ	19,476	29,718	52.6	
มูลค่าส่งออกรวม	57,096	72,192	26.4	

ที่มา : General Statistic Office , Vietnam

2.4.4 การค้ากับประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

ตลาดส่งออกที่สำคัญของประเทศเวียดนาม

ประเทศ	2552	2553	Δ%
1. สหรัฐอเมริกา	11,356	14,238	+25.4
2. สหภาพยุโรป	9,378	11,385	+21.4
3. ญี่ปุ่น	6,291	7,728	+22.8
4. จีน	4,909	7,309	+48.9
5. เกาหลีใต้	2,064	3,092	+49.8
6. สวิตเซอร์แลนด์	2,486	2,652	+6.7
7. สิงคโปร์	2,076	2,121	+2.2
8. มาเลเซีย	1,682	2,093	+24.4
9. ไต้หวัน	1,121	1,443	+28.7
10. ฟิลิปปินส์	1,462	1,706	+16.7
ประเทศอื่น ๆ	11,809	14,870	+25.9
รวม	57,096	72,192	+26.4

ที่มา : General Statistic Office , Vietnam

แหล่งนำเข้าที่สำคัญของเวียดนาม

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

ประเทศ	2552	2553	Δ%
1. จีน	16,441	20,019	+21.8
2. เกาหลีใต้	6,976	9,761	+39.9
3. ญี่ปุ่น	7,468	9,016	+20.7
4. ไต้หวัน	6,252	6,977	+11.6
5. สหภาพยุโรป	6,417	6,362	-0.8
6. ไทย	**4,514**	**5,602**	**+24.1**
7. สิงคโปร์	4,248	4,101	-3.5
8. มาเลเซีย	2,505	3,143	+25.5
9. อินโดนีเซีย	1,546	1,909	+23.5
10. อินเดีย	1,635	1,762	+7.8
ประเทศอื่น ๆ	11,448	9,110	-20.4
รวม	69,450	77,762	+12.0

ที่มา : General Statistic Office , Vietnam

2.5 การค้าระหว่างไทยกับเวียดนาม ปี 2553

หน่วย :ล้านเหรียญสหรัฐ

รายการ	2550	2551	2552	2553	
				มูลค่า	△%
มูลค่าการค้า	169,525.90	213,212.21	206,968.22	229,180.56	10.73
การส่งออก	130,870.51	165,101.24	159,224.25	184,463.24	15.85
การนำเข้า	38,655.38	48,110.97	47,743.97	44,717.32	-6.34
ดุลการค้า	92,215.13	116,990.27	111,480.28	139,745.91	

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

2.5.1 สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปเวียดนาม

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

สินค้า	2552	2553	
		มูลค่า	Δ%
1. น้ำมันสำเร็จรูป	441.7	696.4	57.67
2. เม็ดพลาสติก	338.7	385.2	13.72
3. เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	289.0	333.5	15.42
4. เคมีภัณฑ์	213.1	316.9	48.72
5. รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	238.5	232.5	-2.53
6. เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ	162.0	209.7	29.41
7. ผลิตภัณฑ์ยาง	168.5	204.6	21.46
8. เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ	134.2	193.4	44.12
9. เครื่องปรับอากาศ ส่วนประกอบ	121.5	187.7	54.50
10. รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	152.0	169.7	11.61
11. กระดาษ ผลิตภัณฑ์กระดาษ	148.6	144.0	-3.13
12. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	117.4	140.6	19.75
13. ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และส่วนประกอบ	106.6	134.3	25.96
14. ผ้าผืน	96.8	133.0	37.44
15. น้ำตาลทราย	48.6	123.3	153.74
16. เครื่องสำอาง	100.4	113.7	13.27
17. เส้นใยประดิษฐ์	76.5	98.5	28.77
18. เครื่องซักผ้าและเครื่องซักแห้ง	76.7	91.8	19.70
19. เครื่องดื่ม	49.6	88.5	78.39
20. ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	61.9	80.6	30.11
รวม 20 รายการ	3,142.2	4,077.7	29.77
สินค้าอื่นๆ	1,536.2	1,767.7	15.07
มูลค่ารวม	4,678.4	5,845.5	24.95

ที่มา:ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

2.5.2 สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากเวียดนาม

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ

สินค้า	2552	2553	
		มูลค่า	△%
1. เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	115.2	182.3	58.29
2. เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน	64.3	142.1	120.77
3. ด้ายและเส้นใย	56.5	96.1	70.00
4. เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	211.3	78.8	-62.70
5. เครื่องมือ เครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์	46.3	66.4	43.48
6. เลนซ์ แว่นตาและส่วนประกอบ	31.0	64.8	108.96
7. น้ำมันดิบ	356.2	54.1	-84.82
8. สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง	51.5	52.8	2.38
9. เคมีภัณฑ์	22.6	51.8	128.94
10. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	19.9	49.2	147.46
11. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	29.7	48.0	61.38
12. ถ่านหิน	62.5	41.3	-33.86
13. ส่วนประกอบและอุปกรณ์ จักรยานยนต์	31.3	36.4	16.43
14. สินแร่ โลหะอื่นๆเศษโลหะและผลิตภัณฑ์	14.6	35.1	140.94
15. ผัก ผลไม้ ของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้	18.4	32.1	74.60
16. กาแฟ ชา เครื่องเทศ	7.0	29.4	321.22
17. ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก	14.8	25.5	72.08
18. ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์	17.5	23.5	33.99
19. ลวดและสายเคเบิล	12.4	21.8	75.88
20. เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	14.8	20.9	41.27
รวม 20 รายการ	1,197.9	1,152.4	-3.80
สินค้าอื่นๆ	187.5	244.3	30.27
มูลค่ารวม	1,385.4	1,396.7	0.81

ที่มา:ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

2.6 กฎระเบียบการนำเข้า

เนื่องจากเวียดนามมีนโยบายการเปิดประเทศโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ แต่ในขณะเดียวกันทางภาครัฐได้คำนึงถึงการแข่งขันของอุตสาหกรรมภายในประเทศที่เกิดจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้กระจายอำนาจสู่จังหวัดต่างๆในการกำหนดกฎระเบียบในการบริหารจัดการด้านการค้า ด้วยสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้กฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆในประเทศเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งผู้ส่งออกต้องติดตามและศึกษาข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ และที่สำคัญแต่ละจังหวัดยังมีกฎเกณฑ์และกฎระเบียบด้านการค้าที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถขอข้อมูลกับหน่วยงานภายใต้กระทรวงวางแผนและการลงทุน (MPI) ของแต่ละจังหวัด นอกจากนี้ ระบบการคิดคำนวณอัตราอากรศุลกากรนำเข้ายังคงเป็นปัญหาพิธีการและแบบฟอร์มศุลกากรแตกต่างกันไปในแต่ละเมือง อย่างไรก็ตาม มาตรการที่เป็นสากลในการใช้ปฏิบัติต่อการนำเข้าก็ยังคงปฏิบัติอยู่ต่อไป ทั้งนี้ เพื่อความเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติด้านศุลกากร

'กฎระเบียบต่าง ๆ ในประเทศเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งผู้ส่งออกต้องติดตามและศึกษาข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ และที่สำคัญแต่ละจังหวัดยังมีกฎเกณฑ์และกฎระเบียบด้านการค้าที่แตกต่างกัน'

กฎเกณฑ์และพิธีการทางศุลกากรของสินค้านำเข้า

ขั้นตอนและกฎเกณฑ์ของสินค้านำเข้าไปยังเวียดนามมีหลักปฏิบัติที่ค่อนข้างจะแตกต่างจากประเทศอื่นๆ อยู่บ้าง เนื่องจากเพิ่งเปิดประเทศมาในช่วงสิบกว่าปี ทำให้ลักษณะการจัดการดูแลเรื่องเศรษฐกิจมีลักษณะพิเศษและเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ส่งออกต้องให้ความสำคัญและทำความเข้าใจ โดยเฉพาะระเบียบและข้อกำหนดของสินค้าที่จะนำเข้า และพิธีการทางศุลกากร ซึ่งประเด็นหนึ่งที่ผู้ส่งออกต้องตระหนักคือ ลักษณะทางกายภาพของประเทศเวียดนามที่มีภูมิประเทศทอดยาวติดทะเลกว่า 3,444 กิโลเมตร ประกอบกับการคมนาคมทางบกยังไม่สะดวกเท่าที่ควร ดังนั้นการขนส่งสินค้าทางเรือนับว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ ในขณะเดียวกันท่าเรือขนาดใหญ่ของเวียดนามก็ถูกสร้างขึ้นในบริเวณจังหวัดที่ติดทะเลโดยกระจายกันทุกภาคของประเทศ นับตั้งแต่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ นอกจากนี้ทางรัฐบาลกลางได้พยายามที่จะกระจายอำนาจการตัดสินใจทางเศรษฐกิจในกับแต่ละจังหวัด โดยการกำกับดูแลของหน่วยงานกลางของรัฐบาล ส่งผลให้แต่ละจังหวัดมีหลักปฏิบัติด้านการค้าที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะพิธีการทางศุลกากร ในขณะที่หลักปฏิบัติหลักๆ อาทิ ประเภทของสินค้านำเข้า โควต้า สินค้าควบคุม ยังเป็นหลักปฏิบัติที่ใช้ทั่วทั้งประเทศทั้งนี้เพื่อความเป็นมาตรฐานในการกำกับดูแลและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ขององค์การการค้าโลก (WTO) โดยที่กฎเกณฑ์มาตรการควบคุมการนำเข้าจากส่วนกลาง และพิธีการศุลกากรของแต่ละจังหวัด มีดังนี้

1.) มาตรการควบคุมการนำเข้าของเวียดนามจากส่วนกลาง

รัฐบาลเวียดนามมีกฎระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับการนำเข้าหลายประการ ยกตัวอย่างเช่น

- ยกเว้นภาษีสินค้าที่นำเข้ามาเพื่อจัดนิทรรศการงานแสดงสินค้า เครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ที่นำเข้ามาชั่วคราวเพื่อใช้ในงานประชุม งานวิจัย งานแข่งขันกีฬาระดับชาติ งานสัมมนาเชิงวิชาการต่างๆ โดยเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้ว ก็จะส่งออกสินค้านั้นไปยังต่างประเทศ

- ยกเว้นภาษีสินค้าที่นำเข้ามาเพื่อทำการผลิตส่งออกไปยังบริษัทที่อยู่ในต่างประเทศ ตามข้อสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ ประเภทของสินค้ามักจะได้แก่ วัตถุดิบเพื่อทำการผลิต สินค้าตัวอย่าง เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต เป็นต้น

- เมล็ดพันธุ์พืชหรือสัตว์ชนิดต่างๆ จะมีการยกเว้นภาษีนำเข้า ถ้าเป็นนำเข้าเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- ยกเว้นภาษีสินค้านำเข้าโดยผู้ประกอบการที่ได้รับ Build-Operate-Transfer Contract (BOT) เพื่อดำเนินการในโครงการที่ได้ Build-Operate-and-Transfer (BOT), Build-Transfer-and-Operate (BTO), หรือ Build-and-Transfer (BT) โดยสินค้านำเข้าเหล่านี้มักจะเป็นเครื่องจักร วัสดุ ชิ้นส่วนอุปกรณ์ต่างๆ ที่นำเข้ามาเพื่อทำการผลิตสินค้า รวมถึงจะเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตและเป็นการเพิ่มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการผลิตด้วย

อย่างไรก็ตามกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของเวียดนามยังคงใช้มาตรการควบคุมการนำเข้าสินค้าโดยผ่านการออกใบอนุญาตการนำเข้า (automatic import licensing) ที่เริ่มใช้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2551 สำหรับสินค้าบางรายการ อาทิ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ขนาดเบา (scooter) โทรศัพท์มือถือ น้ำหอมและเครื่องสำอาง สินค้าพลาสติก สินค้ายาง เสื้อผ้าและเครื่องกระเบื้องเคลือบ ซึ่งผู้นำเข้าสามารถขอรับเอกสารดังกล่าวโดยต้องใช้เวลาประมาณ 7-15 วันทำการขึ้นไป และ Import License ดังกล่าวมีอายุ 1 เดือนหลังจากได้รับอนุญาต

โดยผู้นำเข้าสามารถขอใบอนุญาตนำเข้าได้โดยการยื่นเอกสาร 6 รายการให้กรมการส่งออกและนำเข้าของเวียดนาม ได้แก่

1.) แบบขอใบอนุญาตการนำเข้าสินค้า
2.) ใบจดทะเบียนธุรกิจ
3.) สัญญาการนำเข้าสินค้า
4.) หนังสือรับรองการชำระเงิน (Letter of credit-L/C) หรือเอกสารการชำระเงินหรือใบรับรองการชำระเงินของธนาคาร
5.) เอกสารการขนถ่ายสินค้า
6.) รายงานการนำเข้าสินค้าครั้งก่อนที่อนุญาตโดยกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าและการชำระภาษีศุลกากร

‘กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของเวียดนามยังคงใช้มาตรการควบคุมการนำเข้าสินค้าโดยผ่านการออกใบอนุญาตการนำเข้า (automatic import licensing) ที่เริ่มใช้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2551 สำหรับสินค้าบางรายการ’

ตารางแสดง มาตรการทางการค้าของเวียดนาม

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. มาตรการกีดกันทางอุปสรรคด้านเทคนิค (Technical Barriers to Trade :TBT)	สินค้าที่จำหน่ายภายในประเทศ ประเภทยา เวชภัณฑ์ รวมถึงยาฆ่าแมลงและสินค้าเคมีภัณฑ์ ต่าง ๆ	การติดฉลากจะต้องมีภาษาเวียดนามบอกถึงรายละเอียดของสินค้าและวิธีการใช้ด้วย	Ministry of Health
- การติดสลาก	สินค้าทุกชนิดที่ผลิตภายในประเทศ นำเข้า หรือส่งออก	ครอบคลุมทั้งสินค้าที่ผลิตภายในประเทศและสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งข้อกำหนดนี้จะช่วยแก้ปัญหาด้านการปลอมแปลงและเลียนแบบสินค้าได้ต้องติดฉลากที่ประกอบด้วย ชื่อที่อยู่ผู้ผลิตส่วนประกอบ ปริมาณ ข้อมูลด้านเทคนิคและคำเตือนด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยของสินค้าชนิดนั้น	Ministry of Science and Technology
2. มาตรการสุขอนามัย (Sanitary and Phytosanitary Measures : SPS)	สินค้าอาหาร สัตว์/พืช/พืชที่นำมาใช้เป็นอาหารสัตว์	ใช้มาตรฐานระหว่างประเทศและมาตรฐาน CODEX ,OIE และ ASEAN เป็นมาตรฐานกลางสำหรับสุขอนามัยกำหนดให้การนำเข้าต้องมี Health Certificate ซึ่งแสดงว่าปราศจากโรคหรือแหล่งของโรคปากเท้าเปื่อย	Directorate for Standards and Quality (STAMEQ) of Ministry of Science, technology, and Environment (MOSTE) http://www.tcvn.gov.vn
	สัตว์น้ำ	กำหนดให้การนำเข้าต้องมี Health Certificate	Ministry of Fisheries
	ผลไม้และผัก พืชและส่วนของพืช	- กำหนดให้การนำเข้าต้องมี Phytosanitary Certificate จากหน่วยงานของประเทศผู้ส่งออก (กรมวิชาการเกษตร) -โดยเฉพาะผักและผลไม้ต้องมีการระบุใน Phytosanitary Certificate ว่ามาจากแหล่งที่ปราศจากแมลงวันทอง - การบรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่เป็นส่วนของพืชต้องได้รับการรับรองว่าปราศจากโรคและแมลง	Ministry of Agriculture and Rural Development www.mard.gov.vn
	อาหารแปรรูป/สินค้าอาหาร	-เฝ้าระวังโดยกระทรวงสาธารณสุข -ต้องมีการวิเคราะห์ทาง LAB และผลิตด้วยกระบวนการมาตรฐานสากล GMP/HACCP	Ministry of Health
	นมผง และนมข้นหวาน	มีการเฝ้าระวังโดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนามัยอาหารและมาตรฐานความปลอดภัย	Ministry of Health

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
3.โควตา	ฝ้าย วัสดุที่เกี่ยวกับยาสูบและเกลือ	<u>โควตาภาษี</u> - ปี 2003 รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศทดลองให้สินค้า 3 ชนิด อยู่ภายใต้โควตาภาษีโดยกำหนดให้มีผลตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2003	Ministry of Trade
	น้ำมันปิโตรเลียม, ปุ๋ยเคมี, กระจกเพื่อการก่อสร้าง	โควตานำเข้า กำหนดโควตาการนำเข้าโดยผ่านการขออนุญาตนำเข้า	Ministry of Trade/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจหลักที่เกี่ยวข้อง
4. มาตรการห้ามนำเข้า	อาวุธยุทโธปกรณ์ ระเบิด ยาเสพติด สารเคมีเป็นพิษ สิ่งพิมพ์หรือพัสดุที่ขัดต่อความมั่นคง ของเล่นเด็กบางชนิด ประทัดและดอกไม้ไฟชนิดต่างๆ บุหรี่ สินค้าอุปโภค บริโภคที่ใช้แล้ว รถยนต์ขับเคลื่อนพวงมาลัยซ้าย อะไหล่ที่ใช้แล้วของรถยนต์ ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของ Asbestos of Amphibole Group และเครื่องใช้รหัสลับ	ห้ามนำเข้าสินค้า เพื่อความมั่นคงของชาติ ปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม และสุขอนามัย	
5. การจำกัดการนำเข้า/การนำเข้าภายใต้เงื่อนไข	กระเบื้องปูพื้นเซรามิก ซีเมนต์อัด Clinker กระดาษสำหรับเขียนและสำหรับใช้ในการพิมพ์ หนังสือพิมพ์ เหล็กก่อสร้างต่างๆ น้ำมันพืชกลั่น น้ำตาลบริสุทธิ์/ไม่บริสุทธิ์ รถจักรยานยนต์ ชิ้นส่วนและอะไหล่ รถยนต์นั่งไม่เกิน 16 ที่นั่ง spirits under 30 vol.	มีการจัดกลุ่มสินค้าไว้ในหมวดควบคุมลักษณะพิเศษ โดยการนำเข้าสินค้าในกลุ่มนี้จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมโดยผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดสินค้าดังกล่าว เหตุผลเพื่อการจัดการอุปสงค์และอุปทาน	Ministry of Trade

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
6. มาตรการการขออนุญาตนำเข้า	สินค้าประเภทวัสดุเกี่ยวกับนม ข้าวโพด และไข่ของสัตว์ปีก	- ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมโดยต้องมีใบอนุญาตนำเข้า (Import Licensing) ซึ่งจะกำหนดปริมาณตามความต้องการภายในประเทศ	Ministry of Agriculture and Rural Development
	ยารักษาโรคสัตว์ และวัตถุดิบในการผลิต ผลิตภัณฑ์ทางชีววิทยาที่ใช้ในทางสัตวแพทย์ ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช (วัตถุดิบ พันธุ์พืชและสัตว์ อาหารสัตว์และวัตถุดิบ ปุ๋ยเคมี	- ต้องมีการออกใบอนุญาตสำรวจ/ทดสอบ	
	แหล่ง Genes ของพืชและสัตว์เลี้ยงจุลินทรีย์ที่ใช้ในการวิจัยแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการและเทคนิคสัตว์น้ำ	- ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า - สัตว์น้ำประเภทต่างๆ ที่ห้ามส่งออกและนำเข้าจะเป็นไปตามประกาศเป็นคราวๆ	
	ระบบแผ่นเนกาตีฟ หรือเรียงพิมพ์ เครื่องพิมพ์ออฟเซ็ท	- ต้องขออนุญาตก่อนนำเข้า	กระทรวงวัฒนธรรมและข่าวสาร
	สิ่งพิมพ์ต่างๆ วรรณกรรมด้านภาพยนตร์และเครื่องเสียง	-ต้องมีการพิจารณาอนุมัติเนื้อหา	
	-สารเสพติดและอุปกรณ์การแพทย์ที่มีผลโดยตรงต่อสุขภาพมนุษย์ - เภสัชภัณฑ์ที่ยังไม่มีหมายเลขการจดทะเบียน วัคซีน ชีวสารป้องกันโรคระบาด - วัตถุดิบเพื่อผลิตยาและบรรจุภัณฑ์ที่สัมผัสโดยตรงกับยา	- ต้องออกใบอนุญาตนำเข้า - สินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้า - สินค้าที่ต้องออกใบอนุญาตทดสอบ	กระทรวงสาธารณสุข
	-เครื่องสำอางที่มีผลโดยตรงต่อสุขภาพมนุษย์ สารเคมีสารปรุงแต่ง ฆ่าแมลงและเชื้อโรคซึ่งใช้ในครัวเรือนและการแพทย์ - เภสัชภัณฑ์ที่มีหมายเลขการจดทะเบียนแล้ว	- สินค้าที่ต้องมีการจดทะเบียน - สินค้าที่ต้องมีการรับรอง	
	สารเคมีและผลิตภัณฑ์ที่มีพิษและสารอลูมิเนียมอนุภาคเดี่ยว	- สินค้าที่ห้ามนำเข้าหรือนำเข้าโดยมีเงื่อนไข	กระทรวงอุตสาหกรรม
	โซเดียมไฮดรอกไซด์ กรดคลอไรด์ กรดกำมะถัน กรดฟอสฟอริค	- สินค้านำเข้าที่ต้องมีการกำหนดมาตรฐาน	
	ไปรษณียากร สิ่งพิมพ์ไปรษณียากรและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์รับ-ส่ง คลื่น	- สินค้าที่ต้องมีใบอนุญาตส่งออก	ทบวงไปรษณีย์โทรเลข

มาตรการ	สินค้า	วิธีดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	อุปกรณ์เรดาร์ถ่ายทอด เครื่องโอเปอร์เรเตอร์ อุปกรณ์ถ่ายทอดสายเคเบิล เคเบิลสื่อสารทำด้วยโลหะ อุปกรณ์โทรศัพท์ไร้สาย อุปกรณ์ต่อเครือข่าย PSTN ISDN เครื่อง TELEX เครื่อง FAX เครื่อง PAGER เครื่องโทรศัพท์มือถือ/โทรศัพท์ปรากฏภาพความเร็วต่ำ	- สินค้านำเข้าที่ต้องมีหนังสือรับรองมาตรฐาน ระยะเวลารับรอง 2 ปี	
	สินค้าที่เกี่ยวกับการผลิตธนบัตร เครื่องแยก ผูก และทำลายธนบัตร กระดาษพิมพ์ธนบัตร หมึกพิมพ์ เครื่องพิมพ์และเครื่องหล่อ อัดเงิน ชนิดโลหะ	- กำหนดรายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าสินค้าบางประเภทและรับผิดชอบในการควบคุมดูแลให้มีการนำเข้าไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์	ธนาคารชาติ
7. การประเมินภาษีศุลกากร (customs evaluation)	นมและผลิตภัณฑ์นม กระดาษและกล่องกระดาษ เครื่องดื่ม แป้งข้าวสาลี แป้งข้าวโพดและข้าว-มอลท์ ซีเมนต์ น้ำมันพืชทุกชนิด ผงชูรสและเครื่องเทศ น้ำมันและขนมหวาน เตาแก๊ส เครื่องสุขภัณฑ์และกระเบื้องเซรามิก กระจกก่อสร้าง สีและน้ำยาขัดเงาทุกชนิด เหล็กทุกชนิด แชมพู สบู่ เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน พลาสติกและผลิตภัณฑ์พลาสติก แบตเตอรี่ทุกชนิด ยางและยางในรถทุกชนิด รถยนต์และชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์ทุกชนิด รถจักรยานยนต์ รถจักรยานและชิ้นส่วน	มีการจำแนกและประเมินสินค้า โดยใช้ราคากลางในการประเมินจัดเก็บภาษีอากร นำเข้าสินค้าจำนวน 21 ประเภท โดยกำหนดราคาขั้นต่ำ ซึ่งบางครั้งสูงกว่าราคาตลาด	กรมศุลกากร
8.มาตรการอุดหนุนการส่งออก (Export Subsidies)	ผู้ส่งออกครั้งแรก, การส่งออกไปยังตลาดใหม่ หรือสินค้าที่มีความผันผวนด้านราคาสูง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำหน้าที่จัดหา/สนับสนุนในส่วนของอัตราดอกเบี้ย การสนับสนุนด้านการเงินโดยตรงกับผู้ส่งออกครั้งแรก, การส่งออกไปยังตลาดใหม่ หรือสินค้าที่มีความผันผวนด้านราคาสูง	The Export Promotion Fund บริหารโดย Ministry of Finance

ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ

แหล่งอ้างอิงมาตรการทางด้านภาษี. http://www.dft.moc.go.th/the_files/$$59/level14/vn3.htm

สินค้าเหล่านี้เป็นสินค้าที่ทางเวียดนามได้ใช้มาตรการในการควบคุม จำกัด ห้ามนำเข้า หรือกำหนดลักษณะของสินค้าที่มีความปลอดภัย เนื่องจากเหตุผลทางด้านความปลอดภัย และการช่วยเหลือผู้ประกอบการในประเทศ เป็นต้นซึ่งหลักปฏิบัติดังกล่าวถูกบังคับใช้อย่างเท่าเทียมกันทั้งประเทศ

2.) พิธีการทางศุลกากรและการจัดการสินค้านำเข้าภายในประเทศ

เนื่องจากรัฐบาลของเวียดนามได้กระจายอำนาจทางเศรษฐกิจไปยังภูมิภาค เพื่อให้ความเป็นอิสระในการดำเนินการด้านนโยบายด้านเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัด ทำให้รายละเอียดปลีกย่อยของข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ ด้านพิธีการศุลกากรของการจัดการสินค้านำเข้ามีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ และประการหนึ่งก็คือ ทางเวียดนามไม่อนุญาตให้ผู้ส่งออกบริหารจัดการเกี่ยวกับการกระจายสินค้าโดยทำหน้าที่เป็น Distributor เอง แต่จะต้องจ้างบริษัทหรือเอกชนของเวียดนามเป็นผู้ดำเนินการด้านการกระจายสินค้า (Distributor) ให้ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการผูกขาดกำไรจากผู้นำเข้าชาวต่างชาติ นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างงานและเกิดการเรียนรู้ทักษะด้านการตลาดของผู้กระจายสินค้าชาวเวียดนามอีกด้วย

‘เวียดนามไม่อนุญาตให้ผู้ส่งออกบริหารจัดการเกี่ยวกับการกระจายสินค้าโดยทำหน้าที่เป็น Distributor เอง แต่จะต้องจ้างบริษัทหรือเอกชนของเวียดนามเป็นผู้ดำเนินการด้านการกระจายสินค้า (Distributor) ให้ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการผูกขาดกำไรจากผู้นำเข้าชาวต่างชาติ’

ความแตกต่างด้านพิธีการทางศุลกากร โดยเฉพาะอัตราภาษีที่แตกต่างกัน เช่นหากนำสินค้าขึ้นจากท่าเรือในภาคใต้ ภาคกลาง หรือภาคเหนือ ศุลกากรแต่ละแห่งจะคิดอัตราภาษีที่แตกต่างกันทำให้ต้นทุนของสินค้ามีความแตกต่างกัน (ในประเทศไทยมีท่าเรือขนาดใหญ่ และมีระบบการคมนาคมทางบกที่ดี รวมทั้งมีระบบศุลกากรที่มีมาตรฐานทั่วทั้งประเทศ) ซึ่งหากผู้นำเข้าต้องการนำสินค้าขึ้นในภาคใต้ของเวียดนามซึ่งถือว่าเป็นระยะทางที่สั้นเมื่อคิดจากเส้นทางเรือที่ออกจากประเทศไทย แต่ในขณะเดียวกันหากต้องการนำสินค้ากระจายไปยังภาคกลาง และภาคเหนือ ก็จะต้องเสียต้นทุนด้านระยะเวลาและค่าขนส่งทางรถยนต์ที่สูงด้วยเช่นกัน เนื่องจากสภาพถนนภายในประเทศยังไม่ได้รับปรับปรุงให้ดีขึ้นดังเช่นประเทศไทย อีกทั้งหากสินค้านั้นเป็นสินค้าที่เปราะหรือแตกเสียหายได้ง่าย อาจมีความเสี่ยงจากความเสียหายที่อาจเกิดจากการขนส่งทางบกด้วยเช่นกัน

2.7 ระบบโลจิสติกส์และการขนส่ง

การขนส่งระหว่างประเทศไทย – เวียดนาม

การขนส่งสินค้าจากประเทศไทยไปยัง ประเทศเวียดนาม มีข้อควรคำนึง 2 ประการ คือ ประเภทการขนส่ง และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการขนส่ง

ประเภทการขนส่ง โดยทั่วไปการส่งสินค้าประเภทต่างๆ ไปยังเวียดนาม นิยมใช้เส้นทางและประเภทการขนส่งดังนี้

ตารางแสดง ประเภทสินค้า การขนส่ง และจุดกระจายสินค้า

ประเภทสินค้า	ประเภทการขนส่ง	จุดกระจายสินค้า
1. กลุ่มสินค้าเกษตรและวัตถุดิบทางการเกษตร เช่น ยางพารา อาหารสัตว์ และกากน้ำตาล	ทางทะเล : ท่าเรือไซ่ง่อน (โฮจิมินห์)	แหล่งอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมในภาคใต้ นครโฮจิมินห์ และเกิ่นเทอ
2. สินค้าวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเบา เช่น เม็ดพลาสติก และผ้าผืน	ทางทะเล: ท่าเรือไซ่ง่อน และไฮฟอง	เขตอุตสาหกรรมในบริเวณภาคเหนือและภาคใต้ของประเทศ กรุงฮานอย ไฮฟอง นครโฮจิมินห์ และดองนาย
3. สินค้าประเภทวัสดุก่อสร้าง เช่น เหล็ก และโลหะ ปูนซีเมนต์	ทางทะเล : ท่าเรือไซ่ง่อน (โฮจิมินห์)และไฮฟอง ทางบก : เส้นทาง R9	เขตอุตสาหกรรมภาคเหนือ ฮานอย และไฮฟาง ภาคกลาง ดานัง กวางตรี ควังไน เว้ และกว่างนัม ภาคใต้ นครโฮจิมินห์ ดองนาย
4. ยานพาหนะและอุปกรณ์ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	ทางทะเล : ท่าเรือไซ่ง่อน (โฮจิมินห์)และไฮฟอง ทางบก : เส้นทาง R9	กระจายสินค้าไปยังตัวแทนขายที่อยู่ในเมืองใหญ่และเมืองสำคัญ
5. สินค้าอุปโภคบริโภค น้ำตาลทราย เบียร์ เครื่องดื่มชูกำลัง เครื่องใช้ไฟฟ้า อาหารสำเร็จรูป ของใช้ประจำวัน เช่น สบู่ ยาสระผม	ทางบก : ผ่าน สปป.ลาว เส้นทาง R9 R12 R8	ลาวบาว เมืองกวางตรี เว้ ดานัง วินห์ ฮานอย นครโฮจิมินห์ เกิ่นเทอ ดองนาย บาเรีย-วุงห์เตา
6. สินค้าอื่นๆ เช่น น้ำมันเชื้อเพลง น้ำมันเครื่อง	ทางบก : R9	กระจายสินค้าตามเมืองทั่วไป ภาคเหนือ : ฮานอย วินห์ ภาคกลาง : กวางตรี เว้ ดานัง

ที่มา : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ก.ค. 2552

ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการขนส่ง

ตารางแสดงรายการต้นทุนค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า

รายการ	เงื่อนไขค่าใช้จ่าย
1.ค่า Invoice	ขึ้นอยู่กับประเภทสินค้า
2.ค่าขนส่งคอนเทนเนอร์	ขึ้นอยู่กับประเภทสินค้า
3.ค่า Shipping	ขึ้นอยู่กับประเภทสินค้า บริษัท Shipping และระยะทางขนส่ง
4.ค่าประกันภัย	ขึ้นอยู่กับบริษัท Shipping และประเภทสินค้า
5.ค่า Overhead	ขึ้นอยู่กับแต่ละกรณี สัญญา และประเภทบริการหรืออุตสาหกรรม

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงฮานอย

การขนส่งสามารถทำได้ 3 วิธี คือ ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ

ทางบก

เส้นทางขนส่งทางบก มี 5 เส้นทาง คือ

1.) เส้นทางสายนครพนม- คำม่วน (สปป.ลาว)-Ha Tinh (เวียดนาม) ระยะทางประมาณ 230 กิโลเมตร

2.) เส้นทางสายมุกดาหาร - สะหวันนะเขต (สปป.ลาว) – Quang Tri (เวียดนาม) ระยะทางประมาณ 210 กิโลเมตร

3.) เส้นทางสายสระแก้ว - พนมเปญ (กัมพูชา) - Ho Chi Minh (เวียดนาม) ระยะทางประมาณ 600 กิโลเมตร

4.) เส้นทางสายอุบลราชธานี - จำปาสัก (สปป.ลาว) – Koh Tum (เวียดนาม) ระยะทางประมาณ 250 กิโลเมตร

5.) เส้นทางสายตราด - เกาะกง (กัมพูชา) - Ha Tien (เวียดนาม) ระยะทางประมาณ 230 กิโลเมตร

ที่มา : EXIM Bank, 2551

ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า จากไทยไปเวียดนาม (ฮานอย)

ตาราง แสดงระยะทางและค่าขนส่งทางบกเส้นทาง R 12 (กรุงเทพ – นครพนม – ฮานอย)

เส้นทาง	ระยะทาง (กม.)	ระยะเวลา (ชม.)	ประมาณการค่าขนส่ง (ดอลลาร์สหรัฐ)
กรุงเทพ-นครพนม	740	12	430
นครพนม-ท่าแขก (ข้ามแพขนานยนต์)	ข้ามแม่น้ำโขง	2	35
ท่าแขก-นาพาว –จาลอ-วิงห์ - ฮานอย	643	12	1,350
รวมทั้งหมด	1,383	26-29	1,815

ที่มา : อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ , ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ก.ค. 2552

หมายเหตุ : คอนเทนเนอร์ 20 ฟุต ไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ตาราง แสดงระยะทางและค่าขนส่งทางบกเส้นทาง R 9 (กรุงเทพ – มุกดาหาร – ฮานอย)

เส้นทาง	ระยะทาง* (กม.)	ระยะเวลา* (ชม.)	ประมาณการค่าขนส่ง** (ดอลลาร์สหรัฐ)
วันที่ 1 :			
กรุงเทพ-มุกดาหาร	700	12	460
มุกดาหาร – สะหวันนะเขต	2	3	-
(ดำเนินพิธีการผ่านแดน)			
วันที่ 2 :			
สะหวันนะเขต-แดนสะหวัน	250	5	250
แดนสะหวัน- ลาวบาว	1	2	-
(ดำเนินพิธีการผ่านแดน)			
ลาวบาว - ฮานอย	680	22	1,400
วันที่ 3 :			
ถึงฮานอย	-	-	-
รวมทั้งหมด	1,633	44	2,110

ที่มา : * บริษัท Hi – Tech Nittsu (Thailand) Co., Ltd., 2552

** อักษรศรี พาณิชสาส์น และคณะ. ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ก.ค. 2552

หมายเหตุ : คอนเทนเนอร์ 20 ฟุต ไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ตารางแสดง ระยะทาง ระยะเวลา และค่าขนส่งทางบกโดยเส้นทาง R 9 (กรุงเทพ - มุกดาหาร – ดานัง)

เส้นทาง	ระยะทาง* (กม.)	ระยะเวลา* (ชม.)	ประมาณการค่าขนส่ง** (ดอลลาร์สหรัฐ)
มุกดาหาร- นครดานัง	509	8-10	800
กรุงเทพ- นครดานัง	1189	27-30	315

ที่มา : คณะผู้จัดทำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, มิ.ย. 2552

ทางเรือ

จากท่าเรือกรุงเทพฯ ไปเวียดนาม

ตารางแสดงค่าขนส่งจากท่าเรือกรุงเทพฯไปยังท่าเรือฮานอย (ท่าเรือไฮฟอง) และท่าเรือไซ่ง่อน

เส้นทาง	ท่าเรือ ไฮฟอง (ภาคเหนือ)	ท่าเรือ ไซ่ง่อน (ภาคใต้)
ตู้ 20 STD	USD 800 + BAF 75	USD 300 + BAF 75
ตู้ 40 STD	USD 1,500 + BAF 150	USD 600 + BAF 150
เรือ	Heung - A	Samudera
วันเดินทาง	ทุกวันศุกร์และอาทิตย์	วันจันทร์
ระยะเวลา	ประมาณ 18 วัน	ประมาณ 3 วัน

ที่มา : คณะผู้จัดทำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย , ก.ค. 2552

หมายเหตุ : 1. ราคาที่แสดงในตารางเป็นราคาที่เรียกว่า “Idea Price” สำหรับ sea port – to – sea port

2. ค่า Bunder Adjustment Factor (BAF) อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงตามประกาศของสายเรือ

ทางอากาศ

เส้นทางการขนส่งสินค้าทางอากาศ มี 2 เส้นทางคือ

1. สุวรรณภูมิ – โฮจิมินห์
2. สุวรรณภูมิ - ฮานอย

ตารางแสดง ค่าขนส่ง ระยะเวลา จากสนามบินสุวรรณภูมิไปยัง สนามฮานอย หรือ สนามบินโฮจิมินห์

รายการ	สนามบินฮานอนและโฮจิมินห์
ขั้นต่ำ (Minimum)	USD 30.00
- 45 Kgs	USD 2.30/kg.
+45 Kgs	USD 1.35/kg.
+ 100 Kgs	USD 1.25/kg.
+ 500 Kgs	USD 1.15/kg.
+ 1000 Kgs	USD 1.12/Kg.
สายการบิน	TG/SG
ความถี่ของเที่ยวบิน (Frequency)	ทุกวัน
ระยะเวลาขนส่ง (Transit time)	1 วัน

ที่มา: คณะผู้จัดทำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ก.ค. 2552

หมายเหตุ: 1. ราคาที่แสดงในตารางเป็นราคาที่เรียกว่า “Idea price” สำหรับ airport – to – airport

2. ราคานี้ไม่รวมค่า Fuel Surcharge และ Security Surcharge ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปตามประกาศของสายการบิน

‘มีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว คือพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ทำให้กำหนดนโยบายและการกำกับดูแลเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง ผู้ลงทุนสามารถวางแผนการประกอบธุรกิจและการลงทุนในระยะยาวได้อย่างมีความมั่นใจ’

2.8 โอกาสทางการค้าและปัญหาอุปสรรค

2.8.1 จุดแข็ง – จุดอ่อน ต่อการเข้ามาทำการค้าและการลงทุนในเวียดนาม

จุดแข็ง

<u>การเมืองมีเสถียรภาพ</u>

จากการที่ประเทศเวียดนามปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม มีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว คือ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ทำให้กำหนดนโยบายและการกำกับดูแลเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง ผู้ลงทุนสามารถวางแผนการประกอบธุรกิจและการลงทุนในระยะยาวได้อย่างมีความมั่นใจ

<u>ค่าจ้างแรงงานต่ำ</u>

แม้ว่าต้นทุนแรงงานในประเทศเวียดนามจะเพิ่มขึ้นมากแต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ แล้วยังนับว่ามีต้นทุนต่ำกว่า โดยอัตราค่าจ้างแรงงานทั่วไป วิศวกร และผู้จัดการระดับกลางของเวียดนามมีสัดส่วนเพียง 17 – 32 % และ 29 – 42 % ของอัตราเฉลี่ยของประเทศในเอเชียและ

อาเซียน ตามลำดับ แรงงานในวัยหนุ่มสาวของเวียดนามมีเป็นจำนวนมาก จำนวนประชากรประมาณ 60 % มีอายุต่ำกว่า 30 ปี นอกจากจำนวนแรงงานที่มีปริมาณมากแล้ว แรงงานเหล่านี้ยังมีการศึกษาดีทำให้เวียดนามยังคงเป็นเป้าหมายของนักลงทุนต่างประเทศโดยเฉพาะญี่ปุ่น ซึ่งยังมองว่าลู่ทางการลงทุนในเวียดนามยังมีแนวโน้มแจ่มใส และบริษัทญี่ปุ่นที่ลงทุนแล้วในเวียดนามมีแผนการที่จะขยายการผลิตภายใน 1- 2 ปีข้างหน้าอีกด้วย นอกจากนั้นแล้ว ผลของการสำรวจของ JETRO ยังพบอีกว่าในอีก 5 – 10 ข้างหน้าเวียดนามจะเป็นอันดับหนึ่งแห่งเอเชียในการเป็นจุดหมายปลายทางสำหรับการตั้งโรงงานผลิตสินค้าแม้จะมีการคาดการณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจของเวียดนามในแง่ลบก็ตาม

อัตราค่าจ้างแรงงานของเวียดนามเปรียบเทียบประเทศในเอเชียและอาเซียน หน่วย : เหรียญสหรัฐ ต่อเดือน

รายการ	เอเชียเฉลี่ย	อาเซียนเฉลี่ย	ประเทศเวียดนาม		
			ฮานอย	โฮจิมินห์	ดานัง
แรงงาน	565.76	301.73	97.48	97.48	97.48
วิศวกร	841.02	475.82	141.88	141.88	141.88
ผู้จัดการระดับกลาง	1,584.97	1,209.14	512.25	512.25	512.25

<u>วัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์</u>

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่หลากหลายของเวียดนามทำให้เวียดนามเป็นประเทศหนึ่งที่ยังมีทรัพย์ในดิน-สินในน้ำที่อุดมสมบูรณ์ นับตั้งแต่สินแร่ที่สำคัญ ๆ เช่น ถ่านหิน เหล็ก ทองแดง ก๊าซธรรมชาติและน้ำมัน เวียดนามยังมีพื้นที่ที่เหมาะแก่การทำเกษตรกรรมอีกเป็นจำนวนมาก จึงสามารถผลิตผลผลิตทางการเกษตรได้เป็นจำนวนมากในอันดับต้น ๆ ของโลก เช่น ข้าว (เป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากไทย) กาแฟ (เป็นอันดับ 2 รองจากบราซิล) ยางพารา (อันดับ 4) พริกไทยดำ (อันดับ 1) ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นแรงดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติยังให้ความสนใจที่จะเข้ามาลงทุนผลิตสินค้าในเวียดนาม

จุดอ่อน

<u>แรงงานขาดทักษะ</u>

เวียดนามยังขาดแคลนผู้บริหารระดับกลางปัจจุบัน แรงงานดังกล่าวสามารถสนองความต้องการของโครงการลงทุนจากต่างชาติได้เพียง 1 ใน 4 ส่วน แรงงานที่เพิ่งจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยก็ยังขาดทักษะและไม่มีการฝึกอบรม (training)

<u>ต้นทุนการลงทุนสูง</u>

จากรายงานของผู้ศึกษาบางแห่ง ได้ชี้ให้เห็นว่าต้นทุนการลงทุนในประเทศเวียดนามสูงกว่าในประเทศอื่น ๆ โดยเปรียบเทียบ อัตราค่าเช่าสำนักงานในกรุงฮานอยสูงเป็นลำดับ 5 ในเอเชียรองจาก มุมไบ นิวเดลี ฮ่องกง และสิงคโปร์ ต้นทุนการขนส่งทางทะเลไป – กลับ ท่าเรือเมืองดานังมีอัตราสูงที่สุดในเอเชีย สูงกว่าต้นทุนโดยเฉลี่ยของประเทศในอาเซียนอื่น ๆ ประมาณ 1.5 เท่า ส่วนค่าเช่าที่พักอาศัยในเวียดนามมีอัตราใกล้เคียงกับค่าเช่าที่พักในสิงคโปร์และเป็น 2 เท่าของอัตราค่าเช่าในกรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้

‘นักลงทุนจากบางประเทศผิดหวังกับบรรยากาศการลงทุนในเวียดนามโดยพิจารณาจากอัตราความพอใจลดลงจากเดิม 75.4 % เหลือ 41.7% โดยมีสาเหตุหลักมาจาก 2 ปัจจัยคือ โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ยังล้าหลังและขาดอุตสาหกรรมสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์’

<u>โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมสนับสนุนยังล้าหลังและไม่เพียงพอ</u>

นักลงทุนจากบางประเทศผิดหวังกับบรรยากาศการลงทุนในเวียดนามโดยพิจารณาจากอัตราความพอใจลดลงจากเดิม 75.4 % เหลือ 41.7% โดยมีสาเหตุหลักมาจาก 2 ปัจจัยคือ โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ยังล้าหลังและขาดอุตสาหกรรมสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งผู้จัดหา (service supplier) ก็ยังไม่มีประสิทธิภาพ หากจะเปรียบเทียบแล้ว ถ้าเงินทุนเพื่อการพัฒนามีเท่ากับ 100 การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจมีประมาณ 10 และเกือบจะไม่มีการลงทุนพัฒนาใน อุตสาหกรรมสนับสนุนที่เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์เลย

อุตสาหกรรมสนับสนุน ในเวียดนามเป็นปัญหาอย่างมาก เพราะสัดส่วนของการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์จากในประเทศของบริษัทญี่ปุ่นในเวียดนามมีอัตราต่ำที่สุดในภูมิภาคคือมีเพียง 26.5% เมื่อเทียบกับอัตราโดยเฉลี่ยในภูมิภาค คือ 40.1% ในขณะที่อัตราดังกล่าวในไทยซึ่งเป็นอันดับหนึ่งในภูมิภาค มีมากกว่าเวียดนามถึง 2 เท่า

การที่วัสดุอุปกรณ์ในประเทศเวียดนามมีน้อยทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น เพราะนักลงทุนต้องสั่งซื้ออุปกรณ์เหล่านั้นจากต่างประเทศ ดังนั้นแม้ว่าในระยะยาว เวียดนามยังคงเป็นแหล่งการลงทุนที่น่าสนใจของนักลงทุน

แต่หลายบริษัทที่มีแผนจะเพิ่มปริมาณการจัดซื้อวัตถุดิบในประเทศ จึงต้องให้มีการปรับปรุงทั้ง service supplierในท้องถิ่นและคุณภาพของวัตถุดิบและชิ้นส่วนอุปกรณ์

นักลงทุนต่างชาติจำนวนมากพบว่ายากที่จะเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยในเวียดนามแม้ว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ สภาแห่งชาติจะผ่านกฎหมายยินยอมให้ต่างชาติมีที่อยู่อาศัยได้ก็ตาม แต่ยังไม่ชัดเจนว่ากฎหมายดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับเมื่อใด คุณภาพของการให้บริการอื่น ๆ ซึ่งมีจำนวนน้อยก็น่าผิดหวังมากกว่า เนื่องจากขั้นตอนยุ่งยากและมีอุปสรรคด้านภาษี การขาดแคลนล่ามที่มีคุณภาพ ทำให้เป็นปัญหาสำหรับนักลงทุนในการเจรจากับบริษัทและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะในจังหวัดทางภาคกลางของเวียดนาม

2.8.2 ปัญหาและอุปสรรคทางการค้า

1) นักธุรกิจต่างชาติยังไม่ได้รับสิทธิในการทำธุรกิจนำเข้าและค้าขาย ยกเว้นผู้ที่ลงทุนตั้งโรงงาน แต่สามารถตั้งสำนักงานตัวแทนโดยไม่มีรายได้

2) กฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ต้องติดตามและแก้ไขปัญหา ควรมีการติดตามและศึกษาข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ควรสร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อมไว้ก่อนว่ารัฐบาลเวียดนามพยายามแก้ไข ปรับปรุง กฎ ระเบียบ เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้า การลงทุน และสร้างความเสมอภาคระหว่างนักลงทุนชาวเวียดนามกับนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งสามารถขอข้อมูลกับหน่วยงานภายใต้กระทรวงวางแผนและการลงทุน (MPI) ของแต่ละจังหวัด ส่วนระบบการคิดคำนวณอัตราอากรศุลกากรนำเข้ายังคงเป็นปัญหาพิธีการและแบบฟอร์มศุลกากรแตกต่างกันไปในแต่ละเมือง ทำให้นักลงทุนต่างชาติขาดความมั่นใจในการลงทุนหรือเข้าไปทำธุรกิจในเวียดนาม

3) การกำหนดราคากลางสำหรับสินค้านำเข้า เพื่อใช้เป็นฐานในการคำนวณจัดเก็บอากรศุลกากร ขาเข้ากำหนดไว้สูงมาก และไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน

4) มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาค่อนข้างสูง โดยเฉพาะสินค้าที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแพร่หลาย

5) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับผู้ร่วมทุนท้องถิ่น เนื่องจากแนวทางการบริหารงานแตกต่างกัน ปัญหาการแบ่งปันผลประโยชน์ไม่ลงตัว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันปัญหาเหล่านี้ลดน้อยลง เนื่องจากการลงทุนเป็นต่างชาติ 100% มากขึ้น

‘มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาค่อนข้างสูง โดยเฉพาะสินค้าที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักแพร่หลาย’

6) ระบบกฎหมายและระบบการตัดสินข้อพิพาทของเวียดนามมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งในทางปฏิบัติการพิจารณาตัดสิน ลงโทษนอกจากจะขึ้นอยู่กับตัวบทกฎหมายแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเป็นสำคัญ

7) ระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร

8) ปัญหาขาดแคลนแรงงานฝีมือและผู้บริหารระดับกลางที่มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจสมัยใหม่

9) ความล่าช้าในการปฏิรูประบบการเงินการธนาคาร

10) นักลงทุนท้องถิ่นขาดแคลนเงินทุนในการร่วมทุนกับชาวต่างชาติและขาดประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจและการแข่งขันในตลาดโลก

11) ปัญหาต้นทุนค่าขนส่งทางเรือสูง เนื่องจากค่าระวางขนส่งสินค้าทางเรือจากไทยไปเวียดนามมีราคาสูง และมีพื้นที่ระวางไม่เพียงพอกับความต้องการ

12) เวียดนามขาดขาดข้อมูลข่าวสารด้านการค้าและเศรษฐกิจที่ทันสมัย

13) กำลังซื้อของประชากรส่วนใหญ่ในเวียดนามอยู่ในระดับต่ำ ยกเว้นในเมืองใหญ่ เช่น นครโฮจิมินห์ และกรุงฮานอย อย่างไรก็ตาม บริเวณเมืองใหญ่ผู้ประกอบการต้องเผชิญกับการแข่งขันสูงเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งตลาด

14) ผู้ส่งออกไทยยังขาดความชำนาญในการทำการค้ากับชาวเวียดนามและขาดข้อมูลในรายละเอียดบางเรื่องที่ผู้นำเข้าชาวเวียดนามมีความต้องการ เช่น ชาวเวียดนามต้องการให้ส่งออกสินค้าหลายประเภทบรรจุในตู้คอนเทนเนอร์เดียวกัน แต่ผู้ส่งออกไทยยังไม่สามารถทำได้หรือไม่สนใจที่จะทำธุรกิจด้วย ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ ไต้หวัน และญี่ปุ่น ซึ่งให้ความสำคัญทางการค้ากับเวียดนาม และมีสำนักงานตัวแทน (Representative Office) ที่ศึกษาตลาดเวียดนามอย่างใกล้ชิด ทำให้รู้จักและคุ้นเคยกับตลาดเวียดนามและสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าเวียดนาม ทำให้ผู้ประกอบการไทยประสบกับการแข่งขันทางการค้าที่รุนแรง

15) การดำเนินการทางด้านเอกสารของ Automatic Import Licensing ผู้นำเข้าจะต้องส่งเอกสาร 2 ฉบับ คือ สำเนา Commercial Invoice และ Bank Payment Certificate ตัวจริง ซึ่งผู้นำเข้าจะต้องประทับตราบริษัทเพื่อรับรองเอกสาร ก่อนส่งมอบ การส่งมอบต้องส่งผ่านทางไปรษณีย์เท่านั้น และกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าจะตอบรับหรือให้แก้ไขทางไปรษณีย์เช่นกันซึ่งทำให้ต้องใช้เวลา และอาจเกิดกรณีเอกสารสูญหาย ซึ่งทางการเวียดนามจะไม่มีการรับผิดชอบเรื่องดังกล่าว ดังนั้นผู้นำเข้าต้องดำเนินการจัดส่งใหม่ตามขั้นตอน กรณีที่สินค้าส่งทางอากาศ ผู้นำเข้าอาจต้องมีการเตรียม

‘ผู้ส่งออกไทยยังขาดความชำนาญในการทำการค้ากับชาวเวียดนาม และขาดข้อมูลในรายละเอียดบางเรื่องที่ผู้นำเข้าชาวเวียดนามมีความต้องการ’

การล่วงหน้ามิฉะนั้นจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมเพื่อเก็บรักษาสินค้าจนกว่าจะได้รับการตอบกลับทางไปรษณีย์ โดยระยะเวลาในการออก Automatic Import Licensing ผู้นำเข้าต้องรอเอกสารตั้งแต่ 7 วันทำการขึ้นไป เดิมเคยออกสินค้าได้ภายใน 5 วันนับแต่สินค้าถึงท่า Import License ดังกล่าวมีอายุ 1 เดือนหลังจากได้รับอนุญาต กรณีที่ Import License สูญหายหรือเสียหายจากการจัดส่ง ผู้นำเข้าจะต้องเริ่มขอใหม่โดยต้องทำหนังสือชี้แจงว่าเอกสารสูญหาย หรือเสียหาย และมีความจำเป็นต้องขอดำเนินการใหม่ การขอเอกสารใหม่จะใช้เวลา 5 วันทำการ

16) แม้ว่ารัฐบาลเวียดนามจะมีเสถียรภาพสูง สามารถตัดสินใจได้รวดเร็วในการแก้ไขปัญหาต่างๆ แต่การเมืองระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น มีทั้งการสอดรับกับนโยบายส่วนกลาง และอาจมีลักษณะเฉพาะตัวในการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนา อาจรวดเร็ว หรือล่าช้า เป็นสิ่งที่ต้องจัดหาผู้แทนของกิจการไปสร้างความเข้าใจหรือรู้จักบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

17) ความเสี่ยงในการทำธุรกิจ ต้องระมัดระวังต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการเรียกค่าคุ้มครองกับชาวต่างชาติ การก่อกวนสร้างความหวาดกลัวเป็นระยะจากกลุ่มคนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยอาจไม่สามารถรับรองความปลอดภัยได้ กิจการต้องวางมาตรการและจัดสรรงบประมาณเรื่องการบริหารความปลอดภัย

3. รายงานภาวะอุตสาหกรรม

1.) ข้าว

ในปี 2553 พื้นที่เพาะปลูกข้าวของเวียดนามเท่ากับ 7.44 ล้านเฮกตาร์ (ประมาณ 46.5 ล้านไร่) ผลผลิตข้าวประมาณ 39 ล้านตันข้าวเปลือก ความต้องการบริโภคประมาณ 1.2-1.4 ล้านตัน/ปี การบริโภคต่อคนประมาณ 150 กิโลกรัม/คน/ปี บริเวณที่ปลูกข้าวใหญ่ที่สุดได้แก่ จังหวัดบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง (MeKong Delta) ทางตอนใต้ของเวียดนาม มีศูนย์กลางที่จังหวัด Can Tho

ในปี 2553 เวียดนามส่งออกข้าวได้ 6.4-6.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 โดยเกือบร้อยละ 50 เป็นข้าวเวียดนามทั้งหมด ส่งออกไปตลาดฟิลิปปินส์ที่เหลือเป็นตลาดอื่น เช่น คิวบา บังคลาเทศ อย่างไรก็ตาม คาดการณ์ว่าในปี 2554 การส่งออกข้าวของเวียดนามอาจลดลงสู่ระดับ 5.0-5.5 ล้านตัน เนื่องจากคาดว่าผลผลิตข้าวจะเพิ่มขึ้นทั่วโลก ส่งผลให้ความต้องการนำเข้าข้าวลดลง

เวียดนามมีนโยบายสำคัญให้การสนับสนุนการผลิตข้าวและสร้างความมั่นคงด้านอาหารแห่งชาติ ได้แก่

- การรักษาพื้นที่ปลูกข้าวให้อยู่ที่ 3.8 ล้านเฮกตาร์ (23.75 ล้านไร่) ไปจนถึงปี 2573 ซึ่งในจำนวนนี้ต้องเป็นพื้นที่ชลประทาน และสามารถปลูกข้าวได้ปีละ 2 ครั้ง จำนวนมากกว่า 3.2 ล้านเฮกตาร์ (20 ล้านไร่)

- การเพาะปลูกข้าวต้องได้รับกำไรสูงขึ้น 2.5 เท่า โดยภายในปี 2563 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตข้าวต้องหาวิธีลดต้นทุนการผลิตเพื่อให้ผลผลิตข้าวได้กำไรสูงขึ้น และหามาตรการจูงใจให้เกษตรกรคงพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกข้าวไว้ ส่วนพื้นที่ปลูกข้าวแถบภูเขา ก็สนับสนุนให้ปลูกข้าวแบบขั้นบันได เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าว สร้างความมั่นคงด้านอาหารในเขตห่างไกล รวมทั้งเร่งสร้างไซโลเก็บข้าวความจุ 4 ล้านตันข้าวเปลือก ให้เสร็จภายในปี 2555 เพื่อแก้ปัญหาโกดังเก็บข้าวไม่ได้มาตรฐาน

- กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทเวียดนาม (MARD) พยายามจำกัดให้ชาวนาเพาะปลูกข้าว 25% ในสัดส่วนร้อยละ 18.2 และพยายามสนับสนุนให้ปลูกข้าวที่มีผลผลิตต่อไรสูงและมีคุณภาพดี หรือข้าว 5% ในสัดส่วนร้อยละ 60-70 และข้าวหอมในสัดส่วนร้อยละ 15-20

- เวียดนามร่วมมือกับกัมพูชาจัดตั้งองค์กรส่งออกข้าวมายังเวียดนาม ทำให้ปัจจุบันเวียดนามทำหน้าที่เป็นผู้ค้าข้าวหรือเทรดเดอร์โดยเข้าไปรับซื้อข้าวเปลือกในกัมพูชา เพื่อส่งออกไม่ต่ำกว่าปีละ 2 ล้านตัน ส่งผลให้เวียดนามมีปริมาณข้าวเพิ่มขึ้นเพื่อการส่งออกแข่งขันกับไทย โดยเวียดนามนำเข้าข้าวจากกัมพูชา เพื่อใช้บริโภคในประเทศ ส่วนผลผลิตข้าวที่ปลูกในเวียดนามจะส่งออกทั้งหมด

2.) ผลไม้

เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกผลไม้ขนาดเล็กกระจัดกระจายทั่วประเทศ โดยในปี 2553 มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 1 ล้านเฮคตาร์ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง (ประมาณร้อยละ 35 ของพื้นที่ปลูกผลไม้ทั้งประเทศ) ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ (ประมาณร้อยละ 17) และตอนกลางของภาคใต้ ซึ่งส่วนใหญ่เพาะปลูกแก้วมังกร มะม่วงและองุ่น ปัจจุบัน เวียดนามผลิตผลไม้ได้ประมาณปีละ 7 ล้านตัน โดยผลิตกล้วยได้มากที่สุดร้อยละ 22 รองลงมาคือลำไยร้อยละ 9 มะม่วงร้อยละ 8 เกรปฟรุ้ตร้อยละ 6 แต่ที่ทำรายได้จากการส่งออกให้ประเทศมากที่สุดคือแก้วมังกร ซึ่งได้รับ Eurep GAP Certificate ในปี 2549 และปัจจุบันเวียดนามกำลังพัฒนาคุณภาพ สุขอนามัย และปริมาณผลไม้ให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดส่งออก โดยเริ่มใช้แก้วมังกรเป็นผลไม้นำร่องสำหรับการผลิตผลไม้ออร์แกนิก (organic)

ผลไม้ที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะส่งผลไม้สดเข้าจำหน่ายในตลาด ส่งเข้าโรงงานแปรรูปเพียงร้อยละ 10 – 15 ทั้งนี้ เวียดนามมีโรงงานแปรรูปผักผลไม้ประมาณ 50 โรงงาน สามารถผลิตผักผลไม้แปรรูปได้ 3 แสนตันต่อปี อุตสาหกรรมสินค้าผักผลไม้แปรรูปของเวียดนามอยู่ระหว่างการพัฒนา เพราะกระบวนการ “field to fork” (การแปรรูปผักและผลไม้)ยังไม่ประสบความสำเร็จทำให้โรงงานขาดแคลนวัตถุดิบที่มีคุณภาพและส่งผลต่อคุณภาพของผลผลิตด้วย นอกจากนี้ ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ยังมีจำกัด ส่วนใหญ่เป็นประเภทผลไม้กระป๋องและผลไม้แห้ง ทั้งนี้ “Vinamit” เป็นแบรนด์สินค้าผลไม้แห้งของโรงงานแปรรูปเวียดนามรายใหญ่ที่สามารถครองส่วนแบ่งตลาดส่วนใหญ่และสามารถส่งออกมายังจีนและไทย

ผลไม้ของเวียดนามยังเป็นที่รู้จักของต่างชาติไม่มากนักยกเว้นแก้วมังกร (Dragon fruit) ซึ่งเป็นผลไม้ส่งออกที่เด่นที่สุด โดยคาดว่ามีรายได้จากการส่งออกปีละ 70 ล้านเหรียญสหรัฐ ปัจจุบันรัฐบาลเวียดนามได้พิจารณาให้ผลไม้เป็นหนึ่งในสินค้าที่มีศักยภาพการส่งออกและพยายามผลักดันให้มีรายได้จากการส่งออกมากขึ้น โดยกำลังพัฒนามาตรฐาน Viet GAP เพื่อให้การรับรองคุณภาพผลไม้ที่ผลิตในประเทศหลายชนิด เช่น มะม่วง ลำไย ส้มโอ สับปะรดและลิ้นจี่ เป็นต้น

ตลาดผลไม้ในประเทศ

แม้เวียดนามจะผลิตผลไม้ได้ปีละ 7 ล้านตันและส่วนใหญ่จำหน่ายในประเทศ แต่ยังมีผลไม้นำเข้าจากต่างประเทศเข้าขายในตลาดท้องถิ่นทั่วทุกแห่งไม่เฉพาะในซูเปอร์มาร์เก็ต แต่ยังกระจายทั้งในตลาดค้าส่ง ค้าปลีกและในชุมชนเล็กๆ ผลไม้นำเข้ามากที่สุดมาจากจีน คิดเป็นกว่าร้อยละ 50 ของผลไม้ที่นำเข้าทั้งหมด รองลงมาคือผลไม้จากไทย คิดเป็นกว่าร้อยละ 15 และสหรัฐอเมริกา ประมาณร้อยละ 12 ทั้งนี้ ไม่คิดรวมผลไม้ที่ลักลอบนำเข้าตามชายแดน ผลไม้ที่นำเข้าจากจีนส่วนใหญ่จะเป็นผลไม้เมืองหนาว เช่น แพร์ พลัม แอปเปิล ส้ม เป็นต้น ส่วนผลไม้ที่นำเข้าจากไทยที่สำคัญ คือ มะม่วงเขียว (มะม่วงทานดิบ) มังคุด มะขาม และลางสาด / ลองกอง ปัจจุบันเวียดนามได้ผลิตผลไม้ที่มีต้นกำเนิดจากไทย คือ ลางสาด มะม่วงเขียว และทุเรียนหมอนทอง โดยผลผลิตสามารถขายภายในประเทศได้ แต่ยังไม่สามารถส่งออก และได้มีการนำเข้าต้นไม้เพื่อขายให้ชาวสวนโดยตรงเพื่อเพาะปลูกในเวียดนาม

การนำเข้าผลไม้จากประเทศต่าง ๆ ของเวียดนาม

มูลค่า : พันเหรียญสหรัฐ

ประเทศ	2552 (มค.-ตค.)	2553 (มค.-ตค.)	เพิ่ม/ลด (y-on-y %)	ส่วนแบ่งตลาด (%)
จีน	128,929	125,774	-2.4	53.7
ไทย	**41,698**	**35,921**	**-13.9**	**15.3**
สหรัฐอเมริกา	16,762	22,601	34.8	9.7
ออสเตรเลีย	14,023	10,347	-26.2	4.4
มาเลเซีย	2,323	2,740	18.0	1.2
ชิลี	1,800	2,368	31.6	1.0
บราซิล	2,185	2,304	5.4	1.0
อินโดนีเซีย	1,187	2,089	76.0	0.9
ประเทศอื่น ๆ	13,875	29,881	115.3	12.8
มูลค่าทั้งหมด	222,782	234,025	5.0	100.0

ที่มา : General Statistic Office of Vietnam

* ไม่นับรวมผลไม้ที่ลักลอบนำเข้าตามชายแดน

ในปี 2553 เวียดนามนำเข้าผลไม้เป็นมูลค่า 294 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากมูลค่านำเข้า 280 ล้านเหรียญสหรัฐของปีที่ผ่านมาเพียงร้อยละ 5 โดยตลาดที่นำเข้าผลไม้ลดลงอย่างมากคือ ออสเตรเลียและไทย ส่วนจีนลดลงเพียงร้อยละ 2 ขณะที่ผลไม้จากอินโดนีเซีย สหรัฐฯ และชิลีนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างมาก

ผลไม้นำเข้าส่วนใหญ่จำหน่ายในตลาดผู้บริโภคที่มีรายได้สูง เพราะมีราคาสูงกว่าผลไม้เวียดนาม 2 – 3 เท่าตัว ขณะที่ผลไม้จากจีนซึ่งไม่ได้รับความไว้วางใจด้านสุขอนามัยจึงสามารถครองตลาดผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำ เพราะมีราคาถูกกว่าผลไม้ประเภทเดียวกันของเวียดนามและคู่แข่ง ส่วนผลไม้ไทยได้รับความเชื่อถือด้านความปลอดภัยจากสารเคมี สารพิษตกค้างมากกว่าผลไม้จีน และมีคุณภาพผลไม้ดีกว่าผลไม้เวียดนาม จึงเป็นที่ต้องการสำหรับผู้มีรายได้สูง

การส่งออกผลไม้ไทยไปยังเวียดนาม

จากสถิติของไทย การส่งออกผลไม้ไทยไปยังเวียดนามปี 2553 ขยายตัวเพียงร้อยละ 7.1 ซึ่งนับว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับการขยายตัวถึง 313.5% ในปีที่ผ่านมา โดยผลไม้ที่ไทยส่งออกได้เพิ่มขึ้นในอัตราสูงคือ เงาะและทุเรียน

ชนิดของผลไม้	อันดับที่ เทียบกับ	มูลค่า (ล้าน USD)		อัตราขยายตัว (%)		สัดส่วน (%)	
	การส่งออกทั้งหมด	2552	2553	2552	2553	2552	2553
ผลไม้ที่ไทยส่งออกไปเวียดนามทั้งหมด	5	17.1	18.3	313.5	7.1	3.3	3.4
- ผลไม้สด							
- - มังคุด	3	5.7	7.5	322.1	31.7	10.5	12.4
- - ลำไย	4	4.3	2.8	763.6	-34.9	4.1	2.5
- - มะม่วง	2	1.9	2.3	686.2	23.3	13.6	14.9
- - เงาะ	3	0.1	0.4	105.8	219.6	6.8	15.1
- - ลิ้นจี่	9	0.3	0.1		-57.7	2.8	3.5
- - ทุเรียน	15	0.02	0.05	-34.9	117.4	0.02	0.04
- ผลไม้แช่แข็งอื่น ๆ	11	1.5	1.5	201.2	0.5	3.3	2.8
- ลำไยแห้ง	5	0.4	1.1	1,046.8	138.4	0.6	1.5

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

โอกาสของผลไม้ไทยในตลาดเวียดนาม

มีรายงานถึงสถานการณ์เกี่ยวกับผลไม้นำเข้าครองตลาดเวียดนาม โดยเฉพาะผักผลไม้จากจีนซึ่งทะลักเข้าเวียดนามตามด่านชายแดนต่าง ๆ จำนวนมหาศาล โดยไม่ผ่านการตรวจสอบด้านสุขอนามัย ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ทำให้กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทของเวียดนามเริ่มเข้มงวดมากขึ้นกับการนำเข้าผักผลไม้จากต่างประเทศ

‘กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทของเวียดนาม ได้ออกระเบียบว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับการนำเข้าผลผลิตด้านการเกษตร มีผลใช้บังคับในปี 2554 เพื่อลดข้อกังวลเกี่ยวกับสารตกค้างที่เป็นพิษในผักและผลไม้ที่นำเข้าจากต่างประเทศ’

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทของเวียดนาม ได้ออกระเบียบว่าด้วยมาตรฐานทางเทคนิคสำหรับการนำเข้าผลผลิตด้านการเกษตร มีผลใช้บังคับในปี 2554 เพื่อลดข้อกังวลเกี่ยวกับสารตกค้างที่เป็นพิษในผักและผลไม้ที่นำเข้าจากต่างประเทศโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเวียดนาม อาทิ กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะกำหนดมาตรฐานทางเทคนิคตามเกณฑ์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ที่ผ่านมาเวียดนามมีเพียงระเบียบควบคุมเฉพาะสาหร่าย วัชพืชและแมลงในผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นอันตรายต่อพืชพันธุ์ท้องถิ่น แต่ไม่มีระเบียบสำหรับตรวจสอบสารตกค้างเป็นพิษที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคที่ดีเพียงพอ โดยเมื่อมีการบังคับใช้ระเบียบใหม่นี้แล้ว จะมีการควบคุมตรวจสอบผักและผลไม้ทุกชนิดที่นำเข้าทางทะเล อากาศ และทางบกอย่างเข้มงวดที่ด่านทุกด่าน

ระเบียบดังกล่าวแม้จะมีเป้าหมายการควบคุมการนำเข้าผักผลไม้จากจีนเป็นสำคัญ แต่ย่อมมีผลกระทบต่อการนำเข้าผลไม้ไทยด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ผลไม้ไทยได้รับความเชื่อถือด้านความปลอดภัยจากสารเคมี สารพิษตกค้างมากกว่าผลไม้จีน และมีคุณภาพผลไม้ดีกว่าผลไม้เวียดนาม จึงทำให้ผลไม้ของไทยมีโอกาสด้านการเพิ่มขึ้นของปริมาณการส่งออก รวมถึงการเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีรายได้สูง ดังนั้นในขณะที่เวียดนามเป็นตลาดสำคัญสำหรับการนำเข้าผลไม้ไทย ตลอดจนมีโอกาสขยายตลาดได้อีกมาก เนื่องจากผลไม้ไทยได้รับความนิยมในหมู่ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงและระดับกลาง รวมทั้งยังมีผลไม้ไทยอีกหลายชนิดที่สามารถนำเข้ามาทำตลาดได้ จึงควรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยได้ติดตามกฎระเบียบในการนำเข้าเพื่อพิจารณาดำเนินการรองรับให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าวมิให้เป็นข้ออ้างในการกีดกันการนำเข้า และควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ผลิต ผู้ส่งออกได้ทราบความเคลื่อนไหวเพื่อปรับตัวรับสถานการณ์ดังกล่าว

3.) วัสดุก่อสร้าง

อุตสาหกรรมการก่อสร้างในเวียดนามเติบโตอย่างรวดเร็วควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจของเวียดนาม มีการสร้างแหล่งเมืองใหม่ ขยายถนน ซ่อมแซมปรับปรุงบ้านและตึกเก่า ทำให้เกิดความต้องการวัสดุก่อสร้างชนิดใหม่ ๆ และ

มีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้ นโยบายการพัฒนาชนบทเพื่อลดช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบทช่วยส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง ทำให้การผลิตวัสดุก่อสร้างบางประเภทของเวียดนาม เช่น กระเบื้องเซรามิก สุขภัณฑ์ เซรามิก และกระจกก่อสร้าง สามารถสนองความต้องการในประเทศและสามารถส่งออกได้ จากการคาดการณ์ของกระทรวงก่อสร้างเวียดนาม คาดว่าผลผลิตในวัสดุก่อสร้างหลักบางชนิดขยายตัวมากขึ้นจากปี 2549 มาจนถึงปี 2553

การขยายตัวของผลผลิตวัสดุก่อสร้าง ระหว่างปี 2549 ถึง 2553

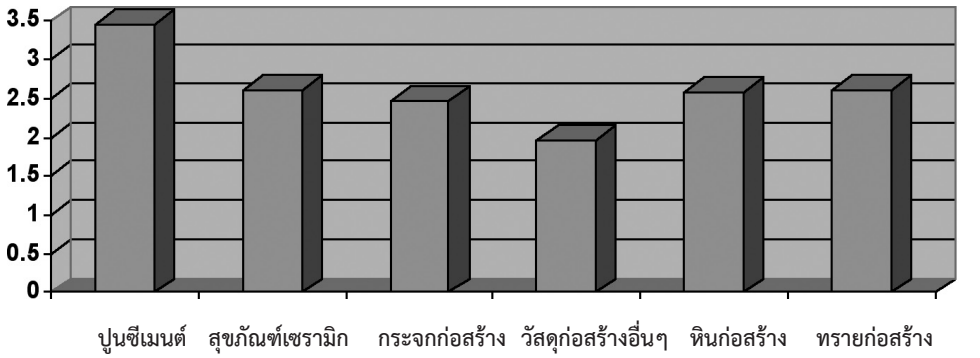

ที่มา : กระทรวงก่อสร้างเวียดนาม

กระทรวงก่อสร้างเวียดนามคาดว่าด้วยอัตราการเติบโตของประชากรและการก้าวเข้าสู่ระบบเมืองที่รวดเร็ว ทำให้ความต้องการที่พักในเวียดนามจะเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วง 2- 3 ปีที่จะถึงนี้ ปัจจุบันเขตที่พักอาศัยในเวียดนามเป็น 10.2 ตารางเมตรต่อคน ซึ่งนับว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับบางประเทศในภูมิภาคเช่นจีน (20 ตรม.) ไทย (25 ตรม.) และสิงคโปร์ (32 ตรม.) ดังนั้นรัฐบาลจึงกำหนดให้การก่อสร้างที่พักอาศัยเป็นเป้าหมายที่สำคัญเป้าหมายหนึ่งของประเทศ โดยตั้งเป้าไว้ว่าในอนาคตเขตชุมชนต้องมีพื้นที่สำหรับที่พักอาศัยโดยเฉลี่ยต่อคนเป็น 15 ตารางเมตร และ 14 ตารางเมตร/คนในพื้นชนบท ซึ่งจากนี้ไปจนถึงปี 2563 วัสดุก่อสร้างของเวียดนามจะเป็นตลาดให้กับทั้งการนำเข้าและการส่งออก ซึ่งจะเป็นโอกาสดีสำหรับนักลงทุนต่างชาติในการเข้ามาลงทุนและทำธุรกิจในอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างในเวียดนาม

การทำธุรกิจวัสดุก่อสร้างในประเทศเวียดนาม

วัสดุก่อสร้างในประเทศเวียดนามเป็นหนึ่งในสินค้าที่มีการผลิตและการทำธุรกิจพัฒนาอย่างรวดเร็ว แต่ในปัจจุบันไม่มีการจัดทำสถิติโรงงานผลิตวัสดุก่อสร้างทั่วประเทศ แต่เห็นได้ว่าเกือบทุกเมืองและจังหวัดมีโรงงานผลิต

วัสดุก่อสร้างโดยเฉพาะในเมือง/จังหวัดใหญ่ๆจะมีโรงงานเหล่านี้ด้วยจำนวนมาก เช่น โฮจิมินห์ ฮานอย ไฮฟอง ดานัง ด่องนาย บิ่นเยือง และเกิ่นเทอ โรงงานผลิตวัสดุก่อสร้างจำเป็นต้องจดทะเบียนด้านมาตรฐานและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ต้องมีตราสินค้าของตนเอง และฉลากที่ติดในสินค้าต้องระบุข้อมูลที่ชัดเจน เช่น ชื่อผู้ผลิต / ผู้นำเข้า ที่อยู่ เบอร์ติดต่อ มาตรฐานสินค้า รหัสของงวดสินค้าที่ได้ผลิต ประเทศผลิต เป็นต้น ปัจจุบันรัฐบาลเวียดนามกำหนดเพียงซีเมนต์และเหล็กสำหรับก่อสร้างเป็นสินค้าที่อยู่ในรายการสินค้าควบคุมราคาจำหน่าย เพื่อไม่ให้เกิดภาวะเงินเฟ้อและควบคุมในช่วงที่ราคาแกว่งตัวผิดปกติ

โดยเงื่อนไขการทำธุรกิจด้านวัสดุก่อสร้าง บริษัทที่ดำเนินธุรกิจด้านวัสดุก่อสร้างต้องมีโกดังแลพื้นที่กว้างขวางเพื่อเก็บสินค้า ต้องรักษาความปลอดภัยด้านไฟไหม้และสุขอนามัยด้านสิ่งแวดล้อม ในนครโฮจิมินห์ มีแหล่งขายวัสดุก่อสร้างหลายแหล่ง เช่น ตลอดเส้นถนน Ly Thuong Kiet SSt., District 11 หรือ Tan Binh District , ตลอดเส้นถนน To Hien Thanh, Su van Hanh , District 10 นอกจากนั้นยังมีห้างสรรพสินค้าเป็นทั้งที่แสดงสินค้าและจำหน่ายวัสดุก่อสร้างที่น่าสนใจ

ภาวะตลาดวัสดุก่อสร้างของเวียดนามปัจจุบัน

- ผลิตภัณฑ์สุขภัณฑ์เซรามิกและกระเบื้อง

สมาคมเซรามิกก่อสร้างเวียดนาม (VIBICA) ได้คาดการณ์ว่าความต้องการใช้จะเป็น 5 ล้านหน่วย แต่ประสิทธิภาพของการผลิตในโรงงานมีถึง 6 ล้านหน่วยและจะยังคงเพิ่มขึ้น ดังนั้น ในอนาคตราคาของสุขภัณฑ์เซรามิกจะไม่เพิ่มมาก ถ้าราคาเชื้อเพลิงที่ใช้ในการเผาเซรามิกไม่เพิ่มขึ้นมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าแม้ปริมาณผลิตจะมากกว่าความต้องการ แต่โรงงานท้องถิ่นบางรายกลับยากที่จะขายสินค้าได้ เนื่องจากการแข่งขันอย่างหนักจากโรงงานผลิตสินค้าในประเทศที่ใช้ตราสินค้าต่างประเทศ ปัจจุบัน Inax Vietnam เป็นสินค้าที่คนเวียดนามนิยมมากที่สุดเพราะราคาแข่งขันได้ โดยบริษัทมีการขยายกำลังการผลิตเป็น 2.5 ล้านหน่วยจาก 2 ล้านหน่วย

- กระเบื้อง

การดำเนินการของโรงงานผลิตกระเบื้องมีความแตกต่างกันมาก บริษัทขนาดใหญ่มียอดขายดี ก็สามารถขยายการผลิตเพิ่มขึ้น ขณะที่ผู้ผลิตรายย่อยอื่น ๆ กลับขายสินค้าได้จำกัด ซึ่งความไม่สมดุลระหว่างดีมานด์ – ซัพพลาย จะเริ่มเป็นปัญหามากขึ้น VIBICA ให้ข้อมูลว่าเวียดนามสามารถผลิตกระเบื้องได้ 261 ล้านตารางเมตร ซึ่งมากกว่าความต้องการปี 2553 ซึ่งคาดว่าเป็น 150 ล้านตารางเมตร

- เซรามิกก่อสร้าง

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา สาขานี้ประสบความสำเร็จในการเจาะตลาดต่างประเทศ จากตัวเลขของกระทรวงก่อสร้างเวียดนาม 9 เดือนแรกของปี 2552 เวียดนามมีรายได้จากการส่งออกสาขาก่อสร้างเกือบ 104.7 ล้านเหรียญสหรัฐหรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของเป้าหมาย ซึ่งการส่งออกเซรามิกก่อสร้างลดลงมากที่สุดถึงร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

- เหล็ก

อาจเผชิญกับภาวะสินค้าล้นตลาด เมื่อผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่ 3 ราย เริ่มเดินเครื่องการผลิตในต้นเดือนมิถุนายน 2553 ซึ่งจะทำให้ผลผลิตทั้งหมดเพิ่มขึ้นเป็น 8 ล้านตัน ขณะที่ความต้องการในประเทศมีเพียง 5 ล้านตัน นอกจากนี้ ยังต้องเผชิญกับการนำเข้าเหล็กก่อสร้างราคาถูกจากต่างประเทศตั้งแต่ต้นปี 2553 จำนวนเหล็กก่อสร้างนำเข้า 35,000 ตัน และขายในราคาต่ำกว่าเหล็กที่ผลิตในประเทศ ซึ่งมากกว่าร้อยละ 53 ของเหล็กที่นำเข้ามาจากประเทศอาเซียน จากจีนร้อยละ 20 และส่วนที่เหลือนำเข้าจากประเทศอื่นๆ เช่นญี่ปุ่น เกาหลีใต้และไต้หวัน

- กระจก

เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553 บริษัทผู้ผลิตกระจก Chu Lai (Indevco) ได้เปิดตัวโรงงานผลิตกระจกมูลค่า 100 ล้านเหรียญสหรัฐ ตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมบั๊กจูลาย ในจังหวัดกว่างนาม โดยโรงงานแห่งนี้เป็นโรงงานผลิตกระจกที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สามารถผลิตกระจกได้ 900 เมตริกตันต่อวัน นอกจากนี้ บริษัทกระจก Chu Lai ยังวางแผนที่จะส่งออกกระจกไปต่างประเทศร้อยละ 30 ของผลผลิตโรงงานทั้งหมด ส่วนอีกร้อยละ 70 จะจำหน่ายในตลาดภายในประเทศ โดยหวังว่าโรงงานผลิตกระจกแห่งนี้จะสามารถตอบสนองความต้องการกระจกภายในประเทศได้ และจะทำรายได้ปีละ 104.7 ล้านเหรียญสหรัฐ สร้างงานมากกว่า 600 ตำแหน่ง

ก่อนหน้านี้ บริษัทกระจก Viglacera และบริษัทกระจกเวียดนามเรียกร้องให้กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าเวียดนามออกมาตรการจำกัดการนำเข้ากระจก ซึ่งได้เพิ่มขึ้นจาก 1.2 ล้านตารางเมตรในปี 2550 เป็น 8.1 ล้านตารางเมตรในปี 2551 และช่วงไตรมาสแรกของปี 2552 เวียดนามนำเข้ากระจก 1.35 ล้านตร.เมตร และทำให้ส่วนแบ่งตลาดสำหรับกระจกที่ผลิตในประเทศค่อยๆ ลดลงจากร้อยละ 97.4 ในปี 2549 เป็นร้อยละ 96 ในปี 2550 และร้อยละ 83.5 ในปี 2551 จนถึงร้อยละ 73.6 ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2552

- ซีเมนต์

ในปี 2553 ปัญหากำลังการผลิตส่วนเกินเริ่มมีมากขึ้น เมื่อโรงงานใหม่เริ่มเดินเครื่องและทำให้ประสิทธิภาพของกำลังการผลิตได้เพิ่มมากกว่าความต้องการถึง 10 ล้านตัน จากที่เคยมีความต่างระหว่าง ดีมานด์ – ซัพพลาย 5 ล้านตันเมื่อปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม การผลิตซีเมนต์มีความเกี่ยวเนื่องกับความต้องการใช้ในประเทศ จึงคาดว่าตลาดในอีก 2 – 3 ปีข้างหน้าคงไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

แผนการพัฒนาอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างมีศักยภาพอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศเวียดนาม เนื่องจากมีแหล่งวัตถุดิบมากและมีความต้องการสูงสำหรับวัสดุก่อสร้าง ดังนั้นรัฐบาลเวียดนามจึงได้จัดทำแผนในการพัฒนาอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างไว้ดังนี้

<u>แผนการผลิต</u>

เวียดนามตั้งเป้าว่าในปี 2563 สาขาวัสดุก่อสร้างจะผลิตได้ ดังนี้

- ซีเมนต์ 101 – 111 ล้านตัน
- กระเบื้องปูพื้นเซรามิก 400 – 428 ล้านตารางเมตร
- เครื่องสุขภัณฑ์ 19 – 23 ล้านหน่วย
- กระจกก่อสร้าง 196 – 202 ล้านตารางเมตร
- อิฐและหินปูพื้น 41 – 43 พันล้านชิ้น
- วัสดุหลังคา 220 – 228 ล้านตารางเมตร
- หินก่อสร้าง 197 - 211 ล้านลูกบาศ์เมตร
- ทรายก่อสร้าง 182 – 197 ล้านลูกบาศ์เมตร

<u>แผนการส่งออก</u>

เวียดนามตั้งเป้าการส่งออกกระจกก่อสร้างเป็น 3 ช่วง คือภายในปี 2553 ส่งออกได้ประมาณร้อยละ 20 ปี 2554 – 2558 ส่งออกได้ร้อยละ 25 และภายในปี 2559 – 2563 ส่งออกได้ร้อยละ 30

ส่วนการส่งออกกระเบื้องกรุผนัง (facing tiles) และผลิตภัณฑ์สุขภัณฑ์เซรามิกสามารถส่งออกได้ ร้อยละ 20 ของผลผลิตทั้งหมดในปี 2553 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 ภายในปี 2554 – 2558 และร้อยละ 30 ในปี 2559 – 2563

<u>แผนการพัฒนาอิฐก่อสร้าง</u>

กระทรวงก่อสร้างเวียดนามคาดว่าการใช้อิฐจะเพิ่มขึ้นเป็น 32,000

ล้านก้อนภายในปี 2558 และ 42,000 ล้านก้อนภายใน 2563 ซึ่งต้องใช้ดินเหนียวจำนวน 60 – 64 ล้านลูกบาศก์เมตร ใช้พื้นที่การเกษตร 3,200 เฮคตาร์ และใช้ถ่านหินในการเผาอิฐมากกว่า 6 ล้านตัน ซึ่งจะปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมา 23 – 24 ล้านตัน

เวียดนามจึงพยายามเพิ่มการใช้วัสดุก่อสร้างที่ไม่ต้องอบ (non – baked) เป็นร้อยละ 23 – 25 ภายในปี 2558 และร้อยละ 30- 40 ภายในปี 2563 ทั้งนี้ เมื่อปี 2552 เวียดนามใช้วัสดุก่อสร้างประเภท non – baked เพียงร้อยละ 8 – 8.5 ตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นไป งานก่อสร้างอาคารที่สูงกว่า 9 ชั้น ต้องใช้วัสดุก่อสร้างประเภท non – baked อย่างน้อยร้อยละ 30 ของจำนวนวัสดุประเภทนี้ และจำนวนของวัสดุ non – baked ต้องต่ำกว่า 1,000 กก./ลูกบาศก์เมตร เพื่อบรรลุตามเป้าหมาย รัฐบาลต้องกำหนดเงื่อนไขที่เอื้อต่อการลงทุน เช่น การลดภาษี เงินกู้พิเศษแก่นักลงทุนที่ใช้และผลิตวัสดุก่อสร้างประเภท non – baked

ขณะนี้ เวียดนามตื่นตัวต่อวัสดุก่อสร้างและการให้บริการเทคโนโลยีด้านการก่อสร้างที่ใหม่ ทันสมัยและได้มาตรฐานสิ่งแวดล้อม สมาคมก่อสร้างเวียดนาม (Vietnam Construction Association) ให้ข้อมูลว่าการซื้อขายอิฐก่อสร้างในเวียดนามปี 2552 มีประมาณ 24 พันล้านก้อน แม้จะไม่มีการขาดแคลนอิฐในเวียดนาม แต่อิฐที่ผ่านการอบแล้วเป็นที่ต้องการมากกว่า ปัจจุบันเวียดนามผลิต baked – bricks ปีละมากกว่า 22 พันล้านก้อน แต่ในปี 2553 ผลผลิตดังกล่าวจะลดลง เมื่อคำสั่งรัฐบาลเกี่ยวกับการสั่งปิดโรงงานอิฐเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมเริ่มมีผลบังคับใช้

<u>โอกาสของอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างไทย ในตลาดเวียดนาม</u>

ปัจจุบันเวียดนามสามารถผลิตวัสดุก่อสร้างบางประเภทสนองความต้องการภายในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ สินค้าดังกล่าวคือ ซีเมนต์ เหล็กและเหล็กกล้า กระเบื้องเซรามิก กระเบื้อง ใช้ในห้องน้ำ กระจกก่อสร้าง สีทา และหินแกรนิต อย่างไรก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญด้านวัสดุก่อสร้างให้ความเห็นว่า วัสดุก่อสร้างประเภทต่างๆที่ผลิตในประเทศความสามารถในการแข่งขันยังไม่สูง เมื่อเทียบกับวัสดุที่นำเข้าจากต่างประเทศ เนื่องจาก

1. ราคาต้นทุนยังสูงโดยค่าใช้จ่ายในการผลิตสูง เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าขนส่ง และค่าโทรคมนาคม

2. การออกแบบ สีสันยังไม่มีความหลากหลาย

3. เทคโนโลยี เครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อการผลิตยังเก่าและล้าสมัยเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในกลุ่มอาเซียน

4. ราคาวัสดุก่อสร้างมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงทำให้ตลาดไม่มั่นคง เป็นอุปสรรคสำหรับผู้ผลิตและผู้บริโภคด้านวัสดุก่อสร้าง

5. การทำตลาดเพื่อจัดจำหน่ายวัสดุก่อสร้างยังไม่มีความชำนาญ

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้วัสดุก่อสร้างที่ผลิตในประเทศมีราคาสูง ไม่มีความแน่นอน ส่งผลกระทบด้านลบต่อชื่อเสียงของผลิตภัณฑ์ ไม่สามารถทำให้คุณค่าตราสินค้าของผลิตภัณฑ์สูงขึ้นและสามารถขยายตลาดส่งออกได้ลำบาก

สำหรับผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจากประเทศไทย ยังมีสัดส่วนในตลาดสูงกว่าผลิตภัณฑ์ของเวียดนาม เช่น กระเบื้องเคลือบปูพื้นประเภทคุณภาพสูง อิฐ กระเบื้องหลังคา อุปกรณ์คุณภาพสูงที่ใช้ในห้องน้ำ วาวล์ ก๊อกน้ำ แผ่นยิปซัม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวที่นำเข้าจากไทย ส่วนมากผู้ซื้อจะเป็นผู้ที่มีรายได้สูง เนื่องจากราคาขายจะสูงกว่าประมาณร้อยละ 20–30 ของสินค้าที่ผลิตในเวียดนาม

4.) เครื่องใช้ไฟฟ้า

อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ผลิตในประเทศเวียดนามมีการใช้ส่วนประกอบภายในประเทศ (local content) เพียงร้อยละ 20 – 30 และมักเป็นชิ้นส่วนอุปกรณ์พื้นฐาน ยกเว้นโทรทัศน์สีที่มี local content ถึงร้อยละ 60 ผู้ประกอบการของเวียดนามในสาขานี้เป็นผู้ประกอบการรายเล็ก ๆ ที่ผลิตสินค้าหลากหลายคุณภาพต่ำไม่สามารถนำไปใช้ได้กับ production lines ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงได้ ปัจจุบันมีผู้ประกอบการประมาณ 400 ราย แรงงานกว่า 80,000 คน และในจำนวนนี้ประมาณร้อยละ 30 เป็นบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุน ตามแผนแม่บทของการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าในปี 2553 – 2563 รัฐบาลเวียดนามตั้งเป้าในปี 2553 จะสามารถทำรายได้จากการผลิตสินค้าดังกล่าวเป็น US$ 4 – 6 พันล้าน โดยเป็นรายได้จากการส่งออก US$ 4 – 5 พันล้าน มีอัตราการเติบโตร้อยละ 20 – 30 ต่อปี และสร้างงานให้กับคนงาน 300,000 คน

การบริโภค ไม่สามารถหาสถิติเกี่ยวกับการบริโภคสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าในตลาดเวียดนามได้ คาดว่าความต้องการซื้อของผู้บริโภคเวียดนามเติบโตโดยเฉลี่ยปีละร้อยละ 15 เนื่องจากรายได้ของประชากรสูงขึ้น แต่สินค้าที่ผลิตในประเทศยังไม่มีคุณภาพมากนัก ส่วนใหญ่จึงนำเข้าจากญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน จีน และไทย

การส่งออก เวียดนามส่งออกสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าบางชนิดไปยังลาว กัมพูชา บราซิล เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น โดยในปี 2551 ส่งออกเป็นมูลค่า US$ 3 ล้าน ปี 2552 คาดว่าส่งออก US$ 3.4 ล้าน และคาดว่าจะส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 – 15 ในปี 2553

การนำเข้า สถิติการนำเข้าเฉพาะเครื่องใช้ไฟฟ้าไม่สามารถหาได้ มีเพียงสถิติที่รวมทั้งเครื่องใช้ไฟฟ้าและสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ โดยในปี 2552 นำเข้า US$ 3,931 ล้าน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9

ปัจจุบันผู้ผลิตนิยมจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยช่องทางการค้าสมัยใหม่ คือศูนย์การค้าเครื่องใช้ไฟฟ้า และร้านค้าที่เป็นตัวแทนจำหน่ายเฉพาะตราสินค้าของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่กระจายทั่วประเทศ นอกจากนี้ E–Commerce จะเริ่มเข้ามามีบทบาทในอีก 1 – 2 ปีข้างหน้า การค้าปลีกในประเทศของเครื่องใช้ไฟฟ้าปี 2552 เพิ่มขึ้นจากปี 2551 ถึงร้อยละ 29 คิดเป็นมูลค่า US$ 98.3 ล้าน ปี 2553 เพิ่มเป็น US$ 1,178 ล้าน และคาดว่าในปี 2554 จะมีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าของญี่ปุ่นเป็นที่นิยมมากในตลาดเวียดนาม รองลงมาคือ สินค้าจากเกาหลีใต้ จีน สิงคโปร์ มาเลเซียและไทย ในอดีตที่ผ่านมา ผู้บรโภคใช้ราคาเป็นตัวตัดสินใจในการซื้อทำให้กิจกรรมส่งเสริมการขายโดยการลดราคาของศูนย์เครื่องใช้ไฟฟ้าได้ผล แต่ปัจจุบันการลดราคาเป็นเพียงการจำหน่ายสินค้าตกรุ่นและต้องการขายสินค้าคงเหลือ ผู้บริโภคเวียดนามในปัจจุบันเริ่มพิจารณาทั้งราคา คุณภาพและบริการ และส่วนใหญ่ยังคงเชื่อในโฆษณาจากแหล่งต่างๆ รวมทั้งการบอกกล่าวจากผู้ที่เคยใช้สินค้ามาก่อน ทำให้ผู้ผลิตสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าจากญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ใช้กลยุทธ์การตลาดแบบ CSR มากขึ้น เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กในพื้นที่ชนบท การให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ เป็นต้น

ผู้บริโภคของเวียดนามมีพฤติกรรมการบริโภคแตกต่างกัน คือในเขตทางใต้(นครโฮจิมินห์)จะพิจารณาราคาสินค้าเป็นหลัก เขตตอนกลาง(นครดานัง) จะพิจารณาคุณภาพของสินค้า ส่วนในเขตตอนเหนือ (กรุงฮานอย)จะพิจารณาคุณภาพ ความคงทน และราคา

‘ผู้บริโภคของเวียดนามมีพฤติกรรมการบริโภคแตกต่างกัน คือในเขตทางใต้ (นครโฮจิมินห์) จะพิจารณาราคาสินค้าเป็นหลัก เขตตอนกลาง (นครดานัง) จะพิจารณาคุณภาพของสินค้า ส่วนในเขตตอนเหนือ (กรุงฮานอย) จะพิจารณาคุณภาพ ความคงทน และราคา’

<u>โอกาสของเครื่องใช้ไฟฟ้าไทยในตลาดเวียดนาม</u>

1.) ราคาสินค้าไทยต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเภทสินค้าเดียวกันจากประเทศอื่น ๆ (ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์)

2.) เวียดนามมีความคุ้นเคยชื่นชอบสินค้าไทยมาก่อนแล้วโดยเฉพาะผู้บริโภคที่มีรายได้ปานกลาง

3.) ด้วยความได้เปรียบด้านราคาที่ถูกกว่า สินค้าไทยจึงมีศักยภาพพอที่จะ segment ของลูกค้าที่มีรายได้ปานกลางและในเขตชนบท ซึ่งแม้ขณะนี้สินค้าจากประเทศจีนจะครองตลาดส่วนใหญ่ของลูกค้ารายได้น้อย แต่สินค้าไทยก็ยังมีโอกาสเข้าไปแทรกได้

4.) แม้ว่าสินค้าไทยจะต้องแข่งขันกับสินค้าเวียดนามในด้านราคาและคุณภาพ แต่สินค้าของเวียดนามไม่ได้รับความนิยมเชื่อถือด้านคุณภาพจากผู้บริโภคเวียดนาม รวมทั้งไม่สามารถให้บริการหลังการขายที่มีคุณภาพได้ ดังนั้นถ้าสินค้าไทยสามารถให้การดูแลลูกค้าด้วยระบบที่ดีได้ จะเป็นโอกาสมากขึ้นในการครองตลาด

5.) แม้ว่าสินค้าไทยอาจไม่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งที่แข็งแรง เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ โดยใช้กลยุทธ์ราคาถูกได้ แต่ควรต้องให้ความสำคัญต่อคุณภาพ

ความคงทน การออกแบบ รวมทั้งราคาด้วย และที่สำคัญนโยบายการตลาดที่อิงสังคมของบริษัทไทยควรมีมากขึ้น

5.) ยานยนต์ และส่วนประกอบ

อุตสาหกรรมรถยนต์ของเวียดนามยังอยู่ในขั้นการประกอบรถ โดยมีอัตราการใช้ชิ้นส่วนของ ส่วนประกอบและเครื่องยนต์ในประเทศโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 10 – 20 ซึ่งน้อยกว่าเป้าหมายของ localization rate ที่รัฐบาลตั้งไว้ที่ร้อยละ 40 ในปี 2548 และร้อยละ 60 ในปี 2553 มีเพียงบริษัทโตโยต้าเวียดนามที่ผลิตรถยนต์ รุ่น INNOVA โดยใช้ชิ้นส่วนประกอบเกือบร้อยละ 30 – 35 และ ส่วนประกอบที่ผลิตในประเทศส่วนใหญ่เป็นแบบง่าย ๆ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเวียดนามยังไม่สามารถพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศได้

‘ส่วนประกอบที่ผลิตในประเทศส่วนใหญ่เป็นแบบง่าย ๆ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเวียดนามยังไม่สามารถพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศได้’

โดยขนาดของตลาดยานยนต์ในเวียดนามประกอบด้วยผู้ผลิตรถยนต์มากกว่า 40 ราย และผู้ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์รถยนต์มากกว่า 100 ราย มีกำลังการผลิตรวมทั้งสิ้นกว่า 200,000 หน่วยต่อปี โรงงานผู้ผลิตในประเทศเป็นผู้ครองตลาดรถบรรทุกและรถเพื่อการค้า (commercial vehicles) ส่วนรถนั่งส่วนบุคคลโดยเฉพาะรถซีดาน ผู้นำเข้าจากต่างประเทศเป็นผู้ครองตลาด บริษัทจากญี่ปุ่นเป็นผู้มีบทบาทหลักในอุตสาหกรรมยานยนต์ของตลาดเวียดนาม การผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในเวียดนามยังมีต้นทุนสูงกว่ารุ่นเดียวกันเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มอาเซียน เนื่องจากการขาดแคลนอุตสาหกรรมหล่อโลหะและเครื่องจักรที่ทันสมัย ยกเว้นการผลิตสายไฟสำเร็จรูป ซึ่งญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนและสามารถส่งออกได้เป็นสินค้าลำดับต้น ๆ ของเวียดนาม นอกจากนี้ตลาดรถยนต์ของเวียดนามเป็นตลาดขนาดเล็ก แต่มีคู่แข่งขันจำนวนมาก เพราะมีผู้ประกอบการผลิตรถยนต์รายใหญ่ถึง 16 ราย ดังนั้นการจะประสบความสำเร็จในธุรกิจรถยนต์ในเวียดนามจึงเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับนักลงทุน

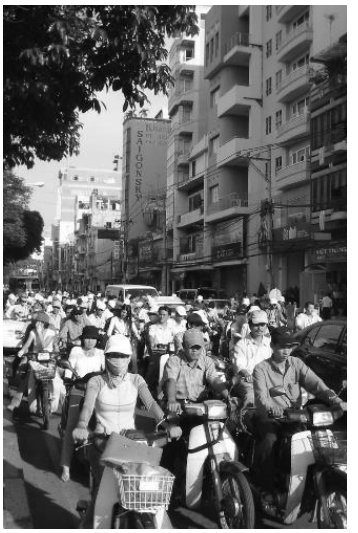

การค้าในประเทศและราคาขายปลีก

ปัจจุบันรถยนต์ที่จำหน่ายในเวียดนามมีราคาสูงมากเพราะถูกปกป้องด้วยกำแพงการค้าโดยเฉพาะภาษีสูงมาก ราคารถยนต์ในเวียดนามสูงกว่าราคารถยนต์ที่จำหน่ายในไทย 2 เท่า และสูงกว่าราคาในประเทศพัฒนาแล้ว 2.5 – 3 เท่า ทั้ง ๆ ที่รายได้โดยเฉลี่ยต่อปีของคนเวียดนามมากกว่า US$ 1,000 เพียงเล็กน้อย ถ้าราคารถยนต์ที่จำหน่ายในเวียดนามมีราคาใกล้เคียงกับราคาที่จำหน่ายในไทย การบริโภครถยนต์ในเวียดนามอาจเพิ่มขึ้นประมาณ 3 – 4 เท่าตัว สาเหตุที่ราคารถยนต์ในเวียดนามสูงเกินควรคือ ภาษี ซึ่งปัจจุบันภาษีของรถยนต์ CBUs เป็นร้อยละ 83 รวมภาษีฟุ่มเฟือย (special consumption tax) ร้อยละ 50 รถยนต์ที่ประกอบในประเทศได้รับการจูงใจมากกว่าด้วยอัตราภาษีเพียงร้อยละ 20 และร้อยละ 15 สำหรับเครื่องยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์ตามลำดับ

‘สาเหตุที่ราคารถยนต์ในเวียดนามสูงเกินควรคือ ภาษี ซึ่งปัจจุบันภาษีของรถยนต์ CBUs เป็นร้อยละ 83 รวมภาษีฟุ่มเฟือย (special consumption tax) ร้อยละ 50 รถยนต์ที่ประกอบในประเทศได้รับการจูงใจมากกว่าด้วยอัตราภาษีเพียงร้อยละ 20 และร้อยละ 15 สำหรับเครื่องยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์ ตามลำดับ’

ปัจจุบันอุตสาหกรรมรถยนต์ของเวียดนามต้องจ่ายภาษีและค่าธรรมเนียม 6 ประเภท คือ ภาษีนำเข้า ภาษีฟุ่มเฟือย (special consumption tax) ภาษีรายได้นิติบุคคล ค่าธรรมเนียมการเป็นเจ้าของ และค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนรถ ซึ่งภาษีที่มีผลต่อผู้ประกอบการรถยนต์มากที่สุด คือ ภาษีฟุ่มเฟือยและภาษีมูลค่าเพิ่ม

เวียดนามเป็นตลาดใหม่แต่ค่อนข้างอนุรักษ์นิยม ดังนั้นผู้ประกอบการที่สามารถรักษาเครือข่ายการขายทั่วประเทศไว้ได้จะทำให้ลูกค้ามีความมั่นใจในสินค้าและยอมรับในตราสินค้า นอกจากนี้ผู้บริโภคในประเทศมักนิยมใช้สินค้าต่างประเทศ อีกทั้ง ช่วงเวลาสิ้นปีจะเป็นช่วงที่ความต้องการซื้อรถยนต์เพิ่มขึ้นเพราะทั้งห้างร้านและครอบครัวมักซื้อรถ / เปลี่ยนรถสำหรับการเดินทางช่วงเต๊ด (Tet : ตรุษเวียดนาม) นอกจากนี้แล้ว รถไฮ- คลาส นิยมถูกนำมาใช้สำหรับแขก VIP ในโรงแรมระดับหรูของเวียดนามโดยทางภาคเหนือ (กรุงฮานอย) จะนิยมใช้รถ BMW เช่นรุ่น BMW 530i ส่วนทางตอนใต้ของเวียดนาม (นครโฮจิมินห์) นิยมใช้รถ Mercedes ซึ่งความนิยมดังกล่าวคาดว่าจะยังคงดำเนินต่อไปอีก 1–2 ปีข้างหน้า แต่ความเป็นไปได้ที่ความนิยมรถ Mercedes ในทางตอนเหนือจะเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับความนิยมในรถ BMW ในทางภาคใต้จะเพิ่มขึ้น และขณะเดียวกันก็จะมีรถ ไฮ คลาสยี่ห้ออื่นมาร่วมแข่งขัน เช่น Rolls Royce

โอกาสของชิ้นส่วนยานยนต์ไทยในเวียดนาม

ชิ้นส่วนยานยนต์ของไทยนับว่ามีจุดแข็งทั้งด้านภูมิศาสตร์และตัวคุณภาพของสินค้า คือ เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งขันของไทย เช่น ญี่ปุ่น จีนและเกาหลีใต้แล้ว การขนส่งสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์จากไทยประหยัดด้าน

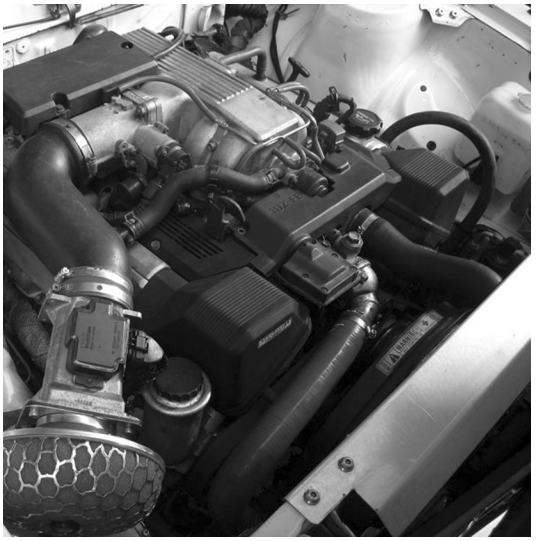

ต้นทุนขนส่งมากกว่า ส่วนด้านคุณภาพนั้นผู้ประกอบรถยนต์ในเวียดนามมีความมั่นใจในคุณภาพของสินค้าไทยว่าสามารถผลิตได้คุณภาพมาตรฐานไม่ด้อยกว่าญี่ปุ่น แต่ในราคาที่ต่ำกว่า ประกอบกับคุณภาพของสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ในเวียดนามยังไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้นโอกาสของชิ้นส่วนยานยนต์ไทยในตลาดเวียดนามจึงนับว่าสดใสมาก

- ผลของการลดค่าเงินต่อการนำเข้าสินค้าไทยในเวียดนาม

การลดค่าเงินของเวียดนามย่อมส่งผลต่อราคาสินค้าทั้งการนำเข้าและส่งออก ซึ่งประเทศไทยในฐานะที่ส่งสินค้าเข้าไปยังประเทศเวียดนามย่อมต้องเผชิญกับการแข่งขันด้านราคา กับประเทศต่างๆ ที่ส่งสินค้าไปยังเวียดนามและจะมีความรุนแรงด้านราคาในระดับเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับความผันผวนของค่าเงินบาทที่แข็งค่าและการลดค่าลงของค่าเงินด่งในขณะนั้นด้วยเช่นกัน โดยสามารถชี้ให้เห็นถึงความสามารถด้านการแข่งขันดังนี้

สินค้าสนับสนุนการผลิตที่ไทยส่งออกไปเวียดนาม เช่น เคมีภัณฑ์ ส่วนประกอบและชิ้นส่วนรถมอเตอร์ไซด์ เม็ดพลาสติก เครื่องจักรและอุปกรณ์ เหล็กและผลิตภัณฑ์ ได้รับผลกระทบจากค่าเงินด่งที่อ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับดอลลาร์ ทำให้สินค้าที่เวียดนามนำเข้ามีราคาสูงขึ้นทันทีซึ่งจะส่งผลต่อการแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดโลก

เช่นเดียวกันกับสินค้าอุปโภคบริโภค ที่ไทยส่งออกไปจำหน่ายในตลาดเวียดนามจะมีราคาสูงขึ้นทำให้มีความยากลำบากในการแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดโลก และในกรณีที่ค่าเงินบาทมีการแข็งค่าพร้อมกับค่าเงินด่งที่อ่อนลงก็ยิ่งส่งผลให้สินค้าไทยมีราคาเพิ่มสูงขึ้นกว่าประเทศคู่แข่ง อันจะส่งผลต่อมูลค่าการนำเข้าสินค้าไทยของประเทศเวียดนาม

4. การลงทุน

ประเทศเวียดนามเป็นประเทศมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์สูง และเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2553 มีอัตราการเจริญเติบโตของ GDP ร้อยละ 6.78 และคาดว่าในปี 2554 จะมีการเติบโตร้อยละ 7.0-7.5 ซึ่งถือว่าการเติบโตที่สูงเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน นอกจากนี้เวียดนามได้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านการค้าและธุรกิจตามเงื่อนไขในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ก็คือ การกำหนดภาษีต่ำกว่าประเทศอื่นอันทำให้นักลงทุนจากต่างชาติให้ความสนใจเข้ามาลงทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้อันดับของปริมาณการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศก้าวมาอยู่ในอันดับที่ 71 จากเคยที่อยู่ในอันดับที่ 89 ในปี 2553 จากจำนวน 125 ประเทศที่มีการจัดอันดับ และอันดับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ขยับขึ้นมาอยู่ในอันดับที่ 12 จาก 80 ประเทศ ในขณะที่ประเทศอื่นๆ ในกลุ่มอาเซียนมีปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอันดับที่ต่ำกว่าประเทศเวียดนามทั้งสิ้น

นักลงทุนต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในเวียดนามมากขึ้น เพราะเวียดนามได้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการลงทุนให้ดีขึ้น ในขณะเดียวกันก็พยายามปรับปรุงระบบศุลกากร โครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ที่ยังไม่ทันสมัยในปัจจุบัน โดยรัฐบาลเวียดนามได้อนุมัติเงินจำนวน 18,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สร้างเครือข่ายถนนเพิ่มเติมรวม 5,000 กิโลเมตร ในขณะที่โครงการสร้างรถไฟด่วนจากฮานอยไปยังโฮจิมินห์ซิตี้กำลังอยู่ในระหว่างการขออนุมัติจากรัฐสภา (คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2578) และมีแผนสร้างโรงไฟฟ้าไอน้ำใหญ่ที่สุดในประเทศมูลค่า 2,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าได้ในปี 2558 อันจะเป็นสร้างศักยภาพด้านระบบสาธารณูปโภคที่สามารถรองรับการลงทุนจากประเทศได้ นอกจากนี้แล้วยังมีปัจจัยด้านอื่นที่ส่งผลต่อความต้องการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ นั่นคือ การมีเสถียรภาพทางการเมือง มีแรงงานที่มีฝีมือขณะที่ค่าจ้างยังไม่สูงมากเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนที่มีเศรษฐกิจที่ใหญ่กว่า และอีกประการหนึ่งซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของภูมิประเทศของเวียดนามคือมีอาณาเขตที่ติดกับทะเลยาวถึง 3,444 กิโลเมตร ซึ่งเหมาะในการสร้างระบบโลจิสติกส์ทางเรือที่สำคัญด้วยเช่นกัน

4.1 การลงทุนของต่างประเทศในเวียดนาม ปี 2553

4.1.1 การลงทุนรายประเทศ (15 อันดับแรก)

ลำดับ	ประเทศ	1 ม.ค.- 21 ธ.ค. 53		รวมถึง 21 ธ.ค. 53	
		โครงการ	Total Capital ($.M)	โครงการ	Total Capital ($.M)
1	Taiwan	95	1,180.6	2,146	22,814
2	Republic of Korea	256	2,038.8	2,650	22,132
3	Malaysia	19	412.6	364	18,344
4	Japan	114	2,040.1	1,397	20,835
5	Singapore	88	4,350.2	873	21,723
6	British Virgin Islands	23	726.3	481	14,450
7	United States	52	1,833.4	556	13,075
8	Hongkong	43	154.0	606	7,792
9	Cayman Islands	5	500.7	52	7,432
10	**Thailand**	**16**	**131.9**	**238**	**5,811**
11	Canada	12	37.1	101	4,616
12	Brunei	6	5.2	111	4,730
13	France	27	27.9	307	2,941
14	Netherlands	14	2,364.0	143	5,380
15	China	84	172.8	749	3,184
	Others	85	899.2	900	7,558
	Total	969	17,229.6	12,213	192,923

4.1.2 การลงทุนรายจังหวัด (15 อันดับแรก)

ลำดับ	จังหวัด	1 ม.ค..- 21 ธ.ค. 53		รวมถึง 21 ธ.ค. 53	
		โครงการ	Total Capital ($.M)	โครงการ	Total Capital ($.M)
1	Ho Chi Minh	252	1,895.3	3,533	29,900
2	Ba Ria – Vung Tau	38	2,400.6	255	26,289
3	Ha Noi	225	180.2	1,926	20,245
4	Dong Nai	41	378.7	1,055	16,710
5	Binh Duong	96	362.3	2,145	13,864
6	Ninh Thuan	1	50.0	26	10,139
7	Ha Tinh	13	302.3	24	8,343
8	Thanh Hoa	5	52.7	39	7,056
9	Phu Yen	1	11.0	48	8,130
10	Quang Nam	8	4,177.1	73	4,903
11	Hai Phong	11	57.5	307	5,110
12	Quang Ngai	4	369.4	20	3,789
13	Long An	29	592.1	327	3,488
14	Kien Giang	4	17.4	18	2,790
15	Da Nang	10	38.2	166	2,968
	Others	111	2,985.6	926	11,601
	Total	969	17,229.6	12,213	192,923

ที่มา : กระทรวงวางแผนและการลงทุน, เวียดนาม

การลงทุนของไทยสะสมในเวียดนามนับตั้งแต่เวียดนามเปิดประเทศในปี 2531 จนถึงปี 2553 มีมูลค่า 5,811 ล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3 ของมูลค่าFDI ทั้งหมดของเวียดนาม ในปี 2553 ไทยเป็นประเทศที่เข้าไปลงทุนในเวียดนามมากเป็นอันดับที่ 10 และถือเป็นอันดับที่ 3 ของประเทศในอาเซียนรองจากมาเลเซีย (18,344 ล้านเหรียญสหรัฐ) และสิงคโปร์ (21,723 ล้านเหรียญสหรัฐ) นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนผลิตสินค้าเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมการเกษตร อาหารสัตว์ สี รองเท้า เครื่องสุขภัณฑ์ อัญมณีและเครื่องประดับอุตสาหกรรมพลาสติกและชิ้นส่วนยานยนต์

4.1.3 การลงทุนแยกตามด้านกิจกรรมต่างๆ

ลำดับ	ด้านการลงทุน	1 ม.ค.- 21 ธ.ค. 2553		รวมถึง 21 ธ.ค. 2553	
		โครงการ	Total Capital ($.M)	โครงการ	Total Capital ($.M)
1	Processing, manufacturing industry	385	4,032.2	7,305	93,975
2	Real estates	27	6,710.6	348	47,995
3	Hotel and Tourism	33	279.3	295	11,383
4	Construction	141	1,707.8	674	11,508
5	Information and Communications	55	70.7	627	4,726
6	Entertainment and Art	55	36.2	123	3,461
7	Mine and Mineral exploitation	-	-	68	2,939
8	Agricuture, Fisheries, Forestry	11	10.8	479	3,080
9	Warehouse and Transportation	16	824.1	300	3,179
10	Power, Water, Gas	6	2,942.9	63	4,857
11	Banking and Finance	1	15.8	73	1,321
12	Health and Social Welfare	5	1.5	72	891.9
13	Education and Traning	5	105.8	133	380.3
	Others	279	491.8	1,644	3,176
	TOTAL	969	17,229.6	12,213	192,923

ที่มา : กระทรวงวางแผนและการลงทุน , เวียดนาม

4.2 สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน

รัฐบาลเวียดนามตั้งเป้าจะลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นเป็นมากกว่าร้อยละ 40 ของ GDP หรือประมาณ 5 พันล้านเหรียญสหรัฐต่อปี จากปัจจุบัน 34.5% ของ GDP

โลจิสติกส์ เวียดนามมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์และความสามารถในด้านโลจิสติกส์ที่ยังไม่ทันสมัย รวมถึงความแออัดของการจราจรบนท้องถนนในเขตเมืองและความจำกัดของโครงข่ายถนนที่เชื่อมต่อเมืองต่าง ๆ ทำให้เกิดปัญหาคอขวดสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมอย่างมาก ดังนั้นรัฐบาลจึงมีโครงการมูลค่า 4.5 พันล้านเหรียญสหรัฐในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในท่าเรือในอีก 5 ปีข้างหน้า และโครงการก่อสร้างต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น

- รถไฟความเร็วสูงเชื่อมกรุงฮานอย – นครโฮจิมินห์ มูลค่า 55.8 พันล้านเหรียญสหรัฐความยาว 1,570 กิโลเมตร

- ทางด่วน (100 กิโลเมตร) ระหว่างกรุงฮานอย – นครไฮฟอง ต้องการเงินลงทุน 410 ล้านเหรียญสหรัฐ

- การก่อสร้างโรงงานพลังงานนิวเคลียร์ 2,000 เมกะวัตต์ 2 โรง โดยวางแผนจะเริ่มเปิดดำเนินการปี 2563

- ทางด่วน (29 กิโลเมตร) ระหว่างกรุงฮานอย – หล่าวก๋าย ต้องการเงินลงทุน 600 ล้านเหรียญสหรัฐ

- ถนนวงแหวน (65 กิโลเมตร) ในกรุงฮานอย ต้องการเงินลงทุน 600 ล้านเหรียญสหรัฐ

ไฟฟ้า ความต้องการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของปริมาณการผลิตไฟฟ้า จนบางครั้งจำเป็นต้องมีการจัดสรรเวลาการใช้ รัฐบาลเวียดนามได้มีแผนแม่บทฉบับที่ 4 เกี่ยวกับการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยจะเพิ่มกำลังการผลิตให้มากขึ้นจาก 53,000 พันล้านกิโลวัตต์ เป็น 190 พันล้านกิโลวัตต์ ในสถานการณ์ปกติและเป็น 198,000 พันล้านกิโลวัตต์ ในสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด

เปรียบเทียบประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานของเวียดนาม

	LPI*	Customs	Infrastructure	International shipments	Logistics competence	Tracking and tracing	Timeliness
Singapore	4.09	4.02	4.22	3.86	4.12	4.15	4.23
China	3.49	3.16	3.54	3.31	3.49	3.55	3.91
Malaysia	3.44	3.11	3.50	3.50	3.34	3.32	3.86
Thailand	3.29	3.02	3.16	3.27	3.16	3.41	3.73
India	3.12	2.70	2.91	3.13	3.16	3.14	3.61
Vietnam	2.96	2.68	2.56	3.04	2.89	3.10	3.44
Indonesia	2.76	2.43	2.54	2.82	2.47	2.77	3.46

* Logistics Performance Index reading ที่มา : Logistics Performance Index 2010 , World Bank

4.3 กฎระเบียบการลงทุน/นโยบายส่งเสริมการลงทุน*

Law on Foreign Direct Investment ซึ่งประกาศใช้เมื่อการประชุมสมัชชาพรรคครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2530 และได้เปลี่ยนเป็น Investment Law เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2548 โดยกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศของเวียดนามให้การรับประกันว่าจะให้การปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันต่อนักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในเวียดนามในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ไม่มีการยึดทรัพย์สินหรือโอนกิจการลงทุนของต่างประเทศเป็นของรัฐ ตลอดช่วงระยะเวลาของการลงทุน

2. ให้การรับประกันว่าจะปกป้องสิทธิในทรัพย์สินอุตสาหกรรม และผลประโยชน์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีในเวียดนาม

3. รัฐบาลจะปกป้องผลประโยชน์ของนักลงทุนอย่างสมเหตุสมผล หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายใดๆที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักลงทุน เช่น หากกฎหมายที่ประกาศใช้ภายหลัง ทำให้ผลประโยชน์ของนักลงทุนลดลง นักลงทุนที่ลงทุนก่อนหน้าที่กฎหมายใหม่ประกาศใช้มีสิทธิเลือกใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเดิมได้

4. รัฐบาลรับประกันการให้สิทธิการโอนย้ายไปต่างประเทศได้แก่

- กำไรจากการดำเนินธุรกิจ
- เงินที่ได้รับจากการจัดเตรียมเทคโนโลยีและการบริการ
- เงินต้นและดอกเบี้ยของเงินกู้จากต่างประเทศในระหว่างดำเนินกิจการลงทุน
- เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ที่มีกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย
- รายได้หลังหักภาษีรายได้ของแรงงานต่างชาติที่ทำงานในเวียดนาม

5. เมื่อเกิดข้อพิพาทระหว่างผู้ร่วมทุน หรือระหว่างบริษัทต่างชาติกับสถาบันใดๆ ของเวียดนาม และไม่สามารถตกลงกันได้ สามารถเสนอให้อนุญาโตตุลาการหรือองค์กรอื่นๆ ตามที่ตกลงกันเป็นผู้ไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมได้

6. อนุญาตให้บริษัทต่างชาติดำเนินการลงทุนได้ 50 ปี และสามารถต่อเวลาได้ถึง 70 ปี

> ‘กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศของเวียดนามให้การรับประกันว่าจะให้การปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันต่อนักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในเวียดนามในด้านต่างๆ’

หมายเหตุ : * ประเด็นเกี่ยวกับกฎระเบียบการลงทุนและนโยบายส่งเสริมการลงทุนในหนังสือคู่มือการค้าการลงทุนฉบับนี้ เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้ลงทุนอันจะทำให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของโครงสร้างการลงทุน อย่างไรก็ตามการลงทุนในเวียดนามมีข้อควรคำนึง 2 ประเด็น ด้วยกัน คือ

1. ระเบียบกฎเกณฑ์การลงทุนในประเทศเวียดนามมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้ง ดังนั้นผู้ลงทุนควรตรวจสอบระเบียบและกฎเกณฑ์ต่างๆกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ที่ลงทุนก่อนเสมอ

2. ระเบียบกฎเกณฑ์การลงทุนของจังหวัดต่างๆในประเทศเวียดนาม

มีความแตกต่างกัน โดยอำนาจการตัดสินใจสุดท้ายในการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ต่างๆ ขึ้นอยู่กับผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นๆ

กิจการที่รัฐบาลเวียดนามส่งเสริมการลงทุน ได้แก่

- การแพร่ขยายพันธุ์ การเพาะปลูกและการแปรรูปทางการเกษตร สินค้าจากป่าไม้และการเกษตรใต้น้ำ การผลิตเกลือ การขยายพันธุ์พืชและสัตว์ใหม่

- การใช้เทคโนโลยีและเทคนิคชั้นสูง การปกป้องนิเวศสิ่งแวดล้อม การทำวิจัย การพัฒนา และการสร้างเทคโนโลยีใหม่ โครงการที่ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ

- อุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานเป็นหลัก

- การสร้างและการพัฒนาสาธารณูปโภค และโครงการอุตสาหกรรมสำคัญขนาดใหญ่

- การพัฒนาอาชีพในด้านการศึกษา การอบรม สุขภาพ การกีฬา พละศึกษา และวัฒนธรรมของเวียดนาม

- การพัฒนางานฝีมือและอุตสาหกรรมต่างๆ

- อุตสาหกรรมการผลิตวัสดุใหม่

- โครงการที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิตอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม

- การผลิตวัสดุคุณภาพสูงใช้ในอุตสาหกรรมรองเท้าและสิ่งทอเพื่อส่งออก

- การผลิตเหล็กคุณภาพสูง

- โครงการฝึกอบรมแรงงานด้านเครื่องจักรกลและอิเล็กทรอนิกส์

- โครงการด้านการศึกษาในสาขาวิศวกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและเศรษฐศาสตร์

- การผลิตยารักษาโรคร้ายแรง เช่น วัณโรค มะเร็ง และโรคเอดส์

- โรงพยาบาลที่ทันสมัย

- การเพาะเนื้อเยื่อ การผลิตสารปฏิชีวนะ

- การต่อเรือและซ่อมเรือเดินสมุทรขนาด 1 หมื่นตันขึ้นไป

- ธุรกิจเกี่ยวกับการบำบัดของเสียจากเมืองและโรงงานอุตสาหกรรม

กิจการที่มีเงื่อนไขพิเศษสำหรับการลงทุนจากต่างชาติ

ปัจจุบันมีกิจการบางประเภทที่รัฐบาลเวียดนามห้ามหรือมีเงื่อนไขในการลงทุนของต่างชาติดังนี้

- <u>กิจการที่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับรูปแบบการลงทุน</u>

1. กิจการที่ต้องลงทุนในลักษณะ BCC (Business Co-operation Contract) และนักลงทุนฝ่ายเวียดนามต้องมีความเชี่ยวชาญและได้รับอนุมัติดำเนินการได้ ในสาขาต่อไปนี้

- การพัฒนาเครือข่ายโทรคมนาคม บริการโทรคมนาคม บริการขนส่งพัสดุภัณฑ์ทั้งในและระหว่างประเทศ

- กิจกรรมเกี่ยวกับสื่อมวลชน การกระจายเสียงทางวิทยุและโทรทัศน์

2. กิจการที่ต้องลงทุนในลักษณะ BCC หรือ Joint Venture เท่านั้น ได้แก่

- การขุดค้นทรัพยากรธรรมชาติและน้ำมัน

- การขนส่งทั้งทางอากาศ ทางรถไฟ และทางทะเล การขนส่งผู้โดยสารและการสร้างท่าเรือ และท่าอากาศยาน ยกเว้นกรณีทำสัญญาลักษณะ BOT (Build – Operate – Transfer), BTO (Build – Transfer – Operate)หรือ BT (Build – Transfer)

- บริการทางทะเลและทางอากาศ

- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

- กิจการที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้

- กิจการที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยว

- การผลิตวัตถุระเบิดเชิงอุตสาหกรรม

- บริการที่ปรึกษา (ยกเว้นที่ปรึกษาทางเทคนิค)

- **<u>กิจการที่ต้องมีการลงทุนพัฒนาวัตถุดิบ</u>**

- การผลิตและแปรรูปนม

- การผลิตน้ำมันพืชและน้ำตาลจากอ้อย

- การแปรรูปไม้ (ยกเว้นโครงการที่ใช้ไม้ที่นำเข้าจากต่างประเทศ)

- **<u>กิจการที่ต้องขออนุมัติจากนายกรัฐมนตรีโดยตรง</u>**

- กิจการนำเข้าและกระจายสินค้าในประเทศ

- กิจการประมงนอกชายฝั่ง

รูปแบบการดำเนินธุรกิจ

รูปแบบการดำเนินธุรกิจ	รายละเอียด
1. สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract : BCC)	เป็นการร่วมทุนทำธุรกิจระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับนักลงทุนเวียดนาม ซึ่งอาจมีมากกว่า 1 รายเข้าร่วมทำธุรกิจด้วย มีความยืดหยุ่นมากที่สุด นิยมทำในอุตสาหกรรมประเภทน้ำมัน โทรคมนาคม และการโฆษณา ตามกฎหมายสัญญาลักษณะนี้ไม่ถือว่าเป็นการจัดตั้งบริษัทจำกัดแห่งใหม่แต่เป็นการสร้าง ความผูกพันโดยสัญญาของโครงการนั้นๆ ด้วยความสมัครใจของทั้งสองฝ่ายในการจัดสรรหน้าที่ความรับผิดชอบกำไรและขาดทุนและไม่มีข้อกำหนดเรื่องเงินทุนขั้นต่ำของต่างชาติ
2. กิจการร่วมทุน (Joint Venture : JV)	ก่อตั้งโดยสัญญาร่วมทุนระหว่าง นักลงทุนต่างชาติรายเดียวหรือหลายรายกับนักลงทุนของเวียดนามรายเดียวหรือหลายราย เพื่อดำเนินกิจการทางธุรกิจร่วมกัน หรือบางกรณีอาจเป็นการดำเนินการ ระหว่างรัฐบาลต่างประเทศกับรัฐบาลเวียดนามก็ได้ การลงทุนประเภทนี้เป็นการตั้งบริษัทใหม่ในรูปหุ้นส่วนที่จำกัดความรับผิดชอบ มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของเวียดนาม การก่อตั้งต้องได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนก่อตั้งจากกระทรวงวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment : MPI) ทั้งนี้ ผู้ที่เข้าร่วมลงทุนจะมีกฎหมายกำหนดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการลงทุน โดยมีสัดส่วนทุนของแต่ละฝ่ายที่ชัดเจนตามข้อตกลง นักลงทุนต่างชาติอาจลงทุนในรูปของเงินตราต่างประเทศ โรงงาน เครื่องจักรและอุปกรณ์สิทธิบัตรความรู้ทางเทคนิค โดยทั่วไปสัดส่วนการลงทุนจากต่างชาติต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเงินลงทุนทั้งหมด ในส่วนของกำไรและความเสี่ยงต่างๆ ของกิจการร่วมทุนจะเฉลี่ยไปในแต่ละฝ่ายที่ร่วมลงทุนตามสัดส่วนของทุน ระยะเวลาของการลงทุนจะกำหนดไว้ชัดเจนในสัญญา หากไม่สามารถทำได้ตามเวลาที่กำหนดอาจถูกยกเลิกสัญญาทันที ระยะเวลาของสัญญากำหนดไว้ไม่เกิน 50 ปี แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นกับเงินลงทุนด้วยกิจการร่วมทุนจะดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหาร(Board of Management: BOM) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากแต่ละฝ่ายตามสัดส่วนของเงินลงทุน ทั้งนี้สมาชิกอย่างน้อย 2 คน ใน BOM จะต้องมาจากฝ่ายเวียดนามส่วนประธานของ BOM มาจากการแต่งตั้งโดยผู้ร่วมกิจการทั้งสองฝ่ายซึ่งเห็นชอบร่วมกันเป็นเอกฉันท์และ BOM จะแต่งตั้งผู้อำนวยการทั่วไปและรองผู้อำนวยการทั่วไป เพื่อรับผิดชอบในการบริหารกิจการซึ่งผู้อำนวยการทั่วไปหรือรองผู้อำนวยการทั่วไปคนที่1 คนใด คนหนึ่งจะต้องเป็นตัวแทนจากฝ่ายเวียดนาม

รูปแบบการดำเนินธุรกิจ	รายละเอียด
3. กิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign–owned Enterprise)	กิจการที่ต่างชาติเป็นเจ้าของเองทั้งหมด นับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการลงทุนในเวียดนาม โดยเป็นการลงทุนขององค์กรหรือเอกชนจากต่างประเทศทั้งหมดการลงทุนดังกล่าวจะต้องได้รับอนุมัติจาก MPI หรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นก่อน การลงทุนในลักษณะนี้มีสถานะเป็นบริษัทจำกัดตามทางกฎหมายการลงทุนของเวียดนาม และผู้ลงทุนมีอำนาจเต็มในการบริหาร โดยเงินลงทุน แบ่งเป็น”Registered Capital” หมายถึงมูลค่าลงทุนทั้งหมดของโครงการนั้น และ “Legal Capital” หมายถึง เงินลงทุนตามกฎหมายที่นักลงทุนต่างชาติจะต้องนำเข้ามาลงทุนในประเทศ คือ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมด ในโครงการโดยนักลงทุนจะต้องเปิดบัญชี “Capital Account” กับธนาคาร เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการนำเงินเข้ามาลงทุนและสามารถใช้ในการโอนเงินระหว่างประเทศได้แต่สำหรับการใช้จ่ายในการดำเนินงานประจำวัน
4. กิจการที่ทำสัญญากับภาครัฐ	เป็นข้อตกลงระหว่างหน่วยงานราชการของเวียดนามกับนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งอาจเป็นบริษัทต่างชาติถือหุ้นทั้งหมดหรือบริษัทร่วมทุนกับเวียดนามก็ได้ เพื่อที่จะสร้างหรือดำเนินการในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน โดยอาจเป็นสัญญาในรูป BOT (Build-Operate-Transfer) คือ สร้างเสร็จแล้วสามารถหาผลประโยชน์ได้ในช่วงเวลาหนึ่งก่อนโอนกิจการเป็นของรัฐ หรือ BTO (Build-Transfer-Operate) คือ สร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐก่อน จึงเปิดดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ได้ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือ BT (Build-Transfer-Contract) คือสร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐทันที โดยรัฐจะอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติไปลงทุนในโครงการอื่นๆ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามสมควร
5. รูปแบบอื่นๆ	นักลงทุนอาจขยายกิจการในเวียดนามในรูปแบบอื่นๆได้ เช่น การตั้งสำนักงานตัวแทนทางการค้าและการลงทุนในเวียดนาม เพื่อทำหน้าที่แทนบริษัทแม่ในต่างประเทศ หรือการขยายสาขาของธุรกิจบางประเภท เช่น ธนาคาร ประกันภัย การบัญชี หรือกฎหมาย

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ร่วมกับสถาบันเอเชียศึกษา

การเลือกโครงการลงทุน

การลงทุนในประเทศเวียดนาม นับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการควรประเมินศักยภาพของตนเองทั้งในด้านความเชี่ยวชาญในธุรกิจ ความสามารถในด้านการตลาด การพัฒนาเทคโนโลยีและบุคลากร ประสบการณ์ในการลงทุนต่างประเทศ จะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับการลงทุนภายในประเทศ การประกอบธุรกิจจะต้องได้มาตรฐานสากล ผู้ประกอบการจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและเป็นไปเพื่อประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย

การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศเวียดนามได้ทำการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทางเศรษฐกิจสำหรับทุกๆ 5 ปี กระทรวงการวางแผนและการลงทุนของเวียดนามเป็นผู้รับผิดชอบการลงทุนของต่างชาติได้อ้างอิงถึงรายการของโครงการที่รัฐบาลได้เปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนดังต่อไปนี้

1. โครงการการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ
2. โครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริม
3. บริเวณที่เกี่ยวข้องทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน
4. ใบอนุญาตในการลงทุนที่เป็นเงื่อนไข
5. โครงการลงทุนที่ไม่ได้รับใบอนุญาต

หากมิได้กล่าวถึงส่วนที่ใบอนุญาตในการลงทุนที่ถือเป็นเงื่อนไขหนึ่งหรือส่วนที่การลงทุนจะไม่ได้รับใบอนุญาตแล้ว นักลงทุนสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ในเรื่องของการเลือกโครงการลงทุน ผู้ร่วมลงทุน สถานที่ ระยะเวลาในการลงทุน ตลาดสำหรับการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์และสัดส่วนการบริจาคที่สำคัญของกฎบัตรตามเงื่อนไขของกฎหมายการลงทุนและวิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง และยิ่งไปกว่านั้นนักลงทุนอาจตัดสินใจในรูปแบบของการลงทุนประเภทต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตามจำนวนสัดส่วนของการลงทุนซึ่งไม่ได้เป็นเงื่อนไขสำหรับบริษัทท้องถิ่นของชาวเวียดนามแต่จะมีผลบังคับสำหรับการลงทุนจากนักผู้ประกอบการชาวต่างชาติ (Foreign Investment Enterprise : FIEs) เช่น การแสวงหาประโยชน์จากธุรกิจ และการใช้ทรัพยากรทางน้ำ การลงทุนในภาคการนำเข้า ส่งออก การค้า และการจำหน่าย เป็นต้น

ตามกฎหมายการลงทุนและกฤษฎีกาฉบับที่ 108 ของเวียดนามได้ระบุไว้ถึงรายการของภาคการลงทุน อย่างไรก็ตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องจะระบุถึงรูปแบบของเงื่อนไขที่ FIEs จำเป็นต้องมี ในอุตสาหกรรมบางอย่างอาจหมายถึงการที่ FIEs อาจดำเนินการได้เพียงแต่ในรูปแบบของการลงทุนต่างชาติ ในลักษณะร่วมทุน (Joint Venture Enterprise: JVE)

กับผู้ประกอบการชาวเวียดนาม ในส่วนอื่นๆ การดำเนินการของ FIEs ในภาคการลงทุนที่มีเงื่อนไขอาจดำเนินการได้ร้อยละ 100 (Foreign Own Enterprise: FOEs) แต่จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขบางประการ อาทิเช่น โครงสร้างเงินทุน ประสบการณ์เฉพาะในการดำเนินโครงการ เป็นต้น

ในทุก ๆ ปี กระทรวงการวางแผนและการลงทุนได้จัดทำรายการโครงการของประเทศสำหรับนักลงทุนต่างชาติ คณะรัฐมนตรี หน่วยงาน และคณะกรรมการจังหวัดยังได้จัดทำรายการของโครงการสำหรับอุตสาหกรรมในพื้นที่และพื้นที่เฉพาะ ในหลักการโครงการต่างๆ ที่รวมอยู่ในรายการจะเป็นการพิจารณาตามการวางแผนปัจจุบัน

ผู้มีอำนาจในการอนุมัติโครงการลงทุนปัจจุบันแบ่งออกเป็น

-นายกรัฐมนตรีซึ่งการอนุมัติจะจำกัดอยู่ในแต่เพียงเรื่องของ “นโยบายในการลงทุน”

- คณะกรรมการประชาชน ในแต่จังหวัดและเมืองภายใต้การบริหารราชการส่วนกลาง

- ผู้มีอำนาจการจัดการในการบริหารเขตนิคมอุตสาหกรรม เขตนิคมส่งเสริมการการส่งออก เขตนิคมอุตสาหกรรมไฮเทค และเขตเศรษฐกิจในจังหวัดและเมืองภายใต้การบริหารราชการส่วนกลาง

การจัดระบบตามขั้นตอนของการอนุมัติการลงทุนและใบอนุญาตลงทุน ประกอบไปด้วย

1.) นายกรัฐมนตรี:

- โครงการที่ไม่ได้คำนึงถึงแหล่งเงินทุนหรือจำนวนเงินลงทุนในภาคการลงทุนเฉพาะ (สนามบิน ท่าจอดเรือ การทำเหมือง น้ำมันและก๊าซ กิจการโทรทัศน์ คาสิโน โรงงานผลิตบุหรี่ มหาวิทยาลัย การพัฒนาของ IZs, EPZs, HTZs และ ECs “พื้นที่ zones”)

- โครงการที่ไม่ได้คำนึงถึงแหล่งเงินทุนซึ่งมีจำนวนเงินลงทุนมากกว่า 1,500 พันล้าน VND ในภาคการลงทุนเฉพาะ (ไฟฟ้า กระบวนการในการทำเหมืองแร่ การแยกโลหะออกจากแร่ การก่อสร้างระบบทางรถไฟและโครงสร้างพื้นฐานทางน้ำภายในประเทศ การผลิตแอลกอฮอล์และเบียร์ อื่นๆ)

- โครงการของ FDI ที่ไม่คำนึงถึงจำนวนเงินทุนในภาคการลงทุนเฉพาะ (การขนส่งทางทะเล ไปรษณีย์ โทรคมนาคมและเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์และการพิมพ์ และอื่นๆ)

2.) คณะกรรมการประชาชนภายใต้การบริหารราชการส่วนกลาง

- โครงการนอกเขตพื้นที่และไม่ได้อยู่ในอำนาจการอนุมัติของนายกรัฐมนตรี

- โครงการสำหรับการพัฒนาของระบบโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่ในถิ่นที่อยู่ซึ่ง ไม่มีผู้มีอำนาจบริหารจัดการในการเขตนิคมอุตสาหกรรม เขตนิคมการดำเนินกิจการเพื่อการส่งออกเขตนิคมอุตสาหกรรมไฮเทคและเขตเศรษฐกิจในจังหวัดและเมืองภายใต้การบริหารราชการส่วนกลาง

3.) ผู้มีอำนาจการจัดการบริหารจัดการเขตนิคมอุตสาหกรรม เขตนิคมการดำเนินกิจการเพื่อการส่งออก เขตนิคมอุตสาหกรรมไฮเทค และเขตเศรษฐกิจในจังหวัดและเมืองภายใต้การบริหารราชการส่วนกลาง

- โครงการที่อยู่ในเขตพื้นที่และไม่ได้อยู่ในอำนาจการอนุมัติของนายกรัฐมนตรี

- โครงการสำหรับการพัฒนาของระบบโครงสร้างพื้นฐานในเขตพื้นที่

ใบรับรองการลงทุนทั้งหมด (แต่เดิมเรียกว่า “ใบอนุญาตลงทุน”) ในปัจจุบันออกโดยนายกรัฐมนตรี หรือผู้มีอำนาจการจัดการในการบริหารจัดการเขตนิคมอุตสาหกรรม เขตนิคมการดำเนินกิจการเพื่อการส่งออก เขตนิคมอุตสาหกรรมไฮเทค และเขตเศรษฐกิจในจังหวัดและเมืองภายใต้การบริหารราชการส่วนกลางอย่างไรก็ตามในภาคการลงทุนเฉพาะเช่นการธนาคารหรือประกันคณะรัฐมนตรียังคงมีอำนาจเต็มในการอนุมัติและมีอำนาจในการให้ใบอนุญาต

การจัดประเภทโครงการและหน่วยงานอนุมัติการลงทุน

โครงการลงทุน	หน่วยงานอนุมัติ
ทุกโครงการ	จังหวัดสามารถออก License ได้ โดย DPI
เงินลงทุนน้อยกว่า 20 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และเป็นโครงการที่ไม่ได้อยู่รายชื่อของการลงทุนที่มีเงื่อนไข (Conditional Investment)	จังหวัดสามารถอนุมัติได้
เงินลงทุนมากกว่า 20 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือเป็นโครงการที่มีเงื่อนไขการลงทุน	ทุกโครงการ MPI เป็นผู้อนุมัติ

ขั้นและกระบวนการในการลงทุน

<u>กระบวนการในการขอใบอนุญาต</u>

การขอรับใบอนุญาตจะขึ้นอยู่กับขนาดและภาคของการลงทุน ซึ่งความแตกต่างของการขอใบอนุญาตและขั้นตอนในการลงทะเบียนนั้นประกอบไปด้วย

- การลงทะเบียนธุรกิจ
- การลงทะเบียนการลงทุน หรือ
- การประเมินการลงทุน

นักลงทุนต่างชาติจะต้องปฏิบัติตามการขอใบอนุญาตที่แตกต่างและขั้นตอนในการลงทะเบียนซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดและภาคการลงทุน

1. การลงทะเบียนธุรกิจ

บริษัทภายในประเทศขนาดเล็กที่ลงทุนต่ำกว่า 15 ล้านด่อง (ประมาณน้อยกว่า 9.4 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ที่ไม่ตกอยู่ภายใต้ “ภาคการลงทุนที่มีเงื่อนไข” (ดังได้อธิบายไว้ด้านล่าง) จะลงทะเบียนแบบการลงทะเบียนธุรกิจ อย่างไรก็ตามการลงทะเบียนธุรกิจจะนำไปสู่การลงทะเบียนการลงทุนในเหตุการณ์ต่อไปนี้

- บริษัทตกอยู่ภายใต้ภาคการลงทุนที่มีเงื่อนไข หรือ
- ถ้าบริษัทต้องการยื่นเพื่อเก็บบันทึกในการกระตุ้นการลงทุนในใบอนุญาต

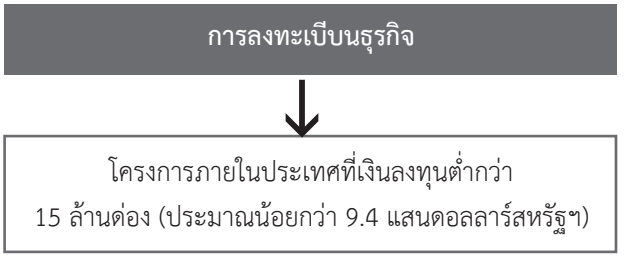

2. การขึ้นทะเบียนลงทุน

โครงการ FDI ที่มีเงินลงทุนรวมทั้งหมดต่ำกว่า 300 ล้านด่อง (ประมาณต่ำกว่า 19 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ที่ไม่ตกอยู่ภายในภาคการลงทุนที่มีเงื่อนไข จะต้องขึ้นทะเบียนการลงทุนและตีพิมพ์ใบรับรองการลงทุน ใบรับรองการลงทุนยังจะใช้ในฐานะการขึ้นทะเบียนธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเครื่องหมายทางการค้าของธุรกิจนั้น โครงการลงทุนในประเทศที่มีเงินทุนรวมระหว่าง 15 – 300 ล้านด่อง (ประมาณต่ำกว่า 19 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) จะต้องขอขึ้นทะเบียนลงทุนและนักลงทุนท้องถิ่นมักจะกำหนดเครื่องหมายการค้าของบริษัทแยกต่างหาก

และหลังจากนั้นจึงยื่นขอขึ้นทะเบียนของโครงการทุกโครงการโดยปราศจากการรับใบรับรองการลงทุน บริษัทสามารถขอขึ้นทะเบียนการลงทุนเพิ่มโดยไม่จำเป็นต้องลงทุนเพิ่มในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องหมายทางการค้าของธุรกิจ

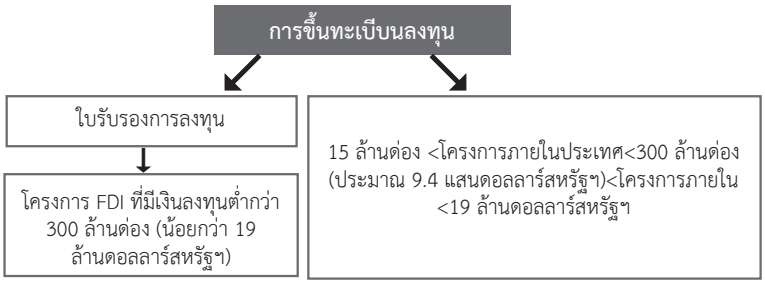

3. การประเมินการลงทุน

โครงการลงทุนต่างประเทศและในประเทศที่มีเงินลงทุนทั้งหมดมากกว่า 300 ล้านด่อง (19 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) หรือต่ำกว่า 300 ล้านด่องแต่ตกอยู่ในภาคที่มีเงื่อนไขต้องทำการประเมินการลงทุน ซึ่งการประเมินการลงทุนจะมี 3 รูปแบบที่แตกต่างกันดังแสดงไว้ตามภาพด้านล่าง

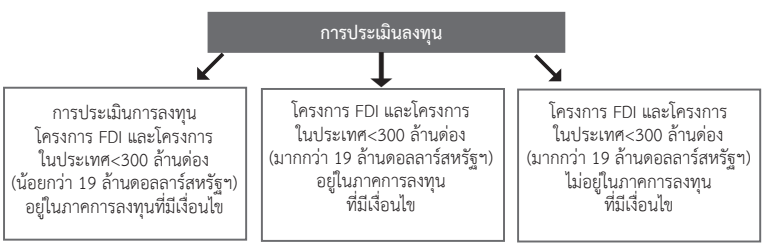

<u>กระบวนการยื่นเอกสาร</u>

การยื่นเอกสารจะต้องจัดเตรียมเป็นภาษาเวียดนามตามแบบฟอร์มมาตรฐานที่เผยแพร่ของ MPI และต้องจัดส่งถึงตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับการขอขึ้นทะเบียนเพื่อขอใบรับรองการลงทุน ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับขนาดการลงทุนและภาคการลงทุน และการยื่นเอกสารยังจะหมายรวมถึงกรณีต่างๆ ดังแสดงในตาราง

ขนาดและภาคการลงทุน	การขึ้นทะเบียนสำหรับการขอใบรับรองในการลงทุน	การประเมินสำหรับการขอใบรับรองในการลงทุน
โครงการที่ลงทุนภายในประเทศ <300 ล้านด่อง (ประมาณ < 19 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ไม่อยู่ในภาคการลงทุนที่มีเงื่อนไข	การยื่นสำหรับขึ้นทะเบียนการลงทุน (เตรียมเอกสารตามแบบฟอร์มตัวอย่าง) ซึ่งจะรวมถึงหัวข้อต่อไปนี้ 1. ผู้ลงทุนจะต้องมีสถานภาพที่ถูกต้องตามกฎหมาย 2. วัตถุประสงค์ ขนาดและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการการลงทุน 3. เงินลงทุนและตารางงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 4. จำนวนพื้นที่ที่ต้องการใช้และการรับประกันในการปกป้องสิ่งแวดล้อม(ถ้ามี) 5. คำร้องสำหรับการกระตุ้นการลงทุน (ถ้ามี)	
โครงการ FDI <300 ล้านด่อง (ประมาณ< 19 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ไม่อยู่ในภาคการลงทุนที่มีเงื่อนไข	การยื่นสำหรับขึ้นทะเบียนการลงทุน (เตรียมเอกสารตามแบบฟอร์มตัวอย่าง) ซึ่งจะรวมถึงหัวข้อต่อไปนี้ 1. ผู้ลงทุนจะต้องมีสถานภาพที่ถูกต้องตามกฎหมาย 2. วัตถุประสงค์ ขนาดและสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการการลงทุน 3. เงินลงทุนและตารางงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 4. จำนวนพื้นที่ที่ต้องการใช้และการรับประกันในการปกป้องสิ่งแวดล้อม(ถ้ามี) 5. คำร้องสำหรับการกระตุ้นการลงทุน (ถ้ามี) - รายงานงบประมาณการเงินของผู้ลงทุน (ผู้ลงทุนต้องจัดเตรียมเอง) - สัญญาการร่วมทุนและใบอนุญาตการร่วมทุนในกรณีของ JVE หรือใบอนุญาต (ในกรณีของ FOE 100%) หรือสัญญาร่วมดำเนินธุรกิจ (ในกรณีของ BCC) (ถ้ามี)	
โครงการ FDI และโครงการในประเทศ > 300 ล้านด่อง (ประมาณ> 19 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ไม่อยู่ในภาคการลงทุนที่มีเงื่อนไข		1. การขอสำหรับการตีพิมพ์ของใบรับรองการลงทุน 2. เอกสารที่พิสูจน์สถานะที่ถูกกฎหมายของผู้ลงทุน 3. รายงานงบประมาณการเงินของผู้ลงทุน(ผู้ลงทุนต้องจัดเตรียมเอง) 4. ข้อความชี้แจงเกี่ยวกับ Ecotechnical (การศึกษาความเป็นไปได้) 5. สัญญาการร่วมทุนและใบอนุญาตการร่วมทุนในกรณีของ JVE หรือใบอนุญาต (ในกรณีของ FOE 100%หรือสัญญาร่วมดำเนินธุรกิจ (ในกรณีของ BCC) (ถ้ามี) 6. ข้อความชี้แจงในเรื่องของการชดเชยของเงื่อนไขตามกฎหมายสำหรับโครงการลงทุน

<u>ขั้นตอนในการอนุมัติเพื่อขอจัดตั้งบริษัท</u> มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.) ศึกษาข้อมูลก่อนการตัดสินใจ นักลงทุนควรศึกษารายละเอียดประเภทกิจการที่สนใจ วัตถุประสงค์ของการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม เช่น ต้องการทรัพยากร ตลาด หรือ แรงงาน เป็นต้น เพื่อเลือกจังหวัดที่เหมาะสมในการลงทุน รวมถึงการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเวียดนาม และกฎระเบียบในการลงทุนซึ่งต้องมีการติดตามอยู่เสมอ

2.) การเดินทางสำรวจด้วยตนเอง นักลงทุนควรเดินทางไปสำรวจลู่ทางการลงทุนด้วยตนเอง เพื่อให้เห็นสภาพแวดล้อมจริงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐาน ตลาดแรงงาน นิคมอุตสาหกรรม เพื่อประกอบการพิจารณาเลือกทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมสำหรับโครงการนั้น รวมทั้งเป็นโอกาสได้ทำความรู้จักกับผู้แทนหน่วยราชการและนักธุรกิจของเวียดนาม นอกจากนี้ ควรติดต่อบริษัทที่ปรึกษาในเวียดนามเพื่อขอคำแนะนำในการลงทุน โดยควรเลือกบริษัทที่มีประสบการณ์และมีความน่าเชื่อถือด้วย

3.) การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการหลังจากมีความมั่นใจในการลงทุนแล้ว นักลงทุนควรศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการอย่างละเอียด กำหนดเป้าหมายการลงทุนที่ชัดเจน พื้นที่ที่ต้องการลงทุน วิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน และสามารถใช้เป็นคู่มือในการบริหารโครงการเมื่อมีการลงทุนจริงได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุน ในกรณีที่ผลตอบแทนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ได้ศึกษาไว้

4.) เลือกรูปแบบในการลงทุน ตามกฎหมายของเวียดนาม อนุญาตให้ต่างชาติลงทุนได้ทั้งในลักษณะสัญญาร่วมลงทุนกับนักธุรกิจเวียดนาม (Business Co-operation Contract) กิจการร่วมกับนักธุรกิจเวียดนาม (Joint Venture) หรือนักลงทุนต่างชาติลงทุนเองทั้งหมด (Wholly Foreign-Own Enterprise) หรือการทำสัญญากับภาครัฐในกรณีการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ **หากเป็นการลงทุนเองทั้งหมด นักลงทุนจะมีอิสระในการบริหารงานอย่างเต็มที่** แต่ในบางกิจการรัฐบาลเวียดนามยังไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติลงทุนเองทั้งหมด โดยเฉพาะในสาขาบริการ เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ในกรณีนี้นักลงทุนต้องหาคู่สัญญาที่เป็นชาวเวียดนาม และควรให้คู่สัญญามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์โครงการตั้งแต่ต้นเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

5.) การขออนุญาตลงทุนในเวียดนาม หลังจากเลือกทำเลที่ตั้งโรงงาน ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการและรูปแบบการลงทุนได้แล้ว ควรทำสรุปรายงานการจัดตั้งโครงการ (Proposal) ครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ วัตถุประสงค์ ที่ตั้งของโครงการ ลักษณะการลงทุน และผู้ร่วมทุนท้องถิ่น (ถ้ามี) เพื่อนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติโครงการ

<u>การจัดตั้งบริษัท เมื่อได้รับอนุมัติโครงการแล้ว บริษัทต้องดำเนินการดังนี้</u>

- จัดตั้งคณะกรรมการบริหารบริษัท (Board of Management) แต่งตั้งประธานและรองประธานคณะกรรมการบริหารบริษัทภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับใบอนุญาตลงทุน (กฎหมายเวียดนามอนุญาตให้บุคคลเพียงคนเดียว สามารถจัดตั้งบริษัทได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ถือหุ้นรายอื่นๆ) สำหรับกิจการร่วมทุน (Joint Venture) คณะกรรมการบริหารจะต้องมาจากผู้แทนแต่ละฝ่ายตามสัดส่วนของเงินลงทุน และสมาชิกอย่างน้อย 2 คน ในคณะกรรมการบริหารต้องมาจากฝ่ายเวียดนาม ส่วนประธานกรรมการบริหารมาจากการแต่งตั้งร่วมกันของทั้งสองฝ่าย

- จัดประชุมคณะกรรมการบริหารบริษัทภายใน 60 วัน นับจากวันที่ได้รับใบอนุญาตลงทุน ทั้งนี้เพื่อกำหนดกฎระเบียบการดำเนินการของคณะกรรมการบริหารบริษัท จัดตั้งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้าฝ่ายบัญชี ระบุมูลค่าเงินลงทุน แผนการก่อสร้างโรงงาน เป็นต้น กรณีกิจการร่วมทุน ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการคนที่ 1 คนหนึ่งคนใดต้องเป็นผู้แทนจากฝ่ายเวียดนาม

- ส่งบันทึกการประชุมคณะกรรมการบริหารข้างต้น ไปยังแผนกวางแผนและการลงทุนของจังหวัดที่ลงทุน และหากลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม ให้ส่งไปยังคณะกรรมการบริหารนิคมอุตสาหกรรมที่ตั้งโรงงานด้วย

- จดทะเบียนคณะกรรมการบริหารบริษัท ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการที่กรมวางแผนและการลงทุนของจังหวัด (DPI) หรือหากลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมให้จดทะเบียนกับคณะกรรมการบริหารนิคมอุตสาหกรรม (BOM)

- ประกาศการจัดตั้งบริษัทในหนังสือพิมพ์เป็นเวลา 3 วันติดต่อกัน โดยระบุชื่อและที่อยู่ของบริษัท ชื่อและที่อยู่ของบริษัทลงทุนต่างชาติ ประเภทของการลงทุน เลขที่บัตรส่งเสริมการลงทุน วันที่อนุญาต จำนวนทุนจดทะเบียน จุดประสงค์และขอบเขตการดำเนินการของบริษัท

- นำบัตรส่งเสริมการลงทุนไปยื่นขอตรายางบริษัทที่สถานีตำรวจในท้องที่

- นำบัตรส่งเสริมการลงทุนและเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไปแจ้งขอรับเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรที่แผนกสรรพากรจังหวัด

อนึ่ง จังหวัด นิคมอุตสาหกรรม และเขตการค้าพิเศษบางแห่งในเวียดนามจะมีหน่วยงานเฉพาะ ที่อำนวยความสะดวกด้านการขออนุมัติโครงการลงทุนแบบครบวงจร (One-stop Services) แก่นักลงทุนต่างชาติที่จะลงทุนในพื้นที่ โดยขั้นตอนทั้งหมดจะใช้เวลาเพียง 7-10 วัน สำหรับการลงทุนที่ไม่ใช่สาขาที่มีเงื่อนไขพิเศษ

ขั้นตอนและกระบวนการจัดตั้งบริษัทภายหลังได้รับอนุมัติโครงการ

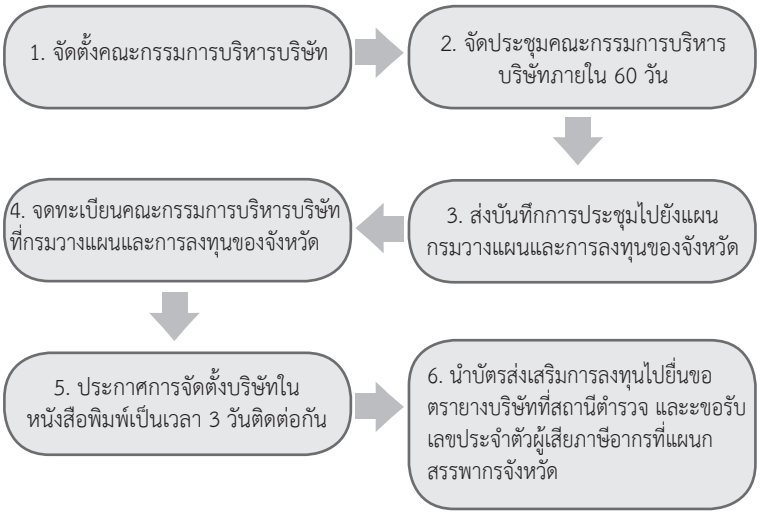

ขั้นตอนการขออนุมัติจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานตัวแทน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

บริษัทต่างชาติอาจขอจัดตั้งสาขา (Branch) หรือสำนักงานตัวแทน (Representative Office) ในเวียดนามได้ ในฐานะเป็นตัวแทนของบริษัทแม่ในต่างประเทศ **แต่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการหารายได้ เช่น การลงนามในสัญญา การรับชำระเงินโดยตรง และการซื้อขายสินค้า** เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การตั้งสำนักงานตัวแทนก็เป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินกิจกรรมพื้นฐานเพื่อจัดตั้งบริษัทจำกัดในอนาคต สำนักงานตัวแทนสามารถจ้างแรงงานท้องถิ่น นำเข้าเครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน และทำหน้าที่ให้บริการลูกค้า วิจัยตลาด และศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (ยกเว้นสถาบันการเงินซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารชาติเวียดนาม) และต้องปฏิบัติตามกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีข้อกำหนดขั้นต่ำดังนี้

- ต้องดำเนินธุรกิจในเวียดนามอย่างน้อย 5 ปี
- ต้องสร้างความมั่นใจว่าโครงการลงทุนนั้นมีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจเวียดนาม

ทั้งนี้ ยกเว้นสำนักงานตัวแทนที่กำลังวางแผนโครงการที่มูลค่าเกิน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกสินค้าที่ผลิตหรือแปรรูปในเวียดนาม อาจไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นครบถ้วน

เอกสารที่ต้องใช้ในการจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานตัวแทน

- แบบคำขออนุญาตจัดตั้งสาขาหรือสำนักงานตัวแทนในเวียดนาม
- สำเนาใบรับรองบริษัทและประทับตราโดยหน่วยงานราชการในประเทศของผู้ลงทุน กรณีของไทย คือ สำเนาใบบริคนห์สนธิ ประทับตราโดยกรมส่งเสริมธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- สำเนาใบรับรองบริษัทตามข้อ 2 ที่แปลเป็นภาษาเวียดนามโดยมีข้อความเหมือนกัน ประทับตราโดยสถานทูตเวียดนามในประเทศไทย

หากเอกสารถูกต้องและครบถ้วน สามารถอนุมัติโครงการได้ภายใน 15 วัน นับจากวันยื่นเอกสารหลักฐาน

ทั้งนี้ ขั้นตอนการขออนุมัติลงทุนและจัดตั้งบริษัท สามารถสรุปเป็นขั้นตอน ได้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอน	การดำเนินการ	หมายเหตุ
1	ศึกษาประเภทกิจการ ศึกษาเมือง จังหวัด นิคมที่จะเลือกลงทุนที่เหมาะสมกับความต้องการลงทุน	
2	ศึกษาข้อมูลเชิงจากเอกสาร เดินทางไปศึกษาดูงาน หรือ รับคำแนะนำจากบริษัทที่ปรึกษาเพื่อทราบข้อมูลเชิงลึก ซึ่งมีมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละอุตสาหกรรม	
3	ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study) โดยอาจขอรับคำปรึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ สถาบันเอเชียศึกษาในประเทศไทย	
4	ขั้นตอนการลงทุน โดยอาจจะลงทุนแบบ - ลงทุนเอง 100% - หาคู่สัญญาร่วมทุนในเวียดนาม วิธีการสามารถหาได้จาก 1) การส่งข่าวสารผ่านคนกลางหลาย ๆ ราย 2) ศึกษาจากข้อมูลของคู่สัญญา 3) เยี่ยมชมงานและศึกษารายละเอียด 4) งานข่าวกรองทางธุรกิจ เมื่อเลือกสัญญาร่วมทุนได้แล้ว สามารถขอรับคำปรึกษาจากที่ปรึกษา - ที่ปรึกษาคู่สัญญาในเวียดนาม หรือ - ที่ปรึกษาในประเทศไทย	
5	จัดทำรายงานข้อเสนอ (Proposal) เพื่อจัดตั้งโครงการ โดยสามารถยื่นเสนอได้ตามหน่วยงานดังต่อไปนี้ 5.1 นำเสนอ DPI เพื่ออนุมัติโครงการ กรณีตั้งอยู่นอกเขต IZ และ EPZ ของกรุงฮานอย และนครโฮจิมินห์ โดยมีวงเงินลงทุนไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ 5.2 นำเสนอ MPI เพื่ออนุมัติโครงการ กรณีตั้งอยู่นอกเขต IZ และ EPZ ของจังหวัดอื่นๆ ที่เหลือ โดยมีวงเงินลงทุนไม่เกิน 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือกรณีตั้งอยู่ในเขต IZ หรือ EPZ ของทุกจังหวัดโดยมีวงเงินลงทุนเกิน 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ 5.3 นำเสนอ BOM เพื่ออนุมัติโครงการ ในกรณีที่ตั้งอยู่ในเขต IZ หรือ EPZ ของทุกจังหวัด โดยมีวงเงินไม่เกิน 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	
6	หน่วยงานตาม 5.1 5.2 และ 5.3 พิจารณาการจัดตั้งบริษัท และจะแจ้งผลการอนุมัติ	
7	เมื่อได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งบริษัทได้แล้ว จะต้องปฏิบัติดังนี้ คือ - จัดตั้งบริษัท - จัดตั้งคณะกรรมการบริหาร - จัดตั้งประธานและรองประธาน - จัดตั้งคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ตามข้อ 7.1 -7.4 จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับใบอนุญาตลงทุน	

ขั้นตอน	การดำเนินการ	หมายเหตุ
8	ประชุมคณะกรรมการบริหารบริษัท เพื่อกำหนดกฎระเบียบการดำเนินงานและแต่งตั้งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้าฝ่ายบัญชี ภายใน 60 วันนับจากวันที่ได้รับใบอนุญาตลงทุน	
9	ส่งบันทึกการประชุมคณะกรรมการบริหารไปยัง DPI ของจังหวัด หรือ BOM ของนิคมอุตสาหกรรมที่โรงงานตั้งอยู่	
10	จดทะเบียนคณะกรรมการบริหารบริษัท ณ DPI ของจังหวัด หรือ BOM ของนิคมอุตสาหกรรม	
11	สามารถดำเนินการพร้อมกันได้ ดังนี้ - ประกาศจัดตั้งบริษัทในหนังสือพิมพ์ 3 วันติดต่อกัน - นำบัตรส่งเสริมการลงทุนไปยื่นขอตรายางบริษัทที่สถานีตำรวจในท้องที่ - นำบัตรส่งเสริมการลงทุนและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปขอรับเลขประจำตัวผู้เสียภาษีที่แผนกสรรพากรจังหวัด	
12	การสรรหาแรงงาน ซึ่งสามารถหาได้โดย - สรรหาแรงงานในท้องถิ่น - ติดต่อสำนักงานแรงงานท้องถิ่นเพื่อขอใบอนุญาตจ้างแรงงานต่างชาติ (Work Permit) ในกรณีที่ต้องจ้างแรงงานต่างชาติ	
13	แจ้งรายชื่อคณะกรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และพนักงานทั้งหมดไปยัง DPI ของจังหวัดอีกครั้ง	
14	สามารถดำเนินการพร้อมกันได้ ดังนี้ - นำหลักฐานการนำเงินลงทุนเข้ามา ซึ่งอาจอยู่ในรูปเงินสด หรือเครื่องจักร เพื่อขอใบอนุญาต (License) จาก MPI หรือ DPI หรือ BOM ของนิคมที่โรงงานตั้งอยู่ - เปิดบัญชี Capital Account กับธนาคาร	
15	เริ่มดำเนินการด้านการผลิต	

- <u>เขตเศรษฐกิจพิเศษของเวียดนาม</u>

นับตั้งแต่เวียดนามประกาศเดินหน้าปฏิรูปเศรษฐกิจเพื่อเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศเมื่อปี 2529 ภายใต้**นโยบายโดย เหมย (Doi Moi Policy)** และมีการตรากฎหมายว่าด้วยการลงทุนจากต่างประเทศขึ้นเป็นฉบับแรกในปี 2530 นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้นักลงทุนต่างชาติทยอยเข้ามาลงทุนในเวียดนามและทำให้การลงทุนจากต่างประเทศมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในฐานะกลไกกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเวียดนามในเวลาต่อมา ในบรรดากลไกส่งเสริมการลงทุน การจัดตั้ง**เขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone)** หลายแห่งทั่วประเทศตั้งแต่ปี 2534 ถือเป็นหัวใจสำคัญในการดึงดูดเม็ดเงินลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาในเวียดนามอย่างไม่ขาดสาย ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามได้เล็งเห็นความสำคัญของเขตเศรษฐกิจพิเศษ จึงทุ่มเททรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ

1) ประเภทของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

เวียดนามได้ทำการศึกษาแนวทางและรูปแบบต่าง ๆ ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งจากไต้หวัน สิงคโปร์และจีน เพื่อนำมาเป็นต้นแบบในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศ ทั้งนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษของเวียดนามแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

Export Processing Zone (EPZ) เป็นเขตเศรษฐกิจที่รวมอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ซึ่งเน้นผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก มีการจัดระบบสาธารณูปโภคเพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านการผลิต นักลงทุนที่เข้ามาลงทุนใน EPZ สามารถทำการผลิต รับช่วงต่อ (Sub-contract) และประกอบชิ้นส่วนสินค้าเพื่อการส่งออกการจัดตั้ง EPZ ถือกำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกในเวียดนามเมื่อปี 2534

Industrial Zone (IZ) หรือ Industrial Park เป็นเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ซึ่งเน้นผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายในประเทศ การจัดตั้ง IZ เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในเวียดนามเมื่อปี 2537

High-Tech Zone (HTZ) เป็นเขตเศรษฐกิจที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D) รวมทั้งผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ IZ และ HTZ บางแห่งอาจมีอุตสาหกรรมหรือธุรกิจผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกตั้งอยู่และได้รับสิทธิพิเศษเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมหรือธุรกิจประเภทเดียวกันที่ตั้งอยู่ใน EPZ ทั้งนี้ การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถทำได้ทั้งในลักษณะของการร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่นชาวเวียดนาม (Foreign Joint Venture) และการลงทุน 100% โดยชาวเวียดนาม ยกเว้นการลงทุน 100% โดยชาวต่างชาติ (Wholly Foreign

Owned Enterprise : FOE)อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเวียดนามมิได้จำกัดรูปแบบการลงทุนสำหรับกิจการหรือโครงการลงทุนภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยอนุญาตทั้งการลงทุน 100% โดยชาวต่างชาติ การร่วมทุนระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น การลงทุน 100% โดยชาวเวียดนาม และการลงทุนในรูปแบบของสัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract : BCC)

2.) สิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ผู้ที่สนใจลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถขออนุญาตลงทุนได้โดยตรงจาก **Provincial IZManagement Boards** ซึ่งใช้ระยะเวลาในการอนุมัติเพียง 15 วัน เทียบกับการลงทุนนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งใช้ระยะเวลาในการอนุมัตินานถึง 60 วัน นอกจากนี้ นักลงทุนยังได้รับสิทธิประโยชน์อื่น ๆ อาทิ

- สามารถเช่าช่วงต่อ (Sub-lease) ที่ดินในเขตเศรษฐกิจพิเศษได้
- สามารถทำธุรกิจนำเข้าและส่งออกได้โดยตรง
- คัดเลือกและจ้างแรงงานชาวต่างชาติได้ ในกรณีที่ไม่สามารถหาแรงงานชาวเวียดนามที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
- สามารถดำเนินการผลิตได้อย่างเสรี
- ในกรณีของธุรกิจก่อสร้าง สามารถเริ่มดำเนินการได้ทันที เมื่อได้รับการอนุมัติแบบก่อสร้าง
- สามารถเปิดบัญชีกับธนาคารต่างชาติเพื่อประกอบการกู้ยืมเงินในกรณีที่ผู้ให้กู้ต่างชาติระบุเงื่อนไขดังกล่าว แต่ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากธนาคารกลางของเวียดนาม (State Bank of Vietnam) ก่อน จึงจะเปิดบัญชีได้
- ได้รับการยกเว้นภาษีการค้า (Turnover Tax) และภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) รวมทั้งภาษีนำเข้าสินค้า

3.) เขตเศรษฐกิจพิเศษที่สำคัญของเวียดนาม

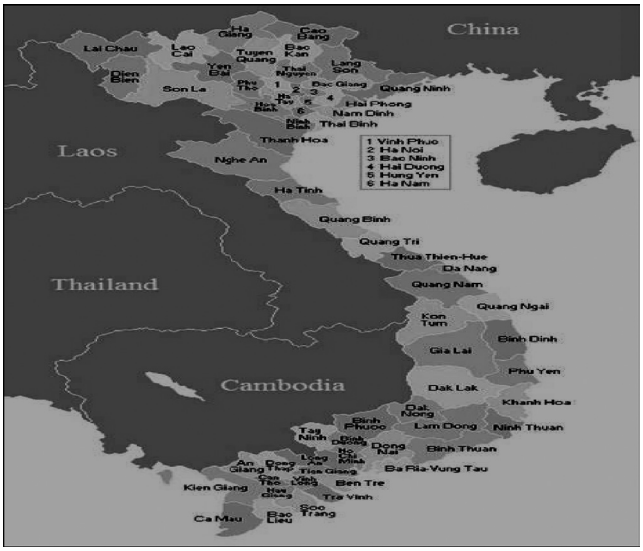

ภาคใต้

พื้นที่ภาคใต้ของเวียดนามประกอบด้วย 19 จังหวัด โดยมีนครโฮจิมินห์เป็นเมืองสำคัญทางเศรษฐกิจภาคใต้เป็นภูมิภาคที่สามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศได้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ โดยเฉพาะบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งมีอัตราขยายตัวของผลผลิตภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี มีเขตเศรษฐกิจพิเศษรวม 63 แห่ง ได้แก่ Ho ChiMinh City 14 แห่ง Binh Duong 10 แห่ง Tay Ninh 3 แห่ง Tien Giang 1 แห่ง Long An 5 แห่ง Vinh Long 1 แห่ง Ba Ria-Vung Tau 7 แห่ง Dong Nai 15 แห่ง Binh Phuoc 1 แห่ง Dong Thap 1 แห่ง และ Can Tho 5 แห่ง ทั้งนี้เขตเศรษฐกิจพิเศษในภาคใต้ที่น่าสนใจและมีความโดดเด่น ได้แก่

- Tan Thuan Export Processing Zone เป็น EPZ แห่งแรกของเวียดนาม มีพื้นที่รวม 300 เฮกเตอร์เกิดจากการร่วมทุนระหว่าง Tan Thuan Industrial Promotion Company ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของเวียดนามและCentral Trading and Development Group ของไต้หวัน ก่อตั้งขึ้นในปี 2534 มีจุดเด่น คือ ตั้งอยู่ใกล้กับ District 1 ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของนครโฮจิมินห์ และอยู่ใกล้กับท่าเรือในนครโฮจิมินห์ 4 แห่ง ได้แก่ Ben Nghe, Tan Thuan, Saigon และ VICT1 นอกจากนี้ ยังอยู่ห่างจากสนามบินนานาชาติ Tan Son Nhat (เป็นสนามบินที่มีความสำคัญและมีขนาดใหญ่ที่สุดของเวียดนาม) เพียง 12 กิโลเมตร ขณะเดียวกันภายในบริเวณ EPZ มีระบบสาธารณูปโภคครบครัน ทั้งในด้านการคมนาคมขนส่ง พลังงาน ระบบน้ำ และระบบกำจัดของเสีย เป็นต้นนอกจากนี้ EPZ ดังกล่าวยังมีจุดเด่นในหลายด้านที่น่าสนใจ ดังนี้

รายการ	รายละเอียด
● **สิทธิประโยชน์**	**ภาษี** - โครงการลงทุนได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) เป็นระยะเวลา 4 ปี นับตั้งแต่ปีแรกที่ผลประกอบการมีกำไร และได้รับลดหย่อนภาษีลงร้อยละ 50 ในอีก 4 ปีต่อมา (สำหรับโครงการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีชั้นสูงและโครงการลงทุนเกี่ยวกับซอฟต์แวร์ที่ผ่านการพิจารณาโดย Ho Chi Minh City Export Processing Zone Authority หรือ HEPZA ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี) หลังจากนั้นเสียภาษีในอัตราปกติที่ร้อยละ 10 - สำหรับโครงการลงทุนในภาคบริการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 2 ปี หลังจากนั้นเสียภาษีในอัตราปกติ (ร้อยละ 15 สำหรับกิจการบริการ) - คืนภาษีการลงทุน (Reinvestment Tax) ภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี หลังจากผลประกอบการมีกำไร - ยกเว้นภาษีที่ดิน ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีศุลกากร และภาษีการขาย (Sales Tax) สำหรับสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออก **อื่นๆ** - บริษัทต่างชาติสามารถจ้างแรงงานเวียดนามได้โดยตรง - สามารถใช้เงินตราต่างประเทศสำหรับการทำธุรกรรมภายใน Tan Thuan EPZ - สิทธิการเช่าที่ดินสามารถโอนให้แก่บุคคลที่สามได้
● **ค่าใช้จ่าย**	- ค่าเช่าที่ดิน 108 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตารางเมตร ตลอดระยะเวลาเช่า 41 ปี - ค่าไฟฟ้า 0.075 ดอลลาร์สหรัฐฯ/กิโลวัตต์ - ค่าน้ำ 0.22 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ลูกบาศก์เมตร - ค่าใช้จ่ายส่วนกลาง (Infrastructure using fee) 0.049 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตารางเมตร/เดือน เป็นระยะเวลา 10 ปี หลังจากนั้นได้รับยกเว้น
● **จุดเด่น**	- ต้นทุนค่าขนส่งอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจาก Tan Thuan EPZ อยู่ใกล้กับท่าเรือ จึงประหยัดค่าขนส่งได้มาก (การขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ขนาด 40 ฟุต จาก Tan Thuan EPZ ไปยังท่าเรือ VICT มีต้นทุนราว 60 ดอลลาร์สหรัฐต่อตู้ ต่ำกว่าต้นทุนค่าขนส่งจากเขตอุตสาหกรรมที่อยู่ใกล้ท่าเรือ VICT อันดับรองลงมาซึ่งมีต้นทุนราว 100 ดอลลาร์สหรัฐต่อตู้) - อยู่ใกล้ Phu My Hung's New City Center ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ของนครโฮจิมินห์ ที่ประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน จึงถือได้ว่า Tan Thuan EPZ เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับนักลงทุน - มีคลังเก็บสินค้า 2 แห่ง แห่งแรกใช้เป็นที่เก็บสินค้าเพื่อส่งต่อไปท่าเรือ Ben Nghe และแห่งที่ 2 ใช้เป็นสถานที่ขนถ่ายสินค้าต่อไปยังสนามบินนานาชาติ Tan Son Nhat ที่นครโฮจิมินห์ - มีความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค รวมทั้งมีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ

[1]Vietnam International Container Terminals : VICT เป็นท่าเรือที่เกิดจากการร่วมทุนระหว่างญี่ปุ่นและสิงคโปร์ เริ่มเปิดดำเนินการในปี 2541 เป็นท่าเรือที่สามารถเชื่อมต่อกับ Tan Thuan EPZ ได้โดยตรง

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุน ได้แก่

สิ่งทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักร พลาสติก อาหาร เครื่องดื่ม อุปกรณ์กีฬา จักรยาน อุปกรณ์ทางการแพทย์ บรรจุภัณฑ์ และบริการอื่น ๆ (อาทิ ธนาคาร และไปรษณีย์ ซึ่งเน้นให้บริการแก่นักลงทุนโดยเฉพาะ) รวมทั้งกิจการด้านซอฟต์แวร์ซึ่งได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษจากภาครัฐ นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนใน Tan Thuan EPZ ส่วนใหญ่มาจากไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฮ่องกง สิงคโปร์ สหรัฐฯ มาเลเซีย เยอรมนี และออสเตรเลีย

- Bien Hoa 2 Industrial Zone ก่อตั้งขึ้นโดยบริษัท SONADEZI ของเวียดนาม เมื่อปี 2538 มีพื้นที่ 365 เฮกเตอร์ ตั้งอยู่ที่เมือง Bien Hoa ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของจังหวัด Dong Nai อยู่ห่างจากนครโฮจิมินห์และสนามบินนานาชาติ Tan Son Nhat เป็นระยะทางราว 30 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากท่าเรือ Dong Nai เพียง 2 กิโลเมตร นับเป็นเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งของเวียดนามที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง ทั้งนี้ Bien Hoa 2 IZ มีจุดเด่นที่น่าสนใจ ดังนี้

รายการ	รายละเอียด
● **สิทธิประโยชน์**	- ค่าเช่าที่ดินคงที่เป็นระยะเวลา 30-35 ปี - ระยะเวลาชำระค่าเช่าที่ดินยืดหยุ่นได้ โดยสามารถแบ่งจ่ายเป็นงวดๆ แต่หากชำระค่าเช่างวดละ 5-15 ปี จะได้รับส่วนลดร้อยละ 5-15 ของอัตราค่าเช่า
● **ค่าใช้จ่าย**	- ค่าเช่าที่ดิน 2.25 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตารางเมตร/ปี - ค่าใช้จ่ายส่วนกลาง (Infrastructure using fee) สำหรับ 5 ปีแรก 1 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/ปี และหลังจากนั้น 0.5 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตารางเมตร/ปี - ค่าไฟฟ้า 0.06 ดอลลาร์สหรัฐฯ/กิโลวัตต์ - ค่าน้ำ 0.3 ดอลลาร์สหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร - ค่าบำบัดน้ำเสีย 0.28 ดอลลาร์สหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร
● จุดเด่น	- หน่วยงาน Dong Nai Industrial Zones Authorities (DIZA) ซึ่งมีหน้าที่ดูแลและส่งเสริมการลงทุนภายใน IZ ของจังหวัด Dong Nai ให้บริการออกใบอนุญาตในลักษณะ One-stop Service ทั้งเพื่อการลงทุน การส่งออก และการนำเข้า ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานต่างชาติ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุนได้เป็นอย่างดี

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุน ได้แก่

การผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร สิ่งทอและเสื้อผ้า เครื่องประดับ เครื่องสำอาง รองเท้า อุปกรณ์กีฬา บรรจุภัณฑ์คุณภาพสูง ผลิตภัณฑ์ยาง เซรามิก เครื่องแก้ว ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ไม้ ชิ้นส่วนยานยนต์ เวชภัณฑ์และเครื่องมือแพทย์ เครื่องจักร พลาสติกและพีวีซี เป็นต้น

ภาคเหนือ

พื้นที่ภาคเหนือของเวียดนามแบ่งออกเป็น 26 จังหวัด มีเมืองสำคัญ คือ ฮานอย ซึ่งเป็นเมืองหลวงและศูนย์ราชการของประเทศ มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษใน 10 จังหวัด อาทิ ฮานอย Hai Phong, Quang Ninh และ Lang Son เป็นต้น รวม 32 แห่ง ได้แก่ Hanoi 6 แห่ง Hai Phong 3 แห่ง Quang Ninh 2 แห่ง Hai Duong 8 แห่ง Hung Yen 2 แห่ง Ha Tay 2 แห่ง Bac Ninh 2 แห่ง, Vinh Phuc 1 แห่ง, Thai Binh 1 แห่ง , Thai Nguyen 1 แห่ง, Phu Tho 1 แห่ง, Bac Giang 1 แห่ง, Nam Dinh 1 แห่ง และ Ha Nam 1 แห่ง สำหรับเขตเศรษฐกิจพิเศษที่น่าสนใจในภาคเหนือ ได้แก่

- Nomura-Haiphong Industrial Zone เกิดจากการร่วมทุนระหว่าง Haiphong Industrial Zone Development Company ของเวียดนาม และ JAFCO Investment (Asia Pacific) Ltd. ของญี่ปุ่น มีพื้นที่ 153 เฮกเตอร์ เปิดดำเนินการในปี 2537 ตั้งอยู่ที่ตำบล An Hai จังหวัด Hai Phong ซึ่งเป็นเมืองอุตสาหกรรมเก่าแก่และมีท่าเรือสามารถใช้เป็นประตูสู่ท่าเรืออื่น ๆ ในภาคเหนือของเวียดนามรวมทั้งประเทศในเอเชียตะวันออก นอกจากนี้นิคมอุตสาหกรรมดังกล่าวยังมีจุดเด่นในหลายด้าน อาทิ

รายการ	รายละเอียด
● **สิทธิประโยชน์**	- อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีชั้นสูงได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) เป็นระยะเวลา 8 ปี นับตั้งแต่ปีแรกที่ผลประกอบการมีกำไร - ยกเว้นค่าเช่าสำหรับที่ดินประเภท Natural Land เป็นระยะเวลา 5-15 ปี - Haiphong Export Processing and Industrial Zone Authority (HEPIZA ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลและสนับสนุนการพัฒนา IZ ของจังหวัด Hai Phong ให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการอบรมแรงงานท้องถิ่นร้อยละ 20-30 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด รวมทั้งมีบริการจัดหาและคัดเลือกแรงงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
● **ค่าใช้จ่าย**	- ค่าเช่าที่ดิน 60 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร ตลอดระยะเวลาเช่า 50 ปี และสามารถต่อรองได้ - ค่าไฟฟ้า 0.12 ดอลลาร์สหรัฐ/กิโลวัตต์ - ค่าน้ำ 0.28 ดอลลาร์สหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร - ค่าบำบัดน้ำเสีย 0.26 ดอลลาร์สหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร - ค่าใช้จ่ายส่วนกลาง (Intrastructure using fee) 0.479 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/ปี
● **จุดเด่น**	- ทำเลที่ตั้งเหมาะสม การคมนาคมสะดวก เนื่องจากตั้งอยู่บริเวณจุดยุทธศาสตร์สำคัญทางภาคเหนือของเวียดนาม กล่าวคืออยู่ห่างจากฮานอย 85 กิโลเมตร ห่างจากท่าเรือ Hai Phong (ท่าเรือใหญ่ที่สุดในภาคเหนือของเวียดนาม มีเส้นทางเดินเรือไปยังสิงคโปร์ ฮ่องกง ไต้หวัน เกาหลีใต้ และจีน ทำให้จังหวัด Hai Phong เป็นประตูการค้าสู่ประเทศเหล่านี้) เพียง 15 กิโลเมตร และห่างจากสถานีรถไฟ 2 กิโลเมตร รวมทั้งห่างจากสนามบิน Cat Bi เป็นระยะทาง 20 กิโลเมตร - รัฐบาลเวียดนามลงทุนเป็นจำนวนมากเพื่อสร้างและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสาธารณูปโภคในจังหวัด Hai Phong อาทิ ถนนไฮเวย์ขนาดใหญ่ รถไฟ ท่าเรือนานาชาติ สนามบิน ระบบน้ำ และโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้า เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า การท่องเที่ยวและการพัฒนาอุตสาหกรรม - จังหวัด Hai Phong เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย วิทยาลัย รวมทั้งสถาบันอาชีวะจำนวนมากซึ่งเป็นแหล่งผลิตแรงงานที่มีฝีมือและมีศักยภาพสูง เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และมีต้นทุนการจ้างงานไม่สูงนัก

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุน ได้แก่

อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง อาทิ ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักร ชิ้นส่วนยานยนต์ อัญมณีและเครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์พลาสติก อุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้านคุณภาพสูง เป็นต้น

- **Thuy Van Industrial Zone** จัดตั้งขึ้นโดย Phu Tho Management Board of Industrial Zones ของเวียดนาม เมื่อปี 2540 มีพื้นที่ 323 เฮกเตอร์ ตั้งอยู่ที่จังหวัด Phu Tho ห่างจากท่าเรือ Viet Tri River Port 7 กิโลเมตร และห่างจากสนามบิน Noi Bai 55 กิโลเมตร มีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกมีขนาด 71 เฮกเตอร์และส่วนที่ 2 มีขนาด 252 เฮกเตอร์ สามารถรองรับโครงการลงทุนได้ราว 60-100 โครงการ สำหรับจุดเด่นของนิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้ ได้แก่

รายการ	รายละเอียด
● **สิทธิประโยชน์**	**<u>ที่ดิน</u>** - นักลงทุนสามารถชำระค่าเช่าที่ดินเมื่อใดก็ได้ภายในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่ลงนามในสัญญาเช่า และจะได้รับส่วนลดค่าเช่าลงร้อยละ 50 สำหรับการเช่าที่ดินในระยะ 5 ปี ต่อมา - โครงการลงทุนที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด มีการแจ้งแรงงาน 1,000 คนขึ้นไป หรือมีเงินลงทุนตั้งแต่ 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป จะได้สิทธิพิเศษในการเสียค่าเช่าที่ดินต่ำกว่า 0.15 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/ปี ซึ่งเป็นอัตราปกติ **<u>ภาษี</u>** - โครงการลงทุนจากต่างประเทศต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) ร้อยละ 10 แต่มีสิทธิได้รับลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีในช่วง 8 ปีแรก (นักลงทุนจะได้รับการอุดหนุนจากทางจังหวัดไม่ต้องเสียภาษีใน 4 ปีแรก และเสียเพียงครึ่งเดียวหรือร้อยละ 5 ใน 4 ปีต่อมา) - โครงการลงทุนจากต่างประเทศเสียภาษีในการโอนกำไรออกนอกประเทศในอัตราเพียงร้อยละ 3 (อัตราภาษีปกติอยู่ที่ร้อยละ 5, 7 หรือ 10 ขึ้นอยู่กับโครงการลงทุนแต่ละแห่ง) **<u>การอบรมแรงงาน</u>** - โครงการลงทุนจะได้รับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการอบรมแรงงานสำหรับการจ้างงานครั้งแรกเป็นเงิน 500,000 ด่องต่อคน (ราว 33 ดอลลาร์สหรัฐ) และในกรณีที่มีการจ้างแรงงานตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป จะได้รับการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการอบรมแรงงานเป็นเงิน 1,000,000 ด่องต่อคน (ราว 65 ดอลลาร์สหรัฐ) นอกจากนี้ หากเป็นการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกเกินกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด จะได้รับเงินอุดหนุนเพิ่มเติมอีก 300,000 ด่องต่อคน (ราว 20 ดอลลาร์สหรัฐ)
● **ค่าใช้จ่าย**	- ค่าเช่าที่ดิน 0.15 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/ปี แต่หากเป็นโครงการลงทุนที่ไม่อยู่ในรายการที่ได้รับการส่งเสริม ต้องเสียค่าเช่า 0.25 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/ปี - ค่าน้ำ 0.2 ดอลลาร์สหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร
● **จุดเด่น**	- จังหวัด Phu Tho ตั้งอยู่ระหว่างสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแดง (Red River Delta) และจังหวัดชายแดนทางภาคเหนือของเวียดนามซึ่งเชื่อมต่อกับจีน ทำให้ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าไปจีนอยู่ในระดับต่ำ - จังหวัด Phu Tho เป็นแหล่งแรงงานจำนวนมาก ซึ่งมีความพร้อมสำหรับการจ้างงาน - จังหวัด Phu Tho ยกเว้นค่าธรรมเนียมในการทำธุรกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน - มีระบบสาธารณูปโภคพร้อมที่จะรองรับการลงทุน

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุน ได้แก่

การผลิตสินค้าเกษตร ป่าไม้ สินค้าหัตถกรรม การสำรวจและแปรรูปสินแร่มีค่า เครื่องหนัง สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์พลาสติกคุณภาพสูง ของเล่นเด็ก เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร เป็นต้น

ภาคกลาง

พื้นที่ภาคกลางของเวียดนามแบ่งออกเป็น 19 จังหวัด มีพื้นที่ยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจซึ่งรัฐบาลเวียดนามให้ความสำคัญ อาทิ Thua Thien-Hue, Quang Nam และ Binh Dinh โดยมีการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นหลายแห่งใน 7 จังหวัด รวม 24 แห่ง ได้แก่ Da Nang 4 แห่ง, Quang Nam 1 แห่ง, Quang Ngai 5 แห่ง , Thua Thien Hue 1 แห่ง , Khanh Hoa 1 แห่ง, Binh Thuan 1 แห่ง, Phu Yen 3 แห่ง, Binh Dinh 1 แห่ง Thanh Hoa 1 แห่ง, Nghe An 2 แห่ง, Ha Tinh 1 แห่ง, Dac Lac 1 แห่ง, Bin Phuoc 1 แห่ง และ Quang Binh 1 แห่งเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม เขตเศรษฐกิจพิเศษเหล่านั้นยังใช้กำลังการผลิตไม่เต็มที่เมื่อเทียบกับเขตเศรษฐกิจพิเศษทางภาคใต้และภาคเหนือ เนื่องจากหลายปัจจัยอาทิ การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไม่สะดวก เพราะระบบขนส่งในภาคกลางมีจำกัด โดยมีสนามบินเพียง 1 แห่งคือ สนามบินนานาชาติ Da Nang ซึ่งรองรับการขนส่งผู้โดยสารเป็นส่วนใหญ่ และแม้ว่าภาคกลางมีท่าเรืออยู่หลายแห่งแต่ไม่สามารถรองรับการขนส่งปริมาณมากได้ นอกจากนี้ ในช่วงที่มีฝนตกหนักถนนและเส้นทางรถไฟมักได้รับความเสียหายอย่างไรก็ตามเขตเศรษฐกิจพิเศษที่สำคัญของภาคกลางซึ่งมีแนวโน้มจะได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างประเทศมากขึ้นในอนาคต ได้แก่

- **Dungquat Economic Zone** จัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาลเวียดนาม ตั้งอยู่ในพื้นที่ของ 2 จังหวัด คือ จังหวัด Quang Ngai และจังหวัด Quang Nam อยู่ห่างจากเมืองฮานอย 880 กิโลเมตร และสามารถเชื่อมต่อไปยังท่าเรือน้ำลึก Dung Quat สนามบินนานาชาติ Chu Lai และเมืองใหม่ Van Tuong ได้ Dungquat Economic Zoneเป็นเขตเศรษฐกิจแห่งแรกที่เน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและการกลั่นน้ำมัน (ปัจจุบันมีโครงการก่อสร้างโรงกลั่นน้ำมัน Dung Quat ซึ่งเป็นโรงกลั่นน้ำมันแห่งแรกของเวียดนาม คาดว่าจะเปิดดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ภายในปี 2552)รวมทั้งอุตสาหกรรมหนักขนาดใหญ่ ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามมีเป้าหมายให้เขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งนี้เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญในภาคกลาง ความน่าสนใจของเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

รายการ	รายละเอียด
● **สิทธิประโยชน์**	<u>ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)</u> - โครงการลงทุนทุกประเภทได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลจากอัตราปกติร้อยละ 28 เหลือร้อยละ 10 เป็นระยะเวลา 15 ปี อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะเวลา 15 ปีนั้น หากธุรกิจมีกำไรเมื่อใด ก็จะได้รับ**<u>ยกเว้น</u>**ภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วง 4 ปีแรกที่ผลประกอบการมีกำไรหลังจากนั้นจะได้รับ**<u>ลดหย่อน</u>**ภาษีลงครึ่งหนึ่ง (เหลือร้อยละ 5) เป็นเวลา 9 ปี แต่ทั้งนี้ระยะเวลาที่ได้รับยกเว้น/ลดหย่อนภาษีโดยรวมจะต้องไม่เกิน 15 ปี หากพ้นจากระยะนี้ไปแล้วผู้ประกอบการต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราปกติ - โครงการลงทุนนี้ใช้เทคโนโลยีชั้นสูงหรือโครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่ได้รับการพิจารณาว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของภาคกลาง จะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 10 ตลอดอายุของโครงการ (จากอัตราปกติร้อยละ 28) <u>ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)</u> - นักลงทุนและแรงงานใน Dungquat Economic Zone เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพียงครึ่งหนึ่งของอัตราที่ทางการกำหนด <u>ภาษีศุลกากร</u> - ยกเว้นภาษีนำเข้าสินค้าประเภทวัตถุดิบ อุปกรณ์และสินค้าชั้นกลางในช่วง 5 ปีแรกของการดำเนินงาน - ยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องมือและเครื่องจักรที่เป็นสินค้าถาวร
● **ค่าใช้จ่าย**	- ค่าเช่าที่ดิน 0.5 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/ปี - ค่าใช้จ่ายส่วนกลาง (Infrastructure using fee) 0.05-0.07 ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร/ปี - ค่าน้ำ 0.18-0.21 ดอลลาร์สหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร - ค่าไฟฟ้า 0.027-0.085 ดอลลาร์สหรัฐ/กิโลวัตต์
● **จุดเด่น**	- Dungquat Economic Zone เป็นเขตเศรษฐกิจแบบ Multi-Function ประกอบด้วยโครงการลงทุนในสาขาการผลิตต่างๆ ที่หลากหลาย ทั้งอุตสาหกรรมหนัก อุตสาหกรรมเบา และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง - รัฐบาลเวียดนามให้การส่งเสริมเขตเศรษฐกิจแห่งนี้เป็นพิเศษ โดยออกระเบียบและให้สิทธิประโยชน์ที่จูงใจมากกว่าเขตเศรษฐกิจอื่นๆ เพื่อผลักดันให้เป็นเขตเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคกลาง

หมายเหตุ : สามารถตรวจสอบเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์การลงทุนเพิ่มเติมใน **Dungquat Economic Zone** ได้ที่ www.dungquat.com.vn/english

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุน ได้แก่

เคมีภัณฑ์ ปิโตรเคมี พลาสติก อุตสาหกรรมหนัก (เช่น โรงงานเหล็ก กิจการต่อเรือ และการผลิตเครื่องจักร)เฟอร์นิเจอร์ไม้ สิ่งทอและเสื้อผ้า รองเท้าและเครื่องหนังเพื่อการส่งออก ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ สินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากน้ำมัน ธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวเนื่อง

เป็นที่น่าสังเกตว่า พื้นที่ทางภาคใต้ค่อนข้างประสบความสำเร็จในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศและมีอัตราการใช้พื้นที่ (Occupancy Rate) อยู่ในระดับสูง รวมทั้งมีสัดส่วนผลผลิตอุตสาหกรรมสูงถึงร้อยละ 82 ของผลผลิตอุตสาหกรรมทั้งประเทศ โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนจากทำเลที่ตั้งมีความเหมาะสมทั้งในฐานะศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของเวียดนาม การคมนาคมขนส่งที่ใช้การได้ค่อนข้างดีเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ ของประเทศ ตลอดจนมีระบบสาธารณูปโภคที่ทันสมัย ขณะที่พื้นที่ภาคกลางยังได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติไม่มากนัก นอกจากนี้โครงการลงทุนจากต่างชาติในภาคกลางมีทุนจดทะเบียนเฉลี่ยเพียง 2.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อโครงการ เทียบกับค่าเฉลี่ยของเงินทุนจดทะเบียนของโครงการลงทุนทั้งประเทศที่มีมูลค่ากว่า 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อโครงการ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ในภาคกลางยังค่อนข้างล้าหลัง และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทางภาคกลางยังมีประสบการณ์ไม่มากนักด้านระบบการบริหารจัดการ ส่วนพื้นที่ทางภาคเหนือ แม้ว่าโดยภาพรวมจะมีเม็ดเงินลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติเข้ามาอย่างต่อเนื่องก็ตาม แต่พื้นที่บางแห่งกลับไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากอุปสรรคต่างๆอาทิการขาดแคลนแรงงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในพื้นที่ เช่น Hoanh Bo, Dong Dang และ Cai Lan ในจังหวัด Quang Ninh เพราะบริเวณดังกล่าวอยู่ห่างไกลจากชุมชนขนาดใหญ่และมีประชากรอาศัยอยู่ไม่มาก นอกจากนี้ เขตเศรษฐกิจของจังหวัด Quang Ninh ซึ่งเน้นที่อุตสาหกรรมหนักยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากภาครัฐไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถดึงดูดการลงทุนได้มากเท่าที่ควร

4.4 โอกาสและลู่ทางในการลงทุนในอุตสาหกรรม

สรุปโอกาสทางธุรกิจและพื้นที่ที่มีศักยภาพในการลงทุนในเวียดนาม

ชนิด	พื้นที่ที่เหมาะสม	โอกาสทางธุรกิจ
1. น้ำมันดิบ	บริเวณสามเหลี่ยมแม่น้ำโขง อ่าว Con Son และอ่าวตังเกี๋ยตอนเหนือ	การสำรวจขุดเจาะและการกลั่นน้ำมัน
2. ถ่านหิน	ตอนกลางของประเทศและเมืองกว๋างนินห์	เหมืองถ่านหิน อุตสาหกรรมต่อเนื่อง การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
3. ป่าไม้	ภาคเหนือบริเวณเมืองกว๋างนินห์	แปรรูปไม้ เฟอร์นิเจอร์
4. กาแฟ	ภาคใต้บริเวณ East Troung Son, Western Highland และภาคเหนือบริเวณ Viet Bac-Dong Bac, Tay Bac	ปลูกและผลิตกาแฟผงสำเร็จรูป
5. ชา	Lam Dong, Lang Son, Son La,Lao Cai	เพาะปลูกและผลิตเครื่องดื่มชาสำเร็จรูป
6. ผักผลไม้	จังหวัดบริเวณสามเหลี่ยมลุ่มแม่น้ำโขง	เพาะปลูกและแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร เช่น ผลไม้อบแห้ง น้ำผลไม้ แยมผลไม้
7. เกษตร	เกิ่นเธอ และจังหวัดโดยรอบบริเวณสามเหลี่ยมแม่น้ำโขง	เกษตรแปรรูป อาหารกระป๋อง
8. ประมง	จังหวัดติดชายฝั่งทะเล ตั้งแต่เหนือจรดใต้	ผลิตอาหารทะเลแช่แข็ง และแปรรูป
9. สิ่งทอ	ฮานอย โฮจิมินห์ และจังหวัดโดยรอบ	เส้นใย ปั่นด้าย ทอผ้า ถักผ้า เสื้อผ้าสำเร็จรูป เคหะสิ่งทอ
10. เครื่องหนังและรองเท้า	โฮจิมินห์ และจังหวัดโดยรอบ	ฟอกหนัง กระเป๋า รองเท้า
11. ยานยนต์	ฮานอย โฮจิมินห์ เกิ่นเธอ และจังหวัดโดยรอบ	ชิ้นส่วนรถยนต์และรถจักรยานยนต์ทั้ง OEM และ REM
12. เหล็ก	พื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำแดง ภาคกลางบริเวณบาเรีย-หวุงเต่า และเขตเศรษฐกิจทางใต้	ผลิตภัณฑ์เหล็กประเภทต่างๆ
13. ท่องเที่ยว	โฮจิมินห์ ฮานอย และจังหวัดท่องเที่ยว อาทิ เว้ ฮอยอัน	โรงแรม รีสอร์ท สปา และธุรกิจต่อเนื่อง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

4.5 ต้นทุนการจัดตั้งธุรกิจ

ปัจจัยสำคัญบางประการที่นักลงทุนควรรู้

1) ต้นทุนการจ้างแรงงาน

การจ้างแรงงาน

-แรงงานเวียดนามปัจจุบันบริษัทต่างชาติสามารถจ้างแรงงานท้องถิ่นได้โดยตรง ยกเว้น สถานทูตและองค์กรระหว่างประเทศเท่านั้นที่ยังต้องจ้างแรงงานและจ่ายเงินเดือนผ่านหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ บริษัทต้องจ่ายค่าประกันสังคมร้อยละ 15 และค่าประกันสุขภาพอีกร้อยละ 2 ของค่าจ้างเงินเดือนให้กับพนักงานชาวเวียดนามด้วย ขณะเดียวกันพนักงานชาวเวียดนามต้องจ่ายค่าประกันสังคมร้อยละ 5 และค่าประกันสุขภาพร้อยละ 1 เช่นเดียวกัน

- แรงงานต่างชาติ กระทรวงแรงงาน ทหารผ่านศึกและสวัสดิการสังคมของเวียดนาม กำหนดเงื่อนไขการจ้างแรงงานต่างชาติว่าบริษัทสามารถจ้างแรงงานต่างชาติได้เฉพาะตำแหน่งที่ต้องใช้ทักษะความชำนาญสูง ซึ่งไม่สามารถสรรหาได้ภายในเวียดนาม โดยให้ยื่นคำขอจ้างแรงงานต่างชาติ (Work Permit) เป็นลายลักษณ์อักษรไปยังสำนักงานแรงงานในท้องถิ่น และต้องระบุระยะเวลาการจ้างแรงงานต่างชาติดังกล่าว พร้อมแผนการฝึกอบรมบุคลากรชาวเวียดนามให้มีความสามารถทัดเทียม เพื่อทำงานแทนแรงงานต่างชาติได้ในอนาคต

- การขอใบอนุญาตจ้างแรงงานต่างชาติ (Work Permit) บริษัทต้องนำหลักฐานต่าง ๆ อาทิ หนังสือเดินทาง และทะเบียนบ้าน ทั้งต้นฉบับและสำเนา พร้อมด้วยสัญญาจ้างงาน ระบุเหตุผลการว่าจ้าง ที่อยู่ของบริษัท เป็นภาษาเวียดนาม แผนภูมิโครงสร้างบุคลากรของบริษัท รายชื่อแรงงานต่างชาติทั้งหมด ทะเบียนบริษัท หนังสือระบุวัตถุประสงค์ของบริษัท รายชื่อคณะกรรมการบริหารบริษัท หนังสือรับรองคุณวุฒิการศึกษา ประวัติการทำงาน หนังสือรับรองสุขภาพออกโดยโรงพยาบาลที่รัฐกำหนด หนังสือรับรองประวัติอาชญากรรม โดยถ้ามาจากประเทศไทยต้องให้สันติบาลพิมพ์ลายนิ้วมือและรับรองว่าไม่เคยมีประวัติอาชญากรรม หลังจากนั้นให้กระทรวงการต่างประเทศประทับตราและสถานทูตเวียดนามในประเทศไทยรับรองความถูกต้องของเอกสารและส่งต่อไปยังกระทรวงต่างประเทศของเวียดนาม เพื่อรับรองตราของสถานทูตหรือสถานกงสุลไทย ท้ายที่สุดนำไปแปลเป็นภาษีเวียดนามพร้อมรับรองความถูกต้องที่ Notary Public

- การขอใบอนุญาตดำเนินการ (License) หลังจากที่บริษัทแจ้งรายชื่อคณะกรรมการบริหารบริษัท ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และพนักงานทั้งหมดของบริษัท ไปยังกรมวางแผนและการลงทุนของจังหวัดแล้ว บริษัทต้องนำหลักฐานที่แสดงว่าได้นำเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนแล้ว โดยอาจอยู่ในรูปเงินสดหรือเครื่องจักร หรือการเปิดบัญชี Capital Account กับธนาคาร

เพื่อขอใบอนุญาตดำเนินการ (License) จากกระทรวงวางแผนและการลงทุน หรือหน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติเมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงสามารถเปิดดำเนินกิจการจริงได้

เงินเดือน

กฎหมายเวียดนามได้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับลูกจ้างเวียดนามตามพื้นที่การทำงาน ซึ่งมีผลเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับคนงาน ไร้ฝีมือที่ทำงานในบริษัทต่างชาติภายใต้เงื่อนไขปกติ มีดังนี้

ค่าจ้างขั้นต่ำ / เดือน	พื้นที่การทำงาน
1,340,000 ด่ง (ประมาณ US$ 75)	เขตในเมืองของกรุงฮานอยและนครโฮจิมินห์
1,190,000 ด่ง (ประมาณ US$ 66)	- เขตชนบททุกแห่งของนครโฮจิมินห์และเขตชนบทบางแห่งในกรุงฮานอย - บางเขตในจังหวัดไฮฟอง ดานัง เกิ่นเทอ - เมืองฮาลองในจังหวัดกว่างนินห์ บางเขตในจังหวัดด่องไน บิ่นห์เยือง บาเรีย-หวุงเต่า
1,040,000 ด่ง (ประมาณ US $ 58)	- เมืองที่เหลือในจังหวัดต่าง ๆ - เขตชนบทที่เหลือของกรุงฮานอย - บางเขตในจังหวัดไฮฟอง เกิ่นเทอ บัคนินห์ บัคแยง Hung Yen ,Hai Duong , หวินฟึ๊ก กว่างนินห์ กว่างนัม ลัมด่ง คั้นห์ฮัว เตนินห์ บิ่นห์ฟึ๊ก บิ่นห์เยือง ด่องไน ลองอาน บาเรีย - หวุงเต่า
1,000,000 ด่ง (ประมาณ US $ 56)	เขตที่เหลือทั้งหมดของประเทศเวียดนาม

หมายเหตุ : นับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2554 เป็นต้นไป ค่าแรงขั้นต่ำที่แบ่งตามพื้นที่จะปรับเป็นเดือนละ 1.55 ล้านด่ง (ประมาณ US$ 80) 1.35 ล้านด่ง (ประมาณ US$ 69) 1.17 ล้านด่ง (ประมาณ US$ 60) และ 1.1 ล้านด่ง (ประมาณ US$ 55) ตามลำดับ

กระทรวงแรงงาน ซึ่งมีหน้าที่ดูแลสวัสดิการของผู้ทุพพลภาพและกิจการสังคมจะพิจารณาปรับระดับค่าจ้างขั้นต่ำเป็นระยะ ๆ โดยพิจารณาจากอัตราเงินเฟ้อและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ลูกจ้างที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรสั้น ๆ แล้ว เงินเดือนขั้นต่ำอย่างน้อยต้องมากกว่าค่าจ้างขั้นต่ำที่กำหนดไว้ข้างต้น 17% สำหรับแรงงานไร้ฝีมือ

ช่วงทดลองงาน (probation period) แรงงานต้องได้รับเงินเดือนอย่างน้อย 70% ของเงินเดือนที่จะได้รับภายหลังสิ้นสุดการทดลองงานแล้ว และช่วงเวลาทดลองงานต้องไม่เกิน 60 วันสำหรับงานที่ต้องการความชำนาญพิเศษหรือทักษะทางเทคนิคขั้นสูง (ระดับวิทยาลัยหรือสูงกว่า) ไม่เกิน 30 วันสำหรับงานที่ต้องการทักษะระดับมัธยมศึกษาหรือทักษะของช่างเทคนิค และ 6 วันสำหรับงานอื่น ๆ

เงินประกันสังคม

ต้นทุนค่าแรงงานที่ไม่ใช่ค่าจ้างในเวียดนามค่อนข้างสูงในภูมิภาคเอเชีย นายจ้างต้องส่งเงินสมทบค่าประกันสังคมและสุขภาพให้ลูกจ้างเวียดนามทุกคนที่อยู่ภายใต้สัญญาจ้างงานตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปและนายจ้างต้องส่งเงินสมทบเข้าโครงการประกันการว่างงานเมื่อมีการจ้างคนงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป

เงินเดือนสูงสุดซึ่งจะนำมาใช้ฐานสำหรับเบี้ยประกัน (ผลประโยชน์) จะไม่เกิน 20 เท่าของเงินเดือนขั้นต่ำที่รัฐบาลประกาศในแต่ละช่วง ทั้งนี้นับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553 เงินเดือนขั้นต่ำดังกล่าวเป็น 650,000 ด่ง (ประมาณ US$ 36) ต่อเดือน

การมีส่วนร่วมของการประกันสังคม

(มีผลตั้งแต่ 1 มกราคม 2553)

	(1)	(2)	(3)	รวม
นายจ้าง	16%	3%	1%	20%
ลูกจ้าง	6%	1.5%	1%	8.5%
รวม	22%	4.5%	2%	28.5%

(1) <u>เงินประกันสังคม</u> นายจ้างต้องส่งเงินสมทบ 15% ของเงินเดือนลูกจ้างในกองทุนประกันสังคม นับตั้งแต่ปี 2553 การส่งเงินสมทบจะเพิ่มขึ้น 1% ทุก ๆ 2 ปี จนกว่าการจ่ายเงินจะเป็น 18% ส่วนลูกจ้างซึ่งเดิมที่ผ่านมาส่งเงินสมทบ 5% ของเงินเดือนพื้นฐานแต่ละคน แต่ในปี 2553 การส่งเงินสมทบจะเพิ่มขึ้น 1% ทุก ๆ 2 ปีจนกว่าจะถึง 8%

(2) <u>การประกันสุขภาพ</u> ภายใต้โครงการประกันสุขภาพซึ่งมีผลมาตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2552 การส่งเงินสมทบสูงสุดจะเป็น 6% ของเงินเดือนพื้นฐาน ซึ่งนายจ้างและลูกจ้างมีส่วนร่วม 2/3 และ 1/3 ตามลำดับ

โครงการนี้ใช้ทั้งกับลูกจ้างเวียดนามและลูกจ้างชาวต่างชาติ นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 นายจ้างต้องส่งเงินสมทบ 3% และลูกจ้างส่งเงินสมทบ 1.5% ของเงินเดือนพื้นฐาน

(3) การประกันการว่างงานและ / หรือเงินช่วยเหลือพ้นจากงาน (severance allowances) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ได้มีการจัดตั้งกองทุนการว่างงานและเริ่มมีการบังคับให้นายจ้างต้องจัดทำการประกันการว่างงานในกรณีที่มีลูกจ้างเวียดนามตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปและลูกจ้างเวียดนามมีสัญญาจ้างแบบไม่มีกำหนดเวลาหรือมีกำหนดเวลาจ้างงาน 12 – 36 เดือน การประกันการว่างงานนี้ ทั้งนายจ้างและลูกจ้างจะส่งเงินสมทบคนละ 1% ของเงินเดือนพื้นฐาน

นายจ้างสามารถจ้างแรงงานต่างชาติที่เป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษและแรงงานเวียดนามไม่สามารถทำงานนั้นได้ แรงงานต่างชาติต้องได้รับใบอนุญาตทำงานจากกรมแรงงานประจำแต่ละจังหวัด ซึ่งจะเรียกขอเอกสารประกอบการพิจารณาต่าง ๆ และใช้เวลาในการดำเนินการ รวมทั้งอาจมีเงื่อนไขเพิ่มเติม เช่น คุณสมบัติทางการศึกษาที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานและประสบการณ์พิเศษเฉพาะด้าน เป็นต้น

2) ค่าเช่า

2.1 ค่าเช่าสำนักงาน โรงงาน

หน่วย : ตารางเมตร/เดือน

ประเภทค่าเช่า	อัตราค่าเช่า
ค่าเช่าสำนักงาน	
- เกรด A	50 ดอลลาร์สหรัฐ
- เกรด B	40 ดอลลาร์สหรัฐ
ค่าเช่าที่ดินในเขตอุตสาหกรรม	45-150 ดอลลาร์สหรัฐ
ค่าเช่าโกดังภายในเขตอุตสาหกรรม	5.0-8.0 ดอลลาร์สหรัฐ
ค่าเช่าพื้นที่อื่นๆ	1.6-2.5 ดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงฮานอย

2.2 ค่าเช่าที่พัก

หน่วย : เดือน

ประเภทที่พัก	อัตราค่าเช่า
อพาร์ทเม้นท์เกรด A	1,000 - 1,500 ดอลลาร์สหรัฐ
อพาร์ทเม้นท์ในเมืองฮานอย	500 - 1,500 ดอลลาร์สหรัฐ
วิลล่า	1,500 – 4,500 ดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงฮานอย

3. ค่าสาธารณูปโภคพื้นฐาน

3.1 ค่าไฟฟ้า

หน่วย: กิโลวัตต์ต่อชั่วโมง

ประเภทธุรกิจ	อัตราค่าใช้จ่าย
ธุรกิจ	0.049-0.056
ทั่วไป	
- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 300 กิโลวัตต์	0.034-0.083
- มากกว่า 300 กิโลวัตต์	0.068-0.09

ที่มา : Overseas Research Department

3.2 ค่าน้ำประปา

หน่วย: กิโลวัตต์ต่อชั่วโมง

ประเภทธุรกิจ	อัตราค่าใช้จ่าย
ธุรกิจ	0.28 ดอลลาร์สหรัฐ
ทั่วไป	0.17-0.47

ที่มา : Overseas Research Department

3.3 ค่าก๊าซ

หน่วย: กิโลกรัม

ประเภทธุรกิจ	อัตราค่าใช้จ่าย
ธุรกิจ (ถัง LPG 45 Kg.)	1 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ .0001/cu.m
ทั่วไป (ถัง LPG 13 Kg.)	0.86-0.96 ดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : Overseas Research Department

3.4 ค่าโทรศัพท์

หน่วย: นาที

ประเภทธุรกิจ	อัตราค่าใช้จ่าย
อัตราค่าโทรกลับประเทศไทย	0.33 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราค่าโทรศัพท์มือถือ	0.077 ดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงฮานอย

3.5 ค่าบริการให้คำปรึกษา

ค่าบริการให้คำปรึกษาทางการค้าหรือการลงทุน ประมาณ 15-250 ดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละกรณีและประเภทของการบริการทางการศึกษา

4.6 ภาษี

ประเภท	อัตราภาษี
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	25% (อัตราภาษีสำหรับน้ำมันและก๊าซ และทรัพยากรธรรมชาติ ระหว่าง 32% - 50%)
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	อัตราก้าวหน้าระหว่าง 5% - 35%
ภาษีเงินได้ส่วนบุคคลของ non – resident	เป็นอัตราเดียวกันคือ 20% โดยจัดเก็บจาก non – resident ที่มีแหล่งรายได้จากเวียดนาม
ภาษีทรัพย์สิน	ขึ้นกับการจัดเก็บของแต่ละหน่วยงานเทศบาล แต่ละเขต
ภาษีการขาย (VAT)	0%, 5%, 10%
ภาษีรายได้หัก ณ ที่จ่าย	ดอกเบี้ย 10% ค่าธรรมเนียมการจัดการ (loyalty) 10% เงินปันผลที่จ่ายรายบุคคล (5%)
ภาษีซ้อน	ไทย – เวียดนามมีความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน

- ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)

สินค้า / บริการ	อัตราภาษี
1. สินค้าหรือบริการเพื่อส่งออกหรือจำหน่ายในเขตอุตสาหกรรมส่งออก การลงทุนด้านการเงินหรือตลาดทุนในต่างประเทศ	0%
2. สินค้าหรือบริการที่จำเป็น เช่น น้ำ ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ยา เครื่องมือแพทย์ อุปกรณ์การศึกษา ของเล่นเด็กเล็ก หนังสือวิทยาศาสตร์หรือศิลปะ ผลิตภัณฑ์เกษตรหรือป่าไม้ที่ยังไม่แปรรูป อาหารสัตว์ บริการด้านวิทยาศาสตร์และการเกษตร เป็นต้น	5%
3. สินค้าหรือบริการอื่นๆ นอกเหนือจากที่ระบุข้างต้น รวมถึงล็อตเตอรี่และนายหน้าค้าหลักทรัพย์ ซึ่งในอดีตเสียอัตราร้อยละ 20	10%

ภาษีการบริโภคพิเศษ (Excise Tax or Special Consumption Tax

เลขที่	สินค้า / บริการ	อัตราภาษี (%)
	สินค้า	
1	บุหรี่ และ ซิการ์	
	- ซิการ์	65
	- บุหรี่	65
2	เหล้า	
	- เหล้าตั้งแต่ 40^0 ขึ้นไป	65
	- เหล้าตั้งแต่ 20^0 ถึง 40^0	30
	- เหล้าต่ำกว่า 20^0 เหล้าผลไม้ เหล้ายา	20
3	เบียร์	
	- เบียร์ขวด เบียร์กล่อง	75
	- เบียร์สด	40
4	รถยนต์	
	- รถยนต์มีต่ำกว่า 5 ที่นั่ง	50
	- รถยนต์มี่ 6 ถึง 15 ที่นั่ง	30
	- รถยนต์มี 16 ถึง 24 ที่นั่ง	15
5	น้ำมันทุกประเภท - naptha - condensate - reformade component	10
6	เครื่องปรับอากาศมีประสิทธิภาพต่ำกว่า 90,000 BTU	15
7	ไพ่	40
8	กงเต็ก	70
	บริการ	
1	Discotheque, Massage, Karaoke	30
2	Casino, jackpot	25
3	Betting Entertainment Service	25
4	Golf	10
5	ล็อตเตอรี่	

4.7 อื่นๆ

- <u>กฎหมายแรงงาน</u>

1. การจ้างและการฝึกอบรม

1) บริษัทสามารถจ้างชาวเวียดนามอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปได้ โดยวิธีต่อไปนี้

- จ้างโดยตรง

- มอบหมายให้บริษัทจัดหางานของรัฐเป็นผู้จัดหาในกรณีที่เป็นองค์กรระหว่างประเทศหรือสำนักงานตัวแทน (Representative Office)

- ถ้าบุคคลที่หน่วยงานของรัฐจัดหาให้ไม่เป็นที่พอใจบริษัทสามารถจัดหาแรงงานได้เอง

2) เพื่อวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม บริษัทอาจจ้างแรงงานอายุระหว่าง 16-18 ปีได้ และหากหลังจากสิ้นสุดเวลาฝึกอบรม คนงานเหล่านั้นยังอายุไม่ถึง 18 ปี ก็สามารถขออนุญาตจากบิดามารดาของคนงานหรือผู้ให้การอุปถัมภ์ได้ในกรณีที่คนงานนั้นเป็นเด็กกำพร้า การว่าจ้างจะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานจ้างงานท้องถิ่น

3) บริษัทสามารถจ้างชาวต่างประเทศได้ สำหรับตำแหน่งที่ต้องการความชำนาญด้านเทคนิค หรือไม่สามารถหาชาวเวียดนามมาปฏิบัติหน้าที่นั้นได้

4) บริษัทต้องวางแผนฝึกอบรมและเปิดหลักสูตรฝึกอบรมและสามารถส่งคนงานไปฝึกใน ศูนย์ฝึกอบรมต่างประเทศหรือในประเทศได้ เพื่อยกระดับความสามารถของคนงานทุกระดับในบริษัท

5) ผู้ประกอบธุรกิจในเวียดนามรวมถึงบริษัทต่างชาติ สำนักงานตัวแทนและสาขาของบริษัทต่างชาติที่ต้องการจ้างแรงงานต่างชาติต้องลงประกาศรับสมัครแรงงานในหนังสือพิมพ์ของเวียดนามอย่างน้อย 1ฉบับเป็นเวลา 3 วัน

2.ค่าประกันสังคมและค่าประกันสุขภาพ

	ค่าประกันสังคม (%)	ค่าประกันสุขภาพ (%)	รวม (%)
นายจ้าง	15	2	17
ลูกจ้าง	5	1	6
รวม	20	3	23

3. สัญญาจ้าง

1) สัญญาจ้างชาวเวียดนามต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรและลงนามโดยผู้อำนวยการของบริษัทและลูกจ้าง

2) สัญญาจ้างจะต้องมีสาระดังต่อไปนี้

- งานที่จะต้องทำ / สถานที่ทำงาน
- ค่าจ้าง / เงินเดือน
- ระยะเวลาของสัญญา
- การประกันสิทธิคุ้มครองแรงงาน
- การประกันสังคม
- เงื่อนไขสำหรับการทดลองงาน (ถ้ามี)

3) ระยะทดลองงานจะต้องไม่เกิน30วันแต่ในกรณีเป็นงานด้านเทคนิคหรือการจัดการที่ซับซ้อนอาจมีระยะทดลองงานนานกว่า แต่ต้องไม่เกิน 60 วัน

4) การจ้างงานที่มีการกำหนดระยะเวลาการจ้าง กระทำได้ครั้งละ 1-3 ปี ต่อสัญญาได้อีก 1 ครั้ง ครั้งละ 1-3 ปี หลังจากนั้นจะต้องเป็นสัญญาถาวร

5) สัญญาจ้างงานจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่ทั้งสองฝ่ายตกลงกัน

6) หากนายจ้างละเมิดสัญญาการว่าจ้าง โดยการยกเลิกการจ้างงานซึ่งขัดกับสัญญาการว่าจ้างนายจ้างจะต้องรับลูกจ้างคนนั้นเข้าทำงานต่อไปและต้องจ่ายค่าชดเชยเท่ากับเงินเดือนที่ลูกจ้างได้สูญเสียไปหากนายจ้างปฏิเสธที่จะรับลูกจ้างรายนั้นเข้าทำงานต่อไป ลูกจ้างจะต้องได้รับค่าจ้างเท่าที่สูญเสียไปรวมกับเงินเพิ่มเติมอีกครึ่งหนึ่งของเงินเดือนที่ได้รับในแต่ละปีรวมกับเงินเพิ่มเติมอื่นๆ (ถ้ามี)

7) ในกรณีที่ลูกจ้างลาออก หรือนายจ้างให้ออกโดยไม่มีความผิด นายจ้างต้องจ่ายเงินพิเศษอีก 0.5เท่าของเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณจำนวนปีที่ทำงาน เช่น ทำงานนาน 10 ปี ต้องจ่าย 0.5 x เงินเดือน x 10 ปีเท่ากับ 5 เดือน

8) นายจ้างสามารถไล่คนงานออกจากงานได้หากแรงงานขาดงานเกิน 5 วันต่อเดือน หรือ 20 วันต่อปี โดยไม่จำเป็นต้องให้เหตุผลใดๆ แก่แรงงานที่ถูกไล่ออก

4. เวลาทำงาน

- ชั่วโมงการทำงานปกติต้องไม่เกิน 8 ชั่วโมง/วัน และ 48 ชั่วโมง/สัปดาห์
- ในเวลาทำงานแต่ละผลัด ต้องมีการหยุดพักอย่างน้อย 30 นาที
- ในแต่ละสัปดาห์ คนงานต้องมีวันหยุดอย่างน้อย 1 วัน
- ชั่วโมงทำงานผลัดกลางคืน ตั้งแต่ 22.00 น. ถึง 06.00 น.

- เวลาทำงานปกติต้องลดลงอย่างน้อย 1 ชั่วโมง สำหรับคนงานที่ปฏิบัติงานหนักมาก งานอันตรายหรือสภาวะที่มีสารพิษ คนงานหญิงที่มีทารกอายุต่ำกว่า 12 เดือน และคนงานที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี

- คนงานหญิงสามารถลาคลอดได้ 4 เดือนโดยได้รับเงินเดือนเต็มจากรัฐบาล รวมเป็นเวลา 5 เดือน(ช่วงลาคลอด 4 เดือน นายจ้างไม่ต้องจ่าย)

- <u>กฎหมายที่ดิน</u>

รัฐบาลเวียดนามไม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติซื้อขายที่ดินในเวียดนาม แต่ให้สิทธิในการเช่าที่ดิน (Land Use Right) ซึ่งมีระยะเวลาการเช่าขึ้นอยู่กับระยะเวลาของโครงการลงทุนตามที่ได้รับ Investment License เป็นหลัก โดยทั่วไปนักลงทุนต่างชาติจะได้รับสิทธิในการเช่าที่ดินประมาณ 50 ปี แต่อาจขยายได้ถึง 70 ปี หากเป็นโครงการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษจาก The Standing Committee of the National Assembly ของเวียดนาม ยกเว้นโครงการลงทุนประเภท Build-Transfer-Operate Contract (BTO) ซึ่งการลงทุนที่เป็นข้อตกลงระหว่างหน่วยงานราชการของเวียดนามกับนักลงทุนต่างชาติ เพื่อสร้างหรือดำเนินการในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น สะพาน ถนน สนามบิน ท่าเรือ ประปา และไฟฟ้า รัฐบาลเวียดนามจะทำสัญญากับผู้ลงทุนในลักษณะต่าง ๆอาทิ BOT (Build-Operate-Transfer) คือ โครงการลงทุนที่ผู้ลงทุนสร้างแล้วเสร็จและหาผลประโยชน์ในช่วงเวลาหนึ่งก่อนโอนกิจการเป็นของรัฐบาลเวียดนาม BTO (Build-Transfer-Operate) คือ โครงการลงทุนที่เมื่อสร้างแล้วเสร็จ ผู้ลงทุนต้องโอนให้รัฐบาลเวียดนามก่อนจึงจะสามารถดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ได้ในระยะเวลาที่ตกลงกัน และ BT (Build-Transfer) คือ โครงการลงทุนที่เมื่อสร้างแล้วเสร็จผู้ลงทุนต้องโอนให้รัฐบาลเวียดนามทันที โดยรัฐบาลเวียดนามจะอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติไปลงทุนในโครงการอื่น ๆ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามสมควร ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามได้สนับสนุนโครงการลงทุนต่างชาติในรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าว โดยการให้สิทธิพิเศษในการใช้ที่ดินและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งสิทธิพิเศษด้านภาษี เป็นต้น

‘รัฐบาลเวียดนามไม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติซื้อขายที่ดินในเวียดนามแต่ให้สิทธิในการเช่าที่ดิน (Land Use Right) ซึ่งมีระยะเวลาการเช่าขึ้นอยู่กับระยะเวลาของโครงการลงทุนตามที่ได้รับ Investment License เป็นหลัก’

5.ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นในการเข้าไปลงทุนในเวียดนาม

5.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าและการหาคู่ค้า

เวียดนามเพิ่งเปิดเป็นตลาดเสรีมากว่า 10 ปีเท่านั้น นักธุรกิจเวียดนามยังไม่มีความชำนาญกับการที่จะออกไปหาสินค้าในต่างประเทศ ประกอบกับยังมีทุนน้อย ส่วนมากจะอยู่ที่บริษัทคอยให้นักธุรกิจต่างชาติมาติดต่อมากกว่า นักธุรกิจต่างประเทศ เช่น ไต้หวัน ฮ่องกง ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ รู้จุดอ่อน

เหล่านี้ดี จึงพยายามจะเข้ามาหาตลาดเวียดนามมากกว่าที่จะรอให้นักธุรกิจเวียดนามไปติดต่อโดยตรง

ดังนั้นการทำธุรกิจกับประเทศเวียดนามผู้ส่งออกสามารถส่งออกทางตรง ซึ่งเป็นการดำเนินการต่างๆ ด้วยตนเอง โดยอาจมีสำนักงานสาขาในประเทศเวียดนาม หรือการส่งออกทางอ้อมผ่านคนกลาง หรือผู้นำเข้าจะต้องเข้าใจถึงประเภทการขนส่งและประเภทของสินค้า

เมื่อสินค้าเข้าสู่เวียดนามแล้ว จะมีช่องทางการจัดจำหน่ายดังนี้

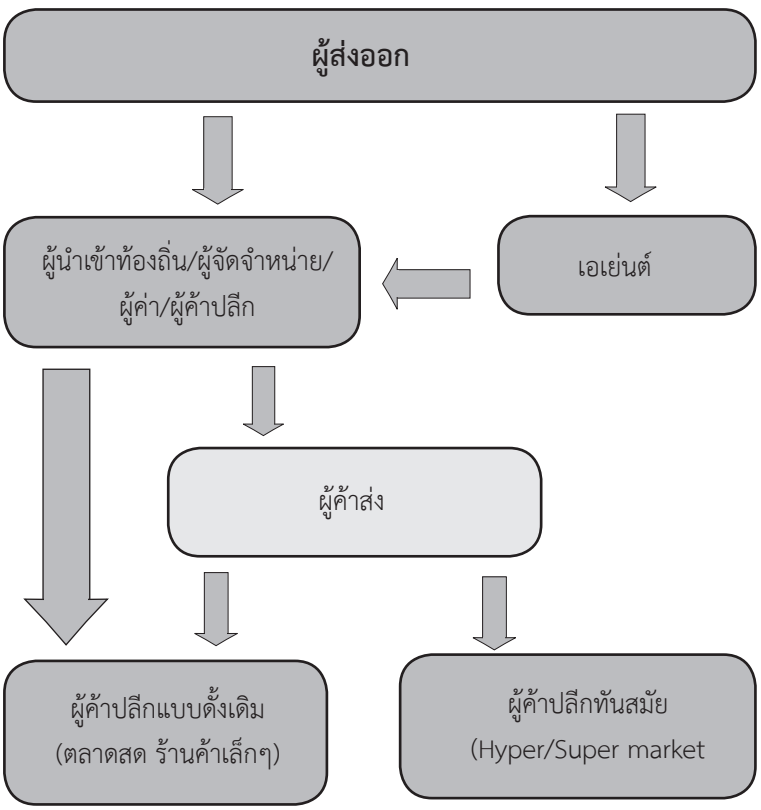

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงฮานอย, มิ.ย.2552

จากแผนภาพข้างต้น แบ่งช่องทางการจัดจำหน่ายออกเป็น 3 ช่องทาง ดังนี้

1.ผู้ส่งออก ----> ผู้นำเข้า/ผู้จัดจำหน่าย/ผู้ผลิต ----> ร้านค้าปลีกทันสมัยขนาดใหญ่

2.ผู้ส่งออก ----> ผู้นำเข้า/ผู้จัดจำหน่าย/ผู้ผลิต ----> ผู้ค้าส่ง ----> ร้านค้าปลีก

3.ผู้ส่งออก ----> เอเย่นต์ท้องถิ่น ----> ผู้นำเข้า/ผู้จัดจำหน่าย/ผู้ผลิต ----> ผู้ค้าส่ง ---->ร้านค้าปลีก

การหาคู่ค้า

สำหรับผู้ที่สนใจจะหาคู่ค้าในประเทศเวียดนามนั้น การเข้าสู่ตลาดที่ง่ายที่สุดคือการส่งออก และหากสนใจที่จะร่วมทุน หรือลงทุนทำธุรกิจ อาจเริ่มจากการศึกษาข้อมูลและเดินทางดูสภาพการทำธุรกิจจริงอาจเริ่มต้นด้วยการติดต่อผ่านหน่วยงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศที่กรุงฮานอย หรือ นครโฮจิมินห์ เพื่อเข้าร่วมงานแสดงสินค้าที่จัดเป็นประจำในช่วงเดือนต่างๆ ทั้งนี้ในการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าดังกล่าว จะทำให้สินค้าของผู้ส่งออกเป็นที่รู้จักของลูกค้าหรือผู้สนใจในการเป็นตัวแทนการนำเข้าในเวียดนาม

5.2 การจดทะเบียนสินค้า

สินค้าที่ขายได้ดีในเวียดนาม มักจะถูกปลอมแปลง ซึ่งสร้างความเสียหายให้กับเจ้าของสินค้าอย่างมาก การปลอมแปลงจะทำเหมือนสินค้าตัวจริงมากจนดูไม่ออก แต่ราคาและคุณภาพจะต่ำกว่า หากไม่มีการจดทะเบียนสินค้าไว้จะไม่สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีตามกฎหมายได้ ดังนั้นเมื่อสินค้าเข้ามาในตลาดเวียดนามแล้วจะต้องจดทะเบียนสินค้าทันที ทั้งนี้ อาจจะให้ผู้นำเข้าเป็นผู้ดำเนินการให้ หรือให้บริษัทที่ปรึกษาซึ่งมีอยู่ทั่วไปในเวียดนามเป็นผู้ดำเนินการ หรือสามารถจดทะเบียนสินค้าโดยใช้บริษัทที่ปรึกษาที่มีสาขาอยู่ในเมืองไทยก็ได้

5.3 ระบบการชำระเงิน

วิธีการชำระเงิน : การรับชำระค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าของไทยกับเวียดนามเป็นดังนี้

(1) การโอนเงินโดยทางโทรเลข (Telegraphic Transfer : T/T) โดยผู้ขายสินค้าจะจัดส่งสินค้าให้ผู้ซื้อก่อนหลังจากนั้นผู้ซื้อจะทำการโอนเงินค่าสินค้าให้แก่ผู้ขายในภายหลัง ตามระยะเวลาที่ตกลง

(2) การเปิด L/C at sight โดยผู้ซื้อต้องติดต่อให้ธนาคารในประเทศตนเองเปิด L/C ให้ผู้ขาย โดยผ่านธนาคารในประเทศของผู้ขาย หลังจากนั้นธนาคารผู้ขายจะส่ง L/C ให้ผู้ขายเพื่อส่งสินค้าให้ผู้ซื้อ

(3) การขายแบบวิธีเรียกเก็บเงินประเภทที่ผู้ซื้อต้องชำระเงินก่อนจึงจะสามารถนำเอกสารไปออกสินค้าได้ (Documents Against Payment : D/P

การเปิด L/C จากผู้นำเข้า เป็นวิธีการที่ดีที่สุด ธนาคารที่ผู้นำเข้าเปิด L/C ควรจะเป็นธนาคารของต่างประเทศที่มีสาขาอยู่ในเวียดนาม หรือธนาคารไทยที่มีสาขาอยู่ในเวียดนาม ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารวีนาสยาม (Vinasiam ซึ่งเป็นธนาคารร่วมทุนระหว่างธนาคารไทยพาณิชย์ บริษัทซีพีและธนาคารของเวียดนาม) หรือธนาคารของรัฐบาลเวียดนามหลายแห่งที่เชื่อถือได้ เช่น The Bank for Foreign Trade of Vietnam (VIETCOM BANK), The

Export-Import Bank (EXIMBANK), The Industrial and Commercial Bank of Vietnam.

5.4 ข้อแนะนำอื่นๆโดยทั่วไป

เนื่องจากเวียดนามเป็นประเทศสังคมนิยมและเพิ่งเปิดประเทศมาได้ไม่นาน ลักษณะของตลาดตลอดจนอุปนิสัยของประชากรจึงค่อนข้างแตกต่างกับประเทศเสรีอื่นๆ ประกอบกับเวียดนามเป็นประเทศค่อนข้างยาว ทำให้ลักษณะของตลาดแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มอย่างชัดเจน ได้แก่ ตลาดทางตอนเหนือ ตอนกลาง และตลาดทางตอนใต้ นครโฮจิมินห์ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการค้าของประเทศตั้งอยู่ทางตอนใต้ ความคิดด้านการค้าการตลาดจะเปิดมากกว่าตลาดทางตอนเหนือซึ่งมีลักษณะตลาดแบบอนุรักษ์นิยมมากกว่า ส่วนคนที่อยู่ตลาดตอนกลางจะมีความตระหนี่มากกว่าและชอบใช้สินค้าที่มีความคงทน

การเดินทางเข้ามาติดต่อกับผู้นำเข้าเวียดนามเป็นสิ่งที่จำเป็น ไม่ว่าจะเข้ามาในลักษณะเข้าร่วมงานแสดงสินค้า สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เมื่อสินค้าเข้ามาในตลาดเวียดนามแล้วผู้ส่งออกไทยควรจะร่วมมือกับผู้นำเข้าในการขยายตลาดและการกระจายสินค้า สินค้าไทยที่ประสบผลสำเร็จในเวียดนามและสามารถขายได้ทั่วประเทศนั้นเกิดจากผู้ผลิตและผู้ส่งออกไทยร่วมมือกันดำเนินการขยายตลาดทั้งสิ้น

6. คำถามที่ถามบ่อยเกี่ยวกับการค้าการลงทุน

1.) ถาม – เครื่องสำอางที่ชาวเวียดนามนิยมใช้มีลักษณะเช่นใด เครื่องสำอางจากประเทศไทยสามารถเข้าไปแย่งตลาดในประเทศเวียดนามได้หรือไม่ และเปรียบเทียบระหว่างเครื่องสำอางจากประเทศไทยกับจีนชาวเวียดนามนิยมของประเทศใดมากกว่า ?

ตอบ – รสนิยมด้านความงามของชาวเวียดนามคล้ายกับคนไทย กล่าวคือขึ้นอยู่ระดับรายได้ของผู้ใช้เป็นสำคัญ ซึ่งหมายความว่า หากสินค้ามีคุณภาพสูงก็พร้อมที่จะซื้อแม้ว่าราคาจะแพงก็ตาม ในด้านการแข่งขันของตลาดเครื่องสำอางในเวียดนาม พบว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำถึงปานกลางนิยมที่จะใช้เครื่องสำอางจากจีน เนื่องจากมีราคาถูก ส่วนผู้มีรายได้สูงนิยมที่จะซื้อเครื่องสำอางที่มีคุณภาพสูงซึ่งมีราคาแพงกว่าจีน ซึ่งนำเข้ามาจากไทย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น หรือไต้หวัน เป็นต้น สรุปว่า ตลาดเครื่องสำอางของไทยไม่ได้แข่งขันกับจีน เนื่องจากมีกลุ่มลูกค้าต่างกลุ่มกัน แต่คู่แข่งของไทย คือประเทศแถบตะวันออกไกล

2.) ถาม – มีการกีดกันการนำเข้าสินค้าประเภทเครื่องสำอางหรือไม่ ?

ตอบ – ในช่วง 5- 10 ปี ที่แล้ว ไม่ได้มีการกีดกันสินค้าประเภทดังกล่าวมากนัก เนื่องจากเวียดนามมองว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย อีกทั้งเวียดนามยังไม่สามารถพัฒนาคุณภาพของสินค้าประเภทนี้ได้ ต่อมาเมื่อมีบริษัทเวียดนาม

สามารถผลิตสินค้าเหล่านี้ได้บ้างแล้ว จึงเกิดกรณีการกีดกัน การกีดกันในที่นี้ไม่ได้หมายความว่ามีการออกกฎระเบียบเพื่อห้ามนำเข้า หรือกำหนดโควตาแต่อย่างใด แต่เป็นไปในรูปแบบของระยะเวลาในการขออนุมัติการอนุญาตจากองค์การอาหารและยา (อย.) ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ผิดเงื่อนไขของ WTO ซึ่งการขออนุมัติดังกล่าว บางกรณีนานถึง 2 ปี เป็นต้น

3.) ถาม – สินค้าประเภทอาหารและยา มีกฎระเบียบอย่างไรเมื่อต้องการนำมาจำหน่ายในเวียดนาม ?

ตอบ – สินค้าประเภทดังกล่าวต้องได้รับเครื่องหมาย อย.เท่านั้น ซึ่งผู้จำหน่ายต้องติดเครื่องหมาย อย.ไว้ที่บรรจุภัณฑ์ให้เห็นชัดเจน ในกรณีที่นำสินค้าประเภทอาหารและยา เข้ามาร่วมในงานแสดงสินค้าซึ่งจัดขึ้นโดยทางการเวียดนาม ผู้ประกอบการหรือเจ้าของสินค้าเหล่านั้นต้องรับรู้ว่า หากสินค้าของตนยังไม่ได้รับเครื่องหมาย อย. จะไม่สามารถจำหน่ายสินค้าเหล่านั้นได้ ทำได้เฉพาะแค่จัดแสดงโชว์ และให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจสินค้าของตนได้เท่านั้น อย่างไรก็ตาม อาจด้วยการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือตั้งใจก็ตาม มีบางรายที่ขายสินค้าของตนทั้งที่ไม่มีเครื่องหมาย อย. แต่กลับไม่ถูกปรับหรือดำเนินคดี เนื่องจากทางการเวียดนามหรือผู้จัดงานแสดงสินค้าไม่ต้องการสร้างจุดด่างพร้อยและไม่ต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ไม่ดีกับทางการไทย ซึ่งก็ต้องย้ำเสมอว่า ก็ไม่ต้องการให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวเช่นกัน ซึ่งต้องมีการกำชับผู้ประกอบการให้คำนึงถึงกฎเกณฑ์ดังกล่าวอย่างเคร่งครัดด้วยเช่นกัน

4.) ถาม – ในฐานะที่เวียดนามเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) ย่อมส่งผลต่อผ่อนคลายกฎเกณฑ์การลงทุน โดยเฉพาะการเข้ามาลงทุนโดยการถือหุ้นในกิจการ 100% ?

ตอบ – แม้ว่าเวียดนามได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลกแล้ว ซึ่งทำให้ความเข้าใจของนักลงทุนทั่วโลกที่มองว่า กฎระเบียบของเวียดนามจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานตามข้อกำหนดขององค์การการค้าโลก แต่ในความเป็นจริงแล้วข้อกำหนดบางอย่างในทางปฏิบัติ ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร โดยเฉพาะการลงทุนในกิจการซึ่งเป็นเจ้าคนเดียว 100% ของชาวต่างชาติ ยังมีความยุ่งยากและกระบวนการที่ใช้เวลานานมาก ซึ่งความเป็นจริงทางเวียดนามต้องการให้มีหุ้นส่วนเป็นชาวเวียดนามด้วย จะมีมากหรือน้อยไม่มีความสำคัญเท่ากับที่ไม่มีหุ้นส่วนเลย อีกกรณีหนึ่ง ด้านการค้าก็มีลักษณะคล้ายกับกรณีดังกล่าวคือ ทางเวียดนามไม่อนุญาตให้ผู้นำเข้าจัดการขายสินค้าเอง โดยสามารถเปิดตัวแทนสาขาได้แต่ห้ามกระทำการอันทำให้เกิดรายได้(จัดการด้านเอกสารหรือประสานงานกับบริษัทแม่เท่านั้น) โดยกำหนดให้ผู้กระจายสินค้าต้องเป็นชาวเวียดนามเท่านั้น

5.) ถาม – โดยภาพรวมของสินค้าไทยในสายตาของชาวเวียดนามเป็นเช่นไรบ้าง สินค้าไทยสามารถแข่งขันกับสินค้าของต่างชาติได้หรือไม่ ?

‘ ชาวเวียดนามในปัจจุบันเริ่มมีรายได้มากขึ้น (แม้จะมากไม่เท่าคนไทย) และมีค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป จากการนิยมสินค้าราคาถูกโดยไม่สนใจเรื่องคุณภาพ ในปัจจุบันได้หันมาให้ความสนใจกับคุณภาพมากขึ้นแม้ต้องจ่ายแพงก็ตาม สินค้าไทยในสายตาของชาวเวียดนามนั้นพบว่าอยู่ในระดับกลางค่อนไปถึงระดับสูง นั่นหมายถึงคุณภาพของสินค้าไทยสูงกว่าสินค้าจากจีน ’

ตอบ – หากย้อนกลับไปเมื่อประมาณ 5 - 10 ปีที่แล้ว ในช่วงที่ประเทศจีนกำลังเปิดประเทศและขยายเศรษฐกิจขนานใหญ่ สินค้าที่ผลิตจากจีนมีราคาถูกมากเมื่อเทียบกับของต่างชาติ ทำให้หลายประเทศในแถบเอเชียหันมา (ลอง) ใช้ของจีนกันมากขึ้น แต่ต่อมาเริ่มพบว่า สินค้าคงทนบางอย่างมีคุณภาพต่ำ แม้ว่าสินค้าบางชนิดจะยังเป็นที่นิยมอยู่ อาทิ ของเด็กเล่น เครื่องใช้ไฟฟ้า (บางชนิด) เป็นต้น ชาวเวียดนามในปัจจุบันเริ่มมีรายได้มากขึ้น (แม้จะมากไม่เท่าคนไทย) และมีค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป จากการนิยมสินค้าราคาถูกโดยไม่สนใจเรื่องคุณภาพ ในปัจจุบันได้หันมาให้ความสนใจกับคุณภาพมากขึ้นแม้ต้องจ่ายแพงก็ตาม สินค้าไทยในสายตาของชาวเวียดนามนั้นพบว่าอยู่ในระดับกลางค่อนไปถึงระดับสูง นั่นหมายถึงคุณภาพของสินค้าไทยสูงกว่าสินค้าจากจีน นอกจากนี้สินค้าไทยอาจจะได้รับผลพลอยได้จากกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของไทย เช่น กลุ่ม ปตท. กลุ่มอมตะนคร กระทิงแดง เป็นต้น ที่ไปตั้งฐานการผลิตและทำตลาดมาอย่างยาวนานจนเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค จะเห็นว่าสินค้าเหล่านี้เป็นสินค้าที่ไม่จำเป็นต้องเป็นสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสูง เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิค เป็นต้น การที่มีนักธุรกิจไทยไปบุกเบิกตลาดเวียดนามเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ทำให้ภาพลักษณ์ของสินค้าไทยในสายตาของชาวเวียดนามค่อนข้างมีอนาคตที่ดีในตลาดเวียดนาม

7. หน่วยงานราชการและเอกชนไทยในประเทศเวียดนาม

1. หน่วยงานราชการไทย

(1) สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงฮานอย

63 – 65 Hoan Dieu Street , Hanoi
Tel. (84 – 8) 3823 – 5092 - 94
Fax. (84 – 8) 3823 - 5008
E-mail : thaihan@mfa.go.th
WebSite : http : // www.thaibizvietnam.com

(2) สถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์

77 Tran Quoc Thao Street , District 3 ,
Ho Chi Minh City
Tel. (84 – 8) 3932 – 7637 -8
Fax (84 – 8) 3932 - 6002
E – mail : thaihom@mfa.go.th
WebSite : http : //www.thaiconsulatehochiminh.com

(3) สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงฮานอย

Suit 801 , 8 th Floor , HCO Building ,
44 B Ly Thuong Kiet Street , Hanoi
Tel. : (84 – 4) 3936 - 5226-7
Fax. : (84 – 4) 3936 - 5228
E – mail : thaichanoi@depthai.go.th

(4) สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์

8 th Floor , Unit 4 , Saigon Center Building ,
65 Le Loi Boulevard , District 1 , Ho Chi Minh City
Tel. : (84 – 8) 3914 - 1838
Fax. : (84 – 8) 3914 - 1864
E – mail : thaitradecenter@hcm.fpt.vn

(5) สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
ณ นครโฮจิมินห์

Floor 5, The Empire Tower, 26-28 Ham Nghi Street,
District 1, Hochiminh City
Tel : (84 - 8) 62913 885-6
Fax : (84 – 8) 62913 887
Email : info@tourismthailand.org.vn

2. หน่วยงานเอกชนไทย

1) **ธนาคาร Vinasiam** (เป็นธนาคารร่วมทุนระหว่างธนาคารไทยพาณิชย์ ซีพีและธนาคารของเวียดนาม)

02 Pho Duc Chinh, Nguyen Thai Binh Ward,
District 1 , HCMC, Vietnam
Tel: (84-8) 38210 630
www.vsb.com.vn
E-mail: vsb@vsb.com.vn

2) สมาคมนักธุรกิจไทยในเวียดนาม

Ha Noi

801 , 8 Floor , Hanoi Central Office Building (HCO Building)

44B Ly Thuong Kiet Street, Hanoi

Tel : (84 - 4) 3936-5227

Fax : (84 – 4) 3936-5228

Email : thaiassociation@vnn.vn

Ho Chi Minh

115 Nguyen Hue Street, District 1 , Ho Chi Minh City

Tel : (84 - 4) 3393-1863

Email : tbaviet@hcm.vnn.vn

(3) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

41B Ly Thai To Street, Hoan Kiem District, Hanoi

Office Phone: (84-4) 826 0886 / 824 0307

Fax: (84-4) 826 7397

(4) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

Room 301A, Floor 3, 649 Kim Ma Street,

Ba Dinh District , Hanoi

Office Phone: (84-4) 833 6805

Fax: (84-4) 833 6804

3. ร้านอาหารไทย

(1) BANGKOK RESTAURANT

151 Xo Viet Nghe Tinh, Dist. Binh Thanh Dist.,

Ho Chi Minh city, VIETNAM

Phone: (848) 3840 14502

(2) GOLDEN ELEPHANT THAI RESTAURANT

34 Hai Ba Trung street, Dist.1 Ho Chi Minh City VIETNAM

Phone: (848) 3822 8554

(3) SAMYAN SEAFOOD THAI RESTAURANT

102-104 Le Lai street, District 1, Ho Chi Minh city,
VIETNAM
Phone: (848) 3925 9010

(4) THAI HOUSE RESTAURANT

21B Hau Giang, Dist. Tan Binh Ho Chi Minh City, VIETNAM
Phone: (848) 3811 5542

(5) Vijit Thai Restaurant

42K Yen Phu Street, Ba Dinh District, Hanoi
Phone: 84-4-3715 2055 – 3715 2056
Mobile: 0912.496 764 – 0983.412 262

(6) Lotus Restaurant, Melia Hanoi

44B Ly Thuong Kiet Street, Hai Ba Trung District, Hanoi
Phone : 84-4-3934 3343
Fax: 84-4-3934 3344

(7) Siam Corner, Oriental Park

33 Tay Ho Street, Quang An Ward, Tay Ho District, Hanoi
Phone: 84-4-38291200-4
Fax: 84-4-38292053

(8) Tam Tu Restaurant

84 Ly Thuong Kiet Street, Hai Ba Trung District, Hanoi
Tel: 84-4-38251682

(9) Baan Thai Restaurant

3B Cha Ca Street, Hoan Kiem District, Hanoi
Phone: 84-4-3828 8588

(10) MQ Thai Restaurant

12 Hang Ga Street, Hoan Kiem District, Hanoi
Phone: 84-4-2214 7080

(11) Thavi Restaurant

09 Lang Ha Street, Dong Da District, Hanoi

Tel: 84-4-3514 7082

(12) Sawasdee Restaurant

52A Ly Thuong Kiet Street, Hai Ba Trung District, Hanoi

Phone: 84-4-3934 5598

(13) Thai Elephant Restaurant

73 Bui Thi Xuan Street, Hanoi

Phone: 84-4-385867090

(14) Thai Express

07 Dinh TienHoang Street, Hoan Kiem District, Hanoi

Phone: 84-4-62 822 822

(15) SPICE Restaurant

27 C Quy Don Q3, Ho Chi Minh City

Web Resources

หน่วยงานภาครัฐบาลที่สำคัญ

Ministry of Foreign Affairs (MoFA) : www.mofa.gov.vn

Ministry of Industry and Trade (MoIT) : www.moit.gov.vn

Ministry of Planning and Investment (MPI) : www.mpi.gov.vn

Ministry of Finance (MoF) : http : // www.mof.gov.vn

General Statistics Office of Vietnam (GSO) : www.gso.gov.vn

Vietnam Chamber of Commerce and industry (VCCI) : www.vcci.com.vn

State Bank of Vietnam (SBV) : www.sbv.gov.vn

Vietcom bank of Foreign Trade of Vietnam : www. Vietcombank.com.vn/en

บรรณานุกรม

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงฮานอย
สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครโฮจิมินห์
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ธนาคารโลก
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ฝ่ายวิจัย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
http://www. dtn.go.th/vtl_upload_file//1288605233968/vietnam.pdf
http://www.oie.go.th/project/fia/19.pdf
http://www.kittinee.com/dd-content/Vietnam/015.pdf

44/100 ถนนนนทบุรี1 ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. (662)507 7999 โทรสาร. (662)507 7722, (662)547 5657-8
เว็บไซต์: http://www.depthai.go.th

ISBN 978-974-9915-89-9
ราคา 299 บาท